

สรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญประจำปี 2563
ของกรมวิชาการเกษตร

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
● วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม และวัฒนธรรมกรมวิชาการเกษตร.....	1
● ผู้บริหารกรมวิชาการเกษตร ปีงบประมาณ 2563.....	2
● โครงสร้าง กรมวิชาการเกษตร.....	3
● อัตรากำลัง.....	4
- อัตราส่วนข้าราชการกรมวิชาการเกษตรจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	5
- อัตราส่วนอัตรากำลังกรมวิชาการเกษตรประจำปีงบประมาณ 2563.....	5
- อัตรากำลังจำแนกตามส่วนกลางและภูมิภาค.....	6
● สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณกรมวิชาการเกษตรประจำปีงบประมาณ 2563	
จำแนกตามหมวดรายจ่าย.....	7
- งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563.....	8
- บกกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉิน	
หรือจำเป็นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563.....	9
- การจัดสรรงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2563	
จำแนกตามผลผลิต/โครงการหลัก.....	10
ส่วนที่ 1 ผลการดำเนินงานตามภารกิจกรมวิชาการเกษตรตามยุทธศาสตร์	
การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563.....	11
● ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ด้านความมั่นคง.....	11
แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้.....	11
โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้.....	11
● ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน.....	15
แผนงานยุทธศาสตร์เกษตรสร้างมูลค่า.....	15
- โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร.....	15
● ผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ.....	15

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
<ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาการเป็นศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน (Seed Hub Center)..... 	20
<ul style="list-style-type: none"> • แปรรูปวัตถุบิสมุนไพรรให้ได้มาตรฐาน..... 	20
- โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร.....	33
<ul style="list-style-type: none"> • ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน..... 	33
<ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาและขยายผลการลดการใช้สารเคมีเพื่อการเกษตร..... 	35
- โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่.....	36
- โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ.....	44
- โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map).....	52
- โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน.....	56
- โครงการพัฒนาการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มกาแพ้อัดลักษณะไทย.....	58
แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ.....	59
- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.....	59
แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค.....	61
- โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (ภาคเหนือตอนบน)	61
- โครงการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร (ภาคใต้).....	62
- โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตด้านการเกษตร (ภาคใต้ชายแดน).....	63
- โครงการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนภาคตะวันออกเฉียงใต้อุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน (ภาคตะวันออกเฉียงใต).....	63
แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์.....	64
- โครงการออกแบบและพัฒนาระบบใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ผ่านระบบ NSW.....	64
แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน).....	65
- โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ และพืชท้องถิ่น.....	65
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน.....	85
- ผลผลิตงานวิจัยด้านพืชและเทคโนโลยีการเกษตร.....	85
<ul style="list-style-type: none"> • การบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ..... 	85

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
• การขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์.....	85
- ผลผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน.....	92
● ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม.....	97
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม.....	97
- โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.....	97
แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก.....	98
- โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.).....	98
- โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร (เกษตรทฤษฎีใหม่).....	101
ส่วนที่ 2 การถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงสังคมและเชิงพาณิชย์ ปีงบประมาณ 2563.....	102
● การถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงสังคม.....	102
● การถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงพาณิชย์.....	106
ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....	108
● การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย.....	108
● การแก้ไขปัญหาศัตรูพืชอุบัติใหม่.....	109
ส่วนที่ 4 ผลการดำเนินงานที่สำคัญด้านต่าง ๆ.....	111
● งานการต่างประเทศ.....	111
● งานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.....	121
- โครงการทหารพันธุ์ดี.....	121
- ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ จังหวัดระยอง.....	121
- โครงการเพาะและขยายกิ่งพันธุ์ไม้ผลพันธุ์ดี ตำบลตากฟ้า อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์.....	122
- งานเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพพระบาทสมเด็จพระพุทธ เลิศหล้านภาลัย.....	122
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาขาน้ำมันและพืชน้ำมัน.....	123
- ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชพระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง.....	123
- โครงการแปลงสาธิตปลูกพริกไทยค้ำยอป่า.....	123
- อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ตรวจเยี่ยมและให้กำลังใจผู้ปฏิบัติงาน โครงการศูนย์พัฒนาไม้ผล ตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี.....	124

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
● งานประชุมวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยี.....	125
- งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day).....	125
- โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ สร้างการรับรู้นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....	125
- การสัมมนาระดมความเห็นต่อร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้อปฏิบัติสำหรับการบรรจุหีบห่อและการขนส่งผักและผลไม้สด.....	126
- การอบรมเชิงปฏิบัติการ "สัมมนาเกษตรกรต้นแบบกาแฟพรีเมียม ทดสอบกาแฟพรีเมียมและแสดงผลการดำเนินงาน".....	126
● กิจกรรมในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19).....	127
- มาตรการเฝ้าระวังป้องกันและเตรียมความพร้อมในการรองรับสถานการณ์ การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19).....	127
- เจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตรร่วมกันผลิตหน้ากากป้องกันใบหน้า (Face Shield).....	127
- การประชุมเพื่อหารือแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ประสานการปฏิบัติภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....	128
- ตู๋ DOA ปั่นน้ำใจสู้ภัยโควิด-19.....	129
- การติดตามผลการดำเนินงานและมอบนโยบายการปฏิบัติงานภายใต้ภารกิจกรมวิชาการเกษตรในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019.....	129
● วันสถาปนากรมวิชาการเกษตร ครบรอบ 47 ปี.....	129
● พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทานกรมวิชาการเกษตร ประจำปี 2562.....	130
● วันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2562.....	130
● รางวัลเครือข่ายเกษตร PIM ดีเด่นประจำปี 2562.....	131
● โครงการส่งความสุขปีใหม่ มอบให้เกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2563.....	131
● งานวันเด็กแห่งชาติปี 2563.....	136
● ผู้บริหารกรมวิชาการเกษตรลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินโครงการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่อ้อย และเยี่ยมชมงานวิชาการเกษตร โครงการมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านกุดแห่.....	136
● รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบปะสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด.....	137

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
● พิธีถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	137
● ผู้บริหารระดับสูงในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.....	138
● พิธีถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง	138
● ผู้บริหารระดับสูงในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง.....	139
● งานแถลงข่าวประจำสัปดาห์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....	139
● นายกรัฐมนตรีเยี่ยมชมตลาดสินค้าครบวงจร เทศบาลบ้านเพ.....	140
● ข้าราชการกรมวิชาการเกษตร เข้าเฝ้าฯ กราบถวายบังคมลา สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสที่จะเกษียณอายุราชการ.....	140

วิสัยทัศน์

กรมวิชาการเกษตรเป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านการวิจัยและพัฒนาด้านพืช เครื่องจักรกลการเกษตร และเป็นศูนย์กลางรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านพืชในระดับสากล บนพื้นฐานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พันธกิจ

๑. สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยด้านพืชและเครื่องจักรกลการเกษตร สู่กลุ่มเป้าหมาย
๒. กำหนดและกำกับดูแลมาตรฐานระบบการผลิตและผลิตภัณฑ์พืชและปัจจัยการผลิต พัฒนาระบบตรวจรับรองสินค้าการเกษตรด้านพืชให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
๓. อนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืช แมลง และจุลินทรีย์
๔. กำกับ ดูแล และพัฒนากฎหมายที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ

ค่านิยม

ซื่อสัตย์ โปร่งใส งานวิจัยมีคุณภาพ

วัฒนธรรม

รักองค์กร ทำงานอย่างมีเป้าหมาย และมุ่งผลสัมฤทธิ์

ผู้บริหารกรมวิชาการเกษตร ปีงบประมาณ 2563

นางสาวเสริมสุข สลักเพชร
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

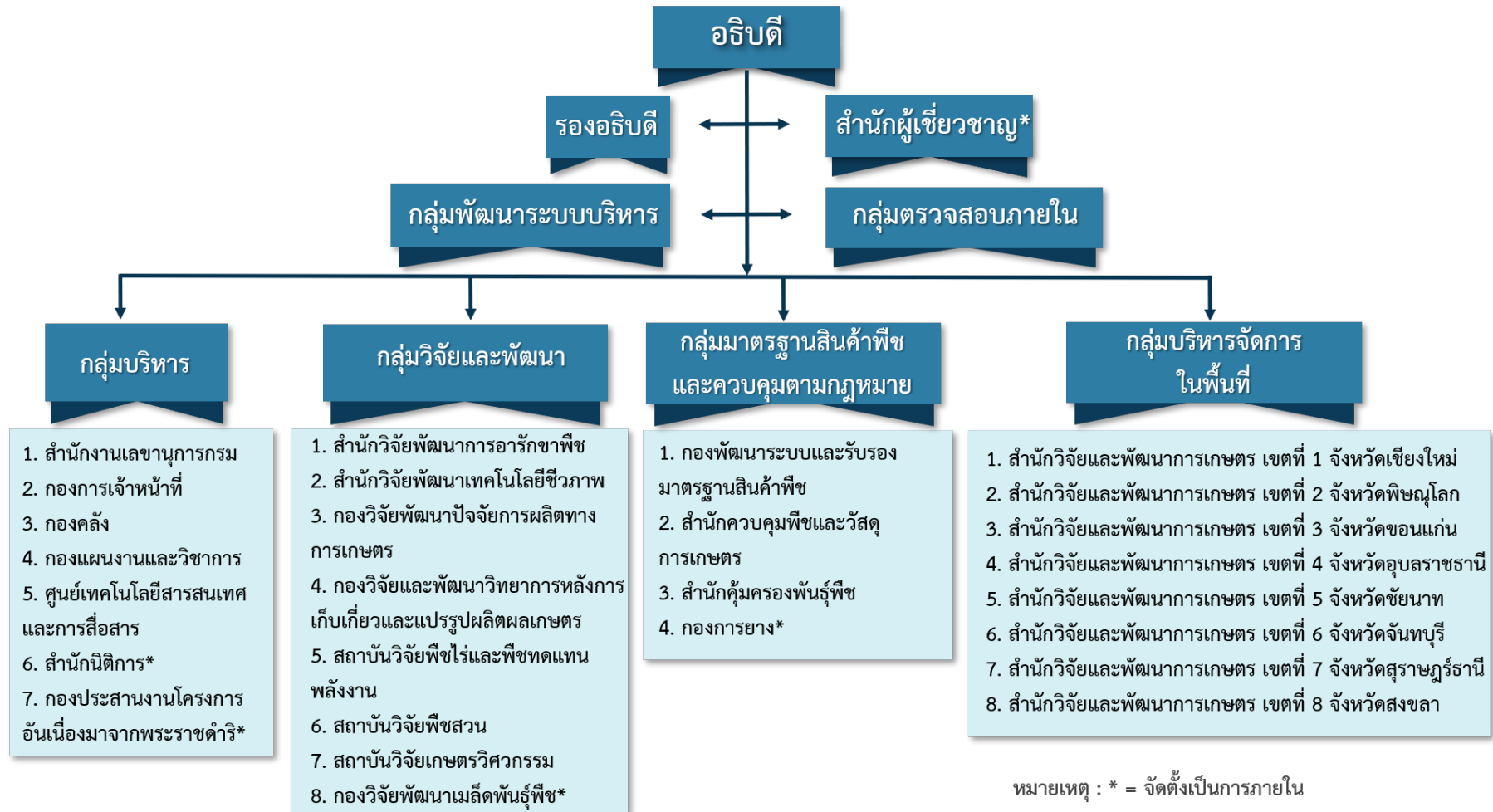
นายสุรเดช ปัจฉิมกุล
รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

นางสาวอิงอร ปัญญากิจ
รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

นางวิไลวรรณ พรหมคำ
รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

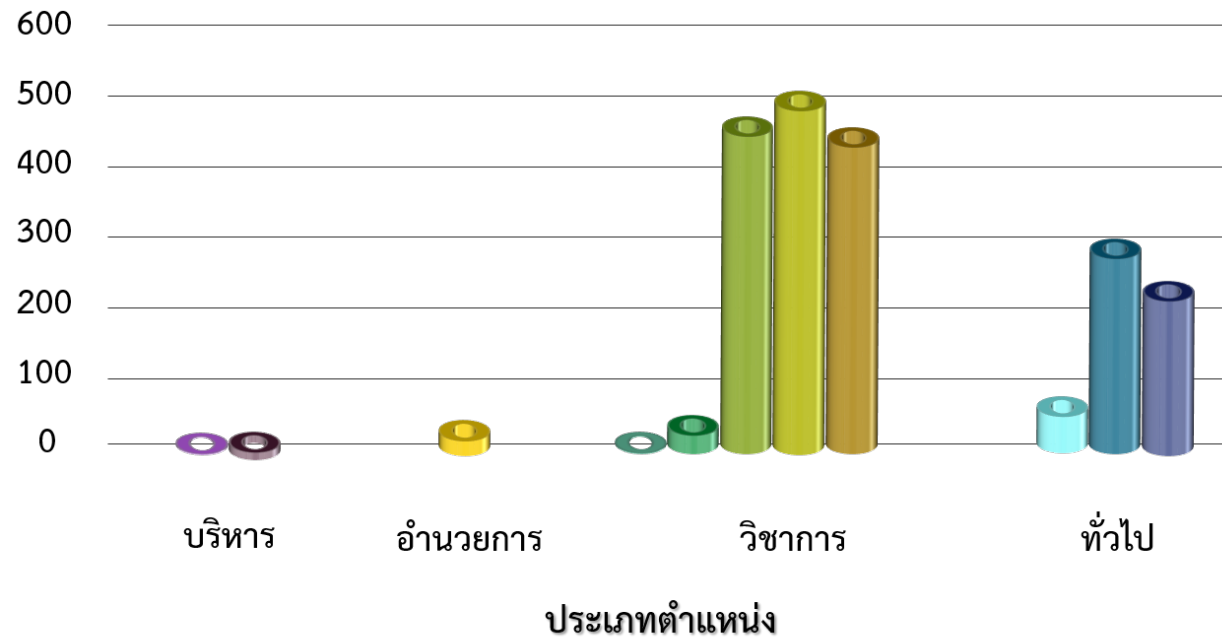
โครงสร้าง กรมวิชาการเกษตร

อัตรากำลัง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กรมวิชาการเกษตร มีอัตรากำลังข้าราชการ (ณ วันที่ 30 กันยายน 2563) รวมทั้งสิ้น 2,051 คน จำแนกตามประเภทตำแหน่ง ดังนี้

อัตรากำลัง (คน)

บริหาร

ระดับสูง 1 คน

ระดับต้น 3 คน

อำนวยการ

ระดับสูง 23 คน

วิชาการ

ทรงคุณวุฒิ 1 คน

เชี่ยวชาญ 28 คน

ชำนาญการพิเศษ 466 คน

ชำนาญการ 508 คน

ปฏิบัติการ 450 คน

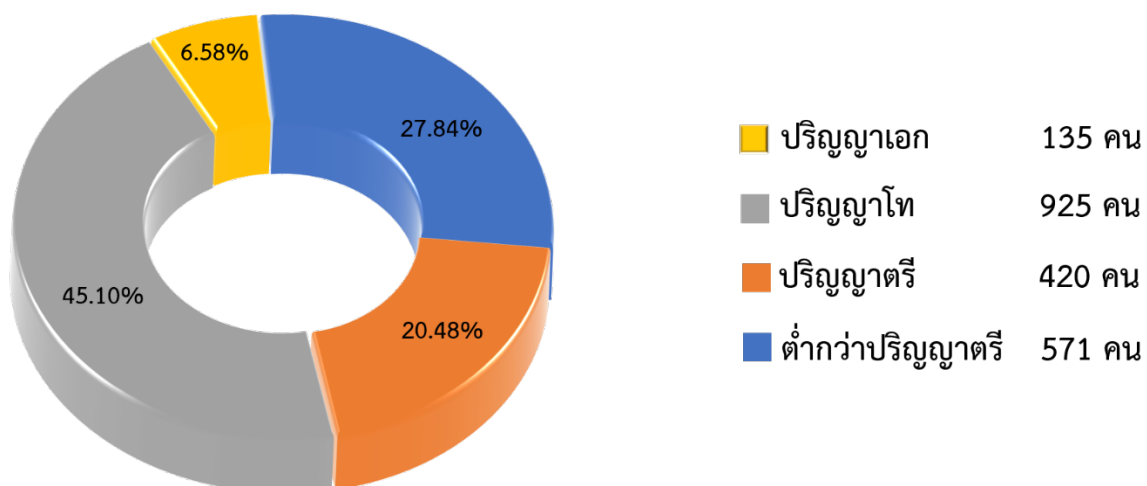
ทั่วไป

อาวุโส 44 คน

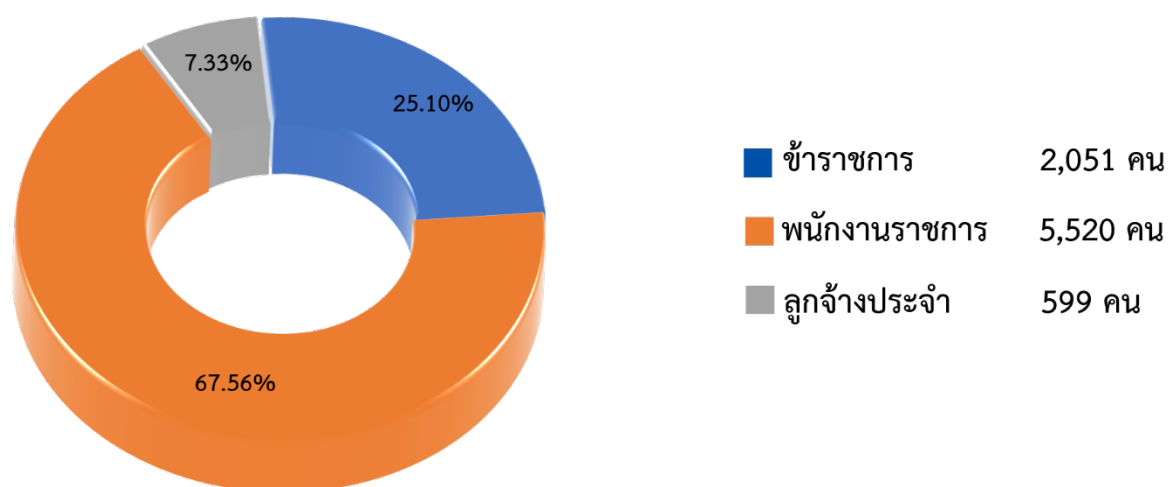
ชำนาญงาน 297 คน

ปฏิบัติงาน 230 คน

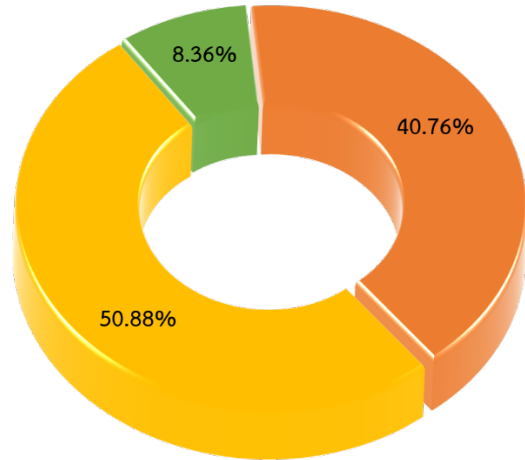
อัตราส่วนข้าราชการกรมวิชาการเกษตรจำแนกตามวุฒิการศึกษา

อัตราส่วนอัตรากำลังกรมวิชาการเกษตรประจำปีงบประมาณ 2563

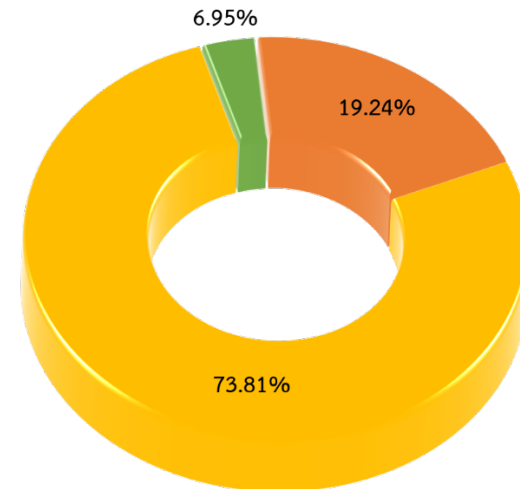

อัตรากำลังจำแนกตามส่วนกลางและภูมิภาค

ส่วนกลาง

■ ข้าราชการ	907 คน
■ พนักงานราชการ	1,132 คน
■ ลูกจ้างประจำ	186 คน

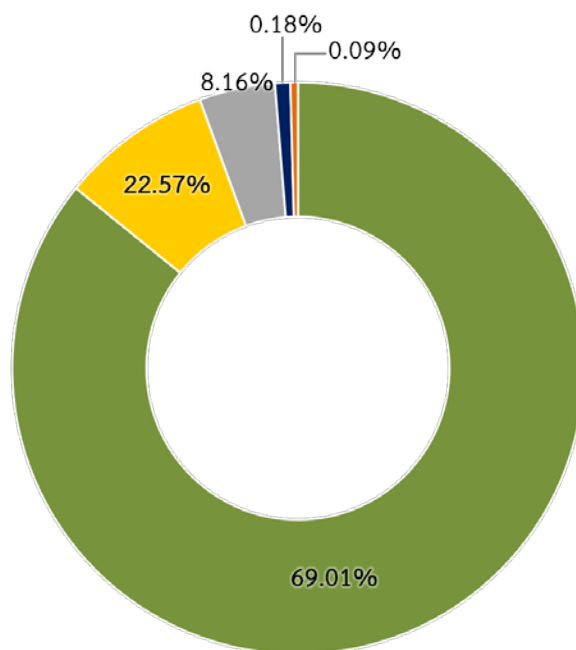

ส่วนภูมิภาค

■ ข้าราชการ	1,144 คน
■ พนักงานราชการ	4,388 คน
■ ลูกจ้างประจำ	413 คน

สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณกรมวิชาการเกษตรประจำปีงบประมาณ 2563 จำแนกตามหมวดรายจ่าย

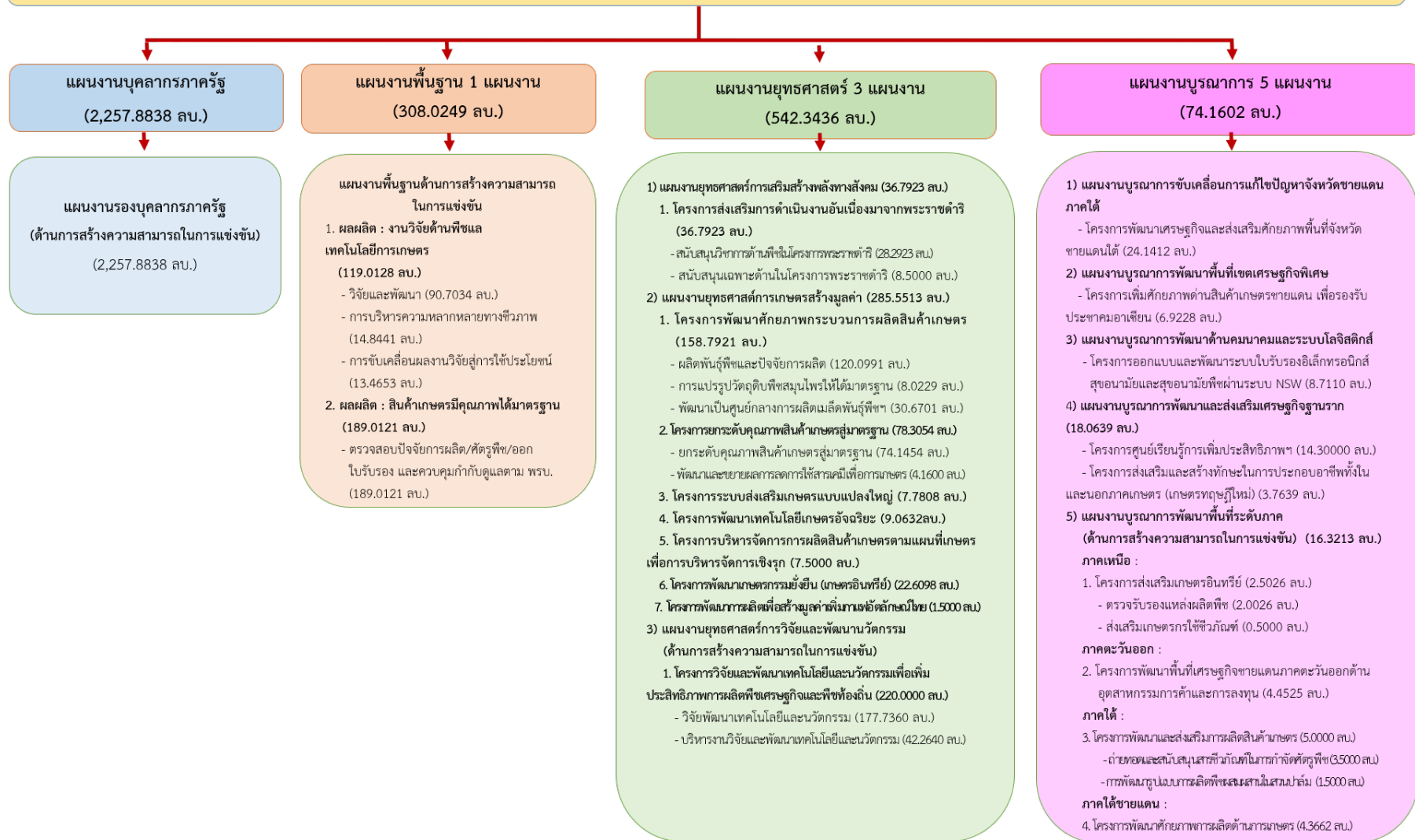
กรมวิชาการเกษตรได้รับจัดสรรงบประมาณในปี พ.ศ. 2563 รวม 3,182.4125 ล้านบาท สำหรับการดำเนินงานในภารกิจของกรม (งบประมาณหลังโอนเปลี่ยนแปลง) จำแนกเป็น งบบุคลากร 2,196.0766 ล้านบาท งบดำเนินงาน 718.1933 ล้านบาท งบลงทุน 259.5877 ล้านบาท งบเงินอุดหนุน 5.6688 ล้านบาท และงบรายจ่ายอื่น 2.8860 ล้านบาท และมีผลการเบิกจ่ายในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 99.85

- งบบุคลากร 2,196.0766 ล้านบาท
- งบดำเนินงาน 718.1933 ล้านบาท
- งบลงทุน 259.5877 ล้านบาท
- งบเงินอุดหนุน 5.6688 ล้านบาท
- งบรายจ่ายอื่น 2.8860 ล้านบาท

กรมวิชาการเกษตร

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รวม 3,182.4125 ล้านบาท

กรมวิชาการเกษตร

งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รวม 48,304,200 ล้านบาท

แผนงานพื้นฐาน 1 แผนงาน
(13,6042 ลบ.)

โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร
13,604,200 ลบ.

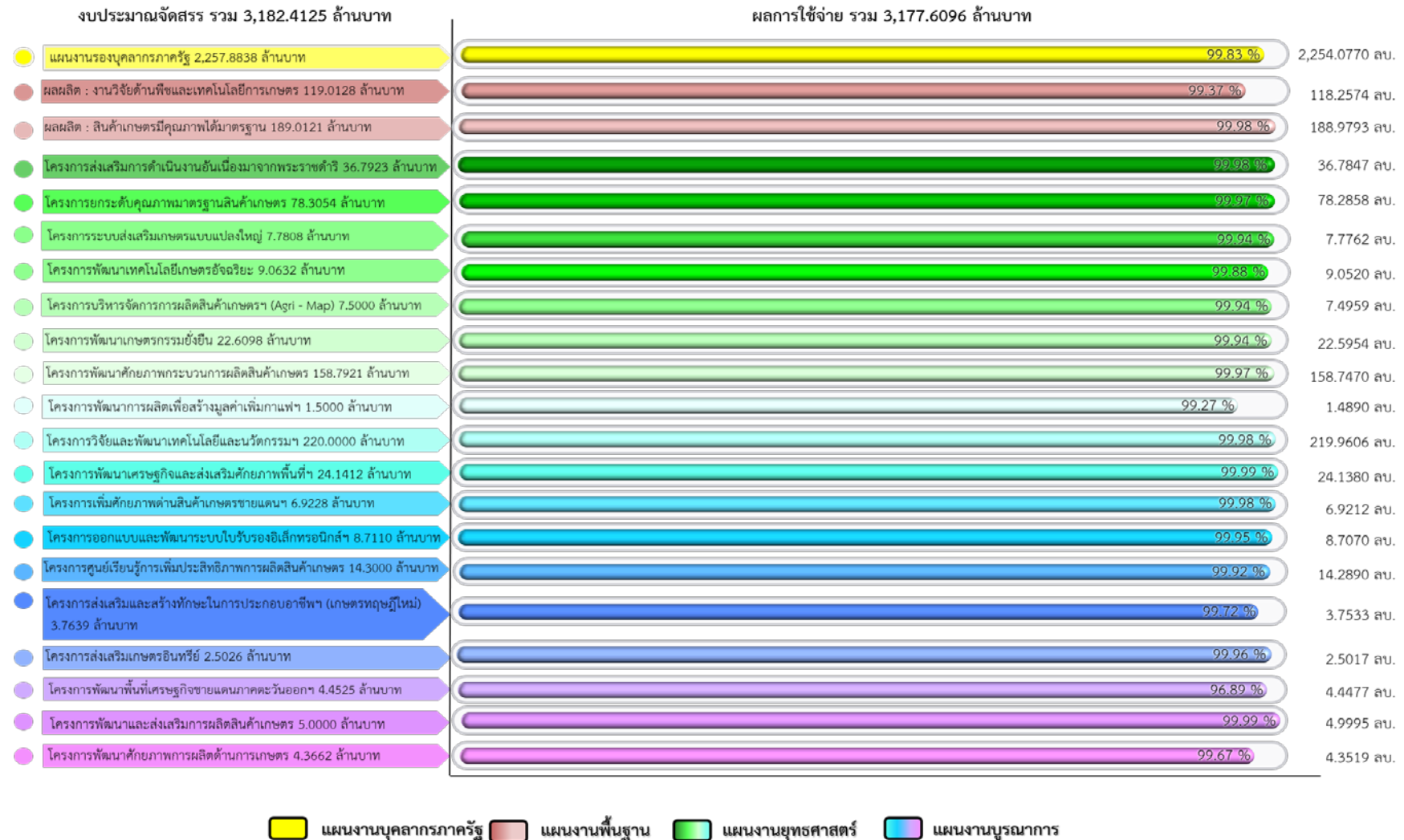
แผนงานยุทธศาสตร์ 3 แผนงาน
(28,8700 ลบ.)

โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
28,870,000 ลบ.

แผนงานบูรณาการ 5 แผนงาน
(5,8300 ลบ.)

ผลผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน
5,830,000 ลบ.

การจัดสรรงบประมาณและการใช้จ่ายงบประมาณกรมวิชาการเกษตร ประจำปีงบประมาณ 2563 จำแนกตามผลผลิต/โครงการหลัก

ส่วนที่ 1 ผลการดำเนินงานตามภารกิจกรมวิชาการเกษตรตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2563

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ด้านความมั่นคง

แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส) และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา (อำเภอนาทวี อำเภอจะนะ อำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย) โดยอาศัยการบูรณาการของหน่วยงานในพื้นที่ และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยสนับสนุนให้เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิตพืชที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางที่จะเพิ่มรายได้ เพิ่มความมั่นคง ยั่งยืน และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้แก่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามกรอบแนวคิด เปิดโอกาสให้เกษตรกรได้ “เข้าใจ เข้าถึง” องค์ความรู้ด้านการผลิตพืชที่ถูกต้องและเหมาะสม และมีส่วนร่วมในการ “พัฒนา” องค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการนำไปสู่การสร้าง ความเข้มแข็งให้กับชุมชน ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการเสริมสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรกรม โดยในปี 2563 ดำเนินการภายใต้ 13 กิจกรรม โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอด ดังนี้

1. การฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี 11 หลักสูตร เป้าหมาย 7,605 ราย ดำเนินการได้ 7,674 ราย
 2. จัดทำแปลงต้นแบบในศูนย์วิจัยเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ เป้าหมาย 48 แปลงดำเนินการได้ 48 แปลง
 3. แปลงขยายผลเทคโนโลยีการผลิตพืช เป้าหมาย 459 ราย ดำเนินการได้ 459 ราย
- จำแนกผลการดำเนินงานตามกิจกรรมได้ดังนี้

กิจกรรม	การฝึกอบรม (ราย)		แปลงต้นแบบใน ศูนย์วิจัย (แปลง)		เกษตรกรจัดทำแปลง ขยายผล (ราย)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้	7,605	7,674	48	48	459	459
(1) กาแฟชายแดนใต้ทางเลือกใหม่สู่รายได้ที่ยั่งยืน	600	603	3	3	70	70
(2) ถั่วลิสง พืชทางเลือกสู่รายได้ที่ยั่งยืน	1,385	1,403	6	6	72	72
(3) ผักปลอดภัย ตลาดสดใส เสริมรายได้ให้ชุมชน	840	840	5	5	42	42
(4) การเพิ่มมูลค่าสมุนไพร สร้างรายได้ที่ยั่งยืน	1,100	1,104	5	5	55	55
(5) การผลิตหน่อพันธุ์กล้วยหินคุณภาพ	-	-	6	6	-	-
(6) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน	550	556	4	4	50	50

กิจกรรม	การฝึกอบรม (ราย)		แปลงต้นแบบใน ศูนย์วิจัย (แปลง)		เกษตรกรจัดทำแปลง ขยายผล (ราย)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
(7) การเพิ่มมูลค่าและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว	300	309	3	3	15	15
(8) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน	800	812	5	5	44	44
(9) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มโอปลูกยะรัง	200	200	1	1	10	10
(10) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มจุกพีชอัตลักษณ์ ชายแดนใต้	50	50	1	1	10	10
(11) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวาน พันธุ์สงขลา 84-1	1,000	1,009	5	5	50	50
(12) การผลิตเห็ดเสริมรายได้	780	788	4	4	41	41

13. การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการ โดยการติดตามประเมินผลระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่ร่วมดำเนินงานแปลงขยายผลเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรในโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีงบประมาณ 2563 ผ่านแบบสอบถาม จำนวน 459 ราย จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 2) ด้านเศรษฐกิจ 3) ด้านสังคม 4) ด้านการดำเนินงานของโครงการ และ 5) ด้านการนำความรู้จากการเข้าร่วมโครงการไปใช้ประโยชน์ พบว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ การประสานงาน และการมีมนุษยสัมพันธ์) 2) ด้านการดำเนินงานของโครงการ (คำแนะนำเทคโนโลยีการผลิตพืช และการสนับสนุนปัจจัยการผลิต) และ 3) ด้านการนำความรู้จากการเข้าร่วมโครงการไปใช้ประโยชน์ (นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของตนเองได้ และนำความรู้จากการปฏิบัติไปเผยแพร่ ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้) ส่วนด้านเศรษฐกิจ (รายได้เพิ่มขึ้นลดรายจ่ายในครัวเรือน) และด้านสังคม (ความเข้มแข็งของชุมชน แหล่งเรียนรู้ของชุมชน และความสัมพันธ์ในชุมชน) มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ 2563 มีเกษตรกรที่ร่วมจัดทำแปลงขยายผลเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตร จำนวน 459 ราย พื้นที่ 731 ไร่ จำนวน 70 โรงเรือน นำองค์ความรู้ของกรมวิชาการเกษตรไปพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ กาแฟชายแดนใต้ทางเลือกใหม่สู่รายได้ที่ยั่งยืน ถั่วลิสงพืชทางเลือกสู่รายได้ที่ยั่งยืน ผักปลอดภัย ตลาดสดใส เสริมรายได้ให้ชุมชน การเพิ่มมูลค่าสมุนไพรสร้างรายได้ที่ยั่งยืน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน การเพิ่มมูลค่าและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มโอปลูกยะรัง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มจุกพืชอัตลักษณ์ชายแดนใต้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวานพันธุ์สงขลา 84-1 และการผลิตเห็ดเสริมรายได้ ในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรในแปลงเกษตรกรรมมีปริมาณและคุณภาพดีขึ้น ดังนี้

กาแพชชายแดนใต้ทางเลือกใหม่สู่รายได้ที่ยั่งยืน : ได้สนับสนุนปัจจัยการผลิต และให้คำแนะนำการปลูกกาแพตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เนื่องจากแปลงกาแพเป็นแปลงปลูกใหม่ จึงยังไม่สามารถเก็บข้อมูลผลผลิตได้

ถั่วลิสง พืชทางเลือกสู่รายได้ที่ยั่งยืน : เทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรที่ร่วมทำแปลงขยายผลเทคโนโลยีฯ ได้ผลผลิตถั่วลิสงเฉลี่ย 560 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ซึ่งให้ผลผลิตสูงกว่าผลผลิตเฉลี่ยในปี 2561 โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 453 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2562) และทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิ 14,546 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่

ผักปลอดภัย ตลาดสดใส เสริมรายได้ให้ชุมชน : การพัฒนาการผลิตผักปลอดภัย ตลาดสดใส เสริมรายได้ให้ชุมชนตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรที่ร่วมทำแปลงขยายผลเทคโนโลยีฯ มีรายได้จากการผลิตผักบุ้ง 14,130 บาทต่อไร่ต่อปี ผักกวางตุ้ง 6,450 บาทต่อไร่ต่อปี ผักคะน้า 19,620 บาทต่อไร่ต่อปี และผักกาดขาว 10,650 บาทต่อไร่ต่อปี

การเพิ่มมูลค่าสมุนไพร สร้างรายได้ที่ยั่งยืน : เทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรที่ร่วมทำแปลงขยายผลเทคโนโลยีฯ ได้ผลผลิตขมิ้นชันเฉลี่ย 535 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี มีรายได้สุทธิ 10,922 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน : เทคโนโลยีการจัดการสวนปาล์มน้ำมันตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรที่ร่วมทำแปลงขยายผลเทคโนโลยีฯ ได้ผลผลิตทะลายสดปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 3,008 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ซึ่งให้ผลผลิตสูงกว่าผลผลิตในแปลงเกษตรกร 4 จังหวัดภาคใต้ตอนล่างที่ให้ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ยเพียง 2,229 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562) และทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิ 6,190 บาทต่อไร่ต่อปี

การเพิ่มมูลค่าและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว : การใช้เทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรที่ร่วมทำแปลงขยายผลเทคโนโลยีฯ ได้ผลผลิตมะพร้าวเฉลี่ย 1,188 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ซึ่งให้ผลผลิตสูงกว่าผลผลิตในแปลงเกษตรกร 4 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ที่ให้ผลผลิตมะพร้าวเฉลี่ยเพียง 688 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562) และทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิ 10,540 บาทต่อไร่ต่อปี

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรที่ร่วมทำแปลงขยายผลเทคโนโลยีฯ ได้ผลผลิตทุเรียนเฉลี่ย 565 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี และทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิ 39,475 บาทต่อไร่ต่อปี

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มโอปุ๋ยกระจ่าย : การใช้เทคโนโลยีการผลิตส้มโอปุ๋ยกระจ่ายตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรที่ร่วมทำแปลงขยายผลเทคโนโลยีฯ ได้ผลผลิตส้มโอปุ๋ยกระจ่ายเฉลี่ย 584 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี และทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิ 33,066 บาทต่อไร่ต่อปี

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มจุกพีชอัตลักษณ์ชายแดนใต้ : การใช้เทคโนโลยีการผลิตส้มจุกตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรได้ผลผลิตส้มจุก 592 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี และมีรายได้สุทธิ 72,515 บาทต่อไร่ต่อปี

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวานพันธุ์สงขลา 84-1 : การใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าวโพดหวานตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรที่ร่วมทำแปลงขยายผลเทคโนโลยีฯ ได้ผลผลิตเฉลี่ยข้าวโพดหวาน 1,933 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ซึ่งให้ผลผลิตสูงกว่าผลผลิตในแปลงเกษตรกร 4 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ที่ให้ผลผลิตข้าวโพดหวานเฉลี่ย 1,615 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562) และทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิ 28,670 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร

การผลิตเห็ดเสริมรายได้ : การใช้เทคโนโลยีการเพาะเห็ดในถุงพลาสติกตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ทำให้เกษตรกรได้ผลผลิตเห็ดเฉลี่ย 120 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี และทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิ 3,973 บาทต่อไร่ต่อปี ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่

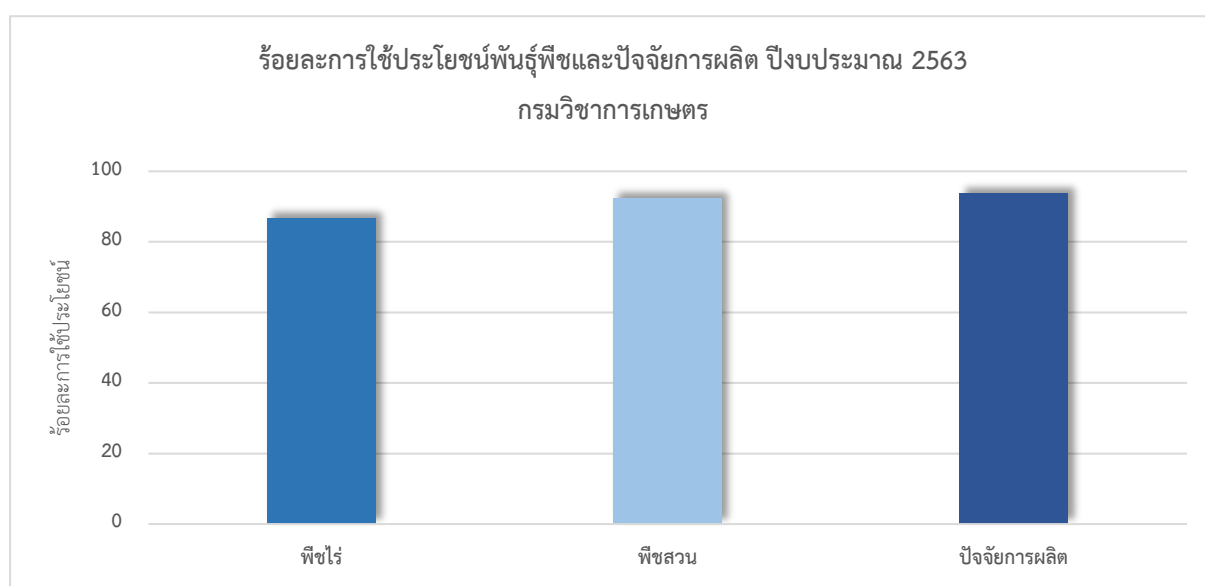
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แผนงานยุทธศาสตร์เกษตรสร้างมูลค่า

1. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร

กิจกรรม : ผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ

กรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการผลิตพืชพันธุ์ดี ในชั้นพันธุ์คัด พันธุ์หลัก พันธุ์ขยาย และพันธุ์จำหน่าย เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้พันธุ์ดีและปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ เป้าหมาย 75 ชนิด (พืชไร่ 14 ชนิด พืชสวน 45 ชนิด และปัจจัยการผลิต 16 ชนิด) ดำเนินการได้ 78 ชนิด โดยมีการกระจายไปสู่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายแล้ว คิดเป็นร้อยละ 90.98 ของผลการผลิตที่ได้

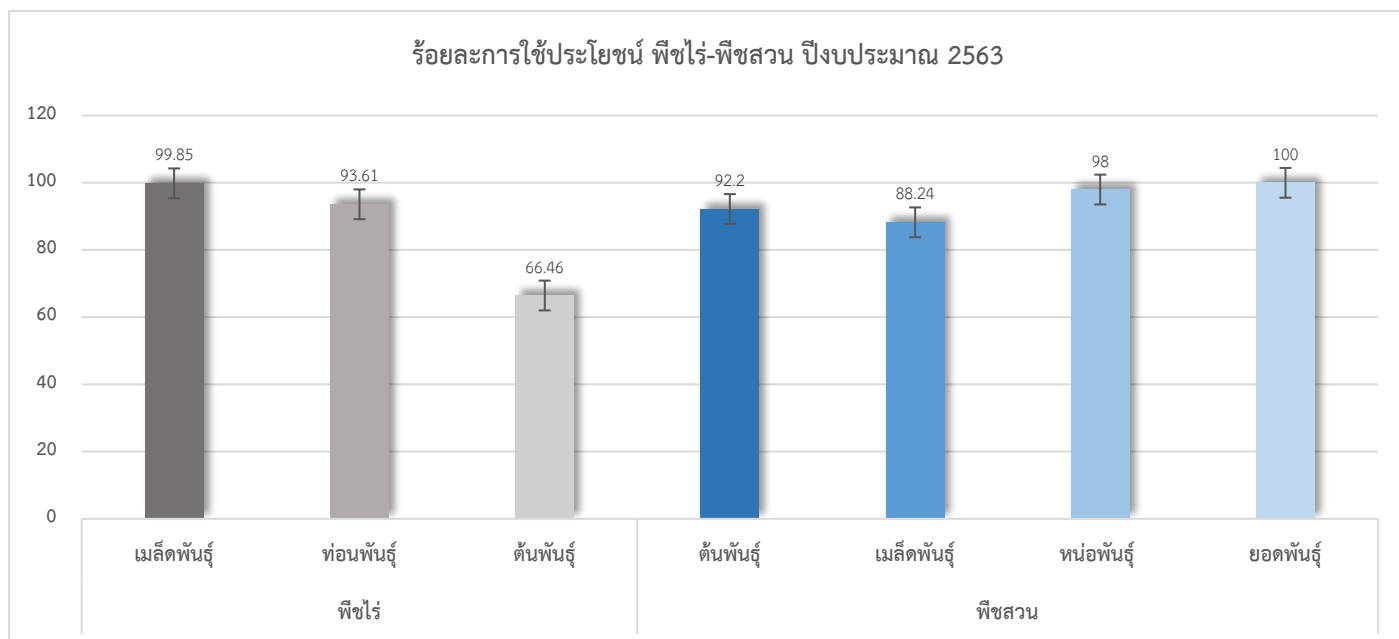

พืชไร่ 14 ชนิด กระจายสู่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายแล้ว คิดเป็นร้อยละ 86.64 ของผลการผลิตที่ได้

ชนิดพืช/ปัจจัยการผลิต	หน่วยนับ	ปีงบประมาณ 63		
		จำนวน ผลผลิต	จำนวนพันธุ์พืชที่กระจาย สู่กลุ่มเป้าหมาย	ร้อยละการใช้ ประโยชน์
พืชไร่				
- เมล็ดพันธุ์ (ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วเขียว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวโพดฝักสด ทานตะวัน งา ถั่วหรั่ง ฝ้าย ข้าวฟ่าง และ ถั่วพุ่ม)	ตัน	1,863.16	1,860.44	99.85
- ท่อนพันธุ์ (อ้อย มันสำปะหลัง)	ท่อน	24,284,762	22,732,503	93.61
- ต้นพันธุ์ : ปาล์มน้ำมัน	ต้น	565,433	375,766	66.46

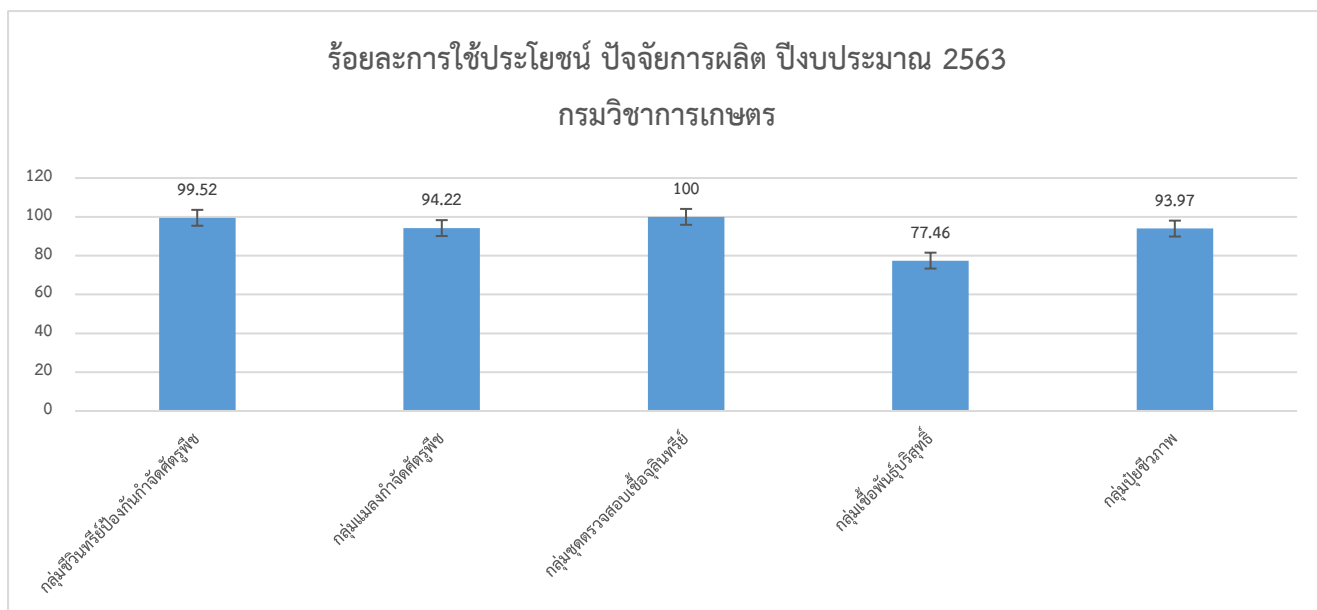
พืชสวน 45 ชนิด กระจายสู่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายแล้ว คิดเป็นร้อยละ 92.20 ของผลการผลิตที่ได้

ชนิดพืช/ปัจจัยการผลิต	หน่วยนับ	ปีงบประมาณ 63		
		จำนวน ผลผลิต	จำนวนพันธุ์พืชที่กระจาย สู่กลุ่มเป้าหมาย	ร้อยละการใช้ ประโยชน์
พืชสวน				
- ต้นพันธุ์ (กลุ่มไม้ผล: ทุเรียน มะขาม เปรี้ยว มะนาว มะม่วง มังคุด ส้ม ลำไย ลิ้นจี่ มะละกอ ฝรั่ง ชมพู่ กัลยัม มะไฟ จิน มะยงชิด มะขามป้อม มะปราง กลางสาด)				
กลุ่มไม้เมืองหนาว: บัวย ท้อ อาโวคาโด เกาลัดจีน	ต้น	663,445	547,782	92.20
กลุ่มพืชอุตสาหกรรม: กาแฟ โกโก้ ชา จิน มะคาเดเมีย มะม่วงหิมพานต์ สับปะรด มันเทศ มะพร้าว				
กลุ่มพืชผัก ไม้ สะตอ				
กลุ่มพืชสมุนไพร : หมาก พริกไทย เจียวกู่หลาน ขมิ้น กระจวาน รางจืด ขิง				
กลุ่มพืชท้องถิ่น : หอม				
กลุ่มไม้ดอก : หน้าวัว				
- เมล็ดพันธุ์ (กลุ่มพืชผัก: พืชผัก พริก ถั่วลันเตา ถั่วฝักยาว มะเขือเทศ มะเขือ เปราะ มะเขือยาว ค่ะน้า ผักบั้งจีน กวาดตุง กะเพรา โหระพา กระจับ เขียว เมล็ดผักสลัด)	กิโลกรัม	1,537.07	1,356.34	88.24
- หน่อพันธุ์ (กลุ่มพืชอุตสาหกรรม: สับปะรด กลุ่มไม้ผล: กัลยัม สับปะรด)	หน่อ	204,768	200,675	98.00
- ยอดพันธุ์ (กลุ่มพืช อุตสาหกรรม: มันเทศ)	ยอด	166,620	166,620	100

ปัจจัยการผลิต 19 ชนิด กระจายสู่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายแล้ว คิดเป็นร้อยละ 94.10 ของผลการผลิตที่ได้

ชนิดพืช/ปัจจัยการผลิต	หน่วยนับ	ปีงบประมาณ 63		
		จำนวน ผลผลิต	จำนวนพันธุ์พืชที่กระจาย สู่กลุ่มเป้าหมาย	ร้อยละการใช้ ประโยชน์
ปัจจัยการผลิต				
กลุ่มชีวอินทรีย์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช				
ไวรรัส NPV	ลิตร	53.5	53.5	100
ไส้เดือนฝอยศัตรูแมลง	กระป๋อง	704	704	100
หัวเชื้อไส้เดือนฝอย	ซอง	8,050	7,886	
ไส้เดือนฝอยพันธุ์ไทยและชุดผลิต ขยายไส้เดือนฝอย	ชุด	64	64	100
เหยื่อหนูโปรโตชีว	ก้อน	53,750	53,550	99.63
กลุ่มแมลงกำจัดศัตรูพืช				
แตนเบียนหนอนกออ้อย	ล้านตัว	10.61	8.16	76.91
แตนเบียนแมลงดำหนาม	มัมมี่	21,230	21,230	100
แตนเบียนมันสำปะหลัง	คู่	51,200	51,200	100
แตนเบียนหนอนหัวดำมะพร้าว แมลงหางหนีบ มวนพิฆาต แมลงช้างปีกใส	ตัว	109,670	109,670	100
กลุ่มชุดตรวจสอบเชื้อจุลินทรีย์				
Alflatoxin Test Kit	ชุด	64	64	100
กลุ่มเชื้อพันธุ์บริสุทธิ์				
แม่พันธุ์เชื้อเห็ด	ขวด	2,172	1,193	54.92
ตาสัมปลอดโรค	ตา	14,160	14,160	100
กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ				
ไมโครไรซา แหนแดง หัวเชื้อจุลินทรีย์ และไรโซเบียม	กิโลกรัม	48,616.78	45,688.28	93.97

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

พืชพันธุ์ดีและปัจจัยการผลิตทั้ง 78 ชนิด ที่มีคุณภาพ มีการใช้ประโยชน์โดยกระจายสู่เกษตรกรแล้ว เป็นเกษตรกรรายย่อย จำนวน 8,161 ราย กลุ่มเกษตรกร จำนวน 400 กลุ่ม กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 17 กลุ่ม และสหกรณ์การเกษตร จำนวน 25 สหกรณ์ สามารถสนับสนุนพื้นที่ปลูกได้ไม่น้อยกว่า 124,859 ไร่

มันสำปะหลัง

ถั่วลิสง

อ้อย

กาแฟ

เห็ดนางฟ้า

กิจกรรม : พัฒนาการเป็นศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน (Seed Hub Center)

กรมวิชาการเกษตรมีแผนผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง (Hub) เมล็ดพันธุ์เขตร้อนของเอเชีย เพื่อเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ทั้งระบบ และเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์พืชสำหรับปรับเปลี่ยนให้เกษตรกรในพื้นที่มีเมล็ดพันธุ์ดีและเหมาะสมในการเพาะปลูก

ผลการดำเนินงาน

1. ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชพันธุ์ดีเพื่อใช้ภายในประเทศ เป้าหมาย 140 ตัน (2 ชนิดพืช ได้แก่ ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์ขยาย จำนวน 80 ตัน และถั่วเขียวชั้นพันธุ์ขยาย จำนวน 60 ตัน) ดำเนินการได้ 137.29 ตัน (ถั่วเหลือง จำนวน 80.14 ตัน และ ถั่วเขียว จำนวน 57.15 ตัน)

2. เมล็ดพันธุ์ที่ได้รับการตรวจสอบมาตรฐานเพื่อออกไปรับรอง เป้าหมาย 1,200 ตัวอย่าง ดำเนินการได้ 9,956 ตัวอย่าง (ตรวจสอบรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์ตามพรบ.พันธุ์พืช จำนวน 8,432 ตัวอย่าง การตรวจสอบรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์ตามมาตรฐาน ISTA จำนวน 7 ตัวอย่าง และ ตรวจสอบสุขอนามัยพืช จำนวน 1,517 ตัวอย่าง)

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

เมล็ดพันธุ์พืชพันธุ์ดีมีการกระจายสู่เกษตรกรแล้ว เป็นเกษตรกรรายย่อย จำนวน 118 ราย และสหกรณ์การเกษตร จำนวน 1 สหกรณ์ โดยสนับสนุนพื้นที่ปลูกได้ไม่น้อยกว่า 2,900 ไร่

กิจกรรม : แปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน

เพื่อยกระดับคุณภาพวัตถุดิบให้ได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างการยอมรับสมุนไพรไทยและผลิตภัณฑ์ อีกทั้งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมในตลาดต่างประเทศ กรมวิชาการเกษตรได้จัดทำโครงการแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน โดยนำเทคโนโลยีองค์ความรู้ เครื่องมือเครื่องจักร ถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรและผู้เกี่ยวข้องเพื่อควบคุมคุณภาพทุกขั้นตอนการผลิต ตั้งแต่กระบวนการปลูก การเก็บเกี่ยว การแปรรูป การเก็บรักษา ช่วยให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต ลดปัญหาผลผลิตสดล้นตลาดและมีราคาตกต่ำในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยว รวมถึงการจัดทำมาตรฐานวัตถุดิบสมุนไพรซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการสร้างการยอมรับที่ต้องควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้มีการผลิตวัตถุดิบที่เหมาะสม เพื่อแก้ปัญหาคุณภาพวัตถุดิบอันเป็นปัญหาพื้นฐานที่สำคัญของผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยที่มีคุณภาพ โดยในปี 2563 กรมวิชาการเกษตรมีเป้าหมายในการพัฒนาศูนย์แปรรูปสมุนไพรจำนวน 7 แห่ง ดำเนินการได้ 7 แห่ง แบ่งออกเป็น พัฒนาในพื้นที่ภาครัฐ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ 1) ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงใหม่ 2) ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ 3) โรงพยาบาลแพทย์แผนไทยขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ และ 4) โรงพยาบาลเบญจลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ พัฒนาในพื้นที่ของกลุ่มเกษตรกร จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพร Highland Herb อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ 2) กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

บ้านเขานาใน ตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ 3) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและเกษตรกร แปลงใหญ่ปลูกพืชผักและสมุนไพร (ไร้สดใส) ตำบลแคน อำเภอบางขัน จังหวัดมหาสารคาม โดยมี รายละเอียด ดังนี้

หน่วยงาน รับผิดชอบ	กิจกรรม/เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
(1) สถาบันวิจัยพืชสวน	1. การผลิตต้นกล้าฟ้าทะลายโจรเพื่อกระจายพันธุ์สู่เกษตรกร	- ผลิตต้นกล้าฟ้าทะลายโจร จำนวน 1,200 ต้น และสนับสนุนต้นฟ้าทะลายโจรให้หน่วยงานภาครัฐ และประชาชนผู้สนใจ ทั้งสิ้น 1,100 ต้น ดังนี้ 1) ส่งมอบต้นฟ้าทะลายโจรตามความร่วมมือระหว่างกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน 700 ต้น 2) ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการสนับสนุนต้นฟ้าทะลายโจรให้กับประชาชนเพื่อนำไปปลูกขยายพันธุ์ จำนวน 300 คน/400 ต้น และอีก 100 ต้น เก็บไว้เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ต่อไป
	2. พัฒนาด้านแบบการผลิตสมุนไพรที่ใช้ประโยชน์จากรากในระบบปิด โดยจะเน้นการสร้างสารทุติยภูมิและสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เร็วขึ้น	- อยู่ระหว่างดำเนินการเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ในการจัดทำห้องต้นแบบการผลิตสมุนไพรที่ใช้ประโยชน์จากรากในระบบปิด และเช่าอุปกรณ์/เครื่องมือให้พร้อมในการดำเนินงาน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตสมุนไพรที่ใช้ประโยชน์จากรากในระบบปิดสำหรับเกษตรกร ผู้สนใจ และผู้ประกอบการ
	3. พัฒนาการผลิตโสมตั้งกุ่ม หรือโกฐเชียงในระบบ root culture เพื่อให้สร้างสารทุติยภูมิสูง	- ได้วิธีการฟอกชิ้นส่วนต้นโกฐเชียง และเลี้ยงในอาหารแข็งให้เกิดราก - อยู่ระหว่างดำเนินการย้ายรากมาเลี้ยงในอาหารแข็งร่วมกับการใช้เชื้อ <i>Agrobacterium rhizogenes</i> เพื่อกระตุ้นให้รากโกฐเชียงสร้าง hairy root ขึ้น
	4. พัฒนาผลิตสารสำคัญจากบัวบกในรูปแบบ Ecology botanical plant เพื่อให้ได้สารทุติยภูมิสูงและลดการปนเปื้อนโลหะหนัก	- ผลผลิตบัวบกที่ได้จากการปลูกในระบบที่มีการควบคุมอุณหภูมิ แสง สารอาหาร ฯลฯ (plant factory) มีการเจริญเติบโตเร็วกว่าการปลูกในแปลงปลูกมากกว่าร้อยละ 20 สามารถเก็บผลผลิตได้เร็วกว่าการปลูกในแปลงปลูก และผลผลิตที่ได้มีปริมาณ

หน่วยงาน รับผิดชอบ	กิจกรรม/เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
		สูงกว่าการปลูกในแปลงปลูกในพื้นที่ขนาดเท่ากันถึง 3 เท่า
	5. พัฒนาผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปราก โสมไทยเพื่อเป็นอาหารบำรุงสุขภาพ	- ได้ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากรากโสมไทย 2 ผลิตภัณฑ์ คือ แป้งจากรากโสมไทย และ โสมดองเหล้า เป็นผลิตภัณฑ์ที่ช่วยบำรุงสุขภาพ โดยอยู่ระหว่างการ ทดสอบทางประสาทสัมผัสเพื่อประเมิน ความชอบ
	6. การฝึกอบรม/ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่อง - การผลิตโสมตั้งกุก หรือโกฐเชียงในระบบ root culture เพื่อการผลิตวัตถุดิบของ เครื่องสำอางที่มีประสิทธิภาพ - การแปรรูปรากโสมไทยเพื่อเป็นอาหาร บำรุงสุขภาพ - เทคนิคการควบคุมคุณภาพพืชสมุนไพร ด้วยวิธี TLC - การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับบุก ไซ้	- ถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง การปลูกพืชสมุนไพรใน รูปแบบ Ecology botanical plant โดยจัดเป็นการ อบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การผลิตพืชสมุนไพร ด้วยเทคโนโลยี plant factory artificial light : PFAL” ให้นักวิจัยของกรมวิชาการเกษตร จำนวน 25 ราย - เนื่องจากเกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโร นา 2019 (COVID-19) ทำให้ไม่สามารถดำเนินการ จัดฝึกอบรมได้ตามแผน จึงได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ “โสมไทยสมุนไพรใกล้ตัว และการแปรรูปเพื่อสร้าง มูลค่า” ขณะนี้อยู่ระหว่างรวบรวมเอกสารข้อมูล และรอผลการทดสอบการแปรรูป - ถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง เทคนิคการควบคุม คุณภาพพืชสมุนไพรด้วยวิธี TLC ให้นักวิจัยของ กรมวิชาการเกษตร จำนวน 30 ราย - ถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง การปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดีสำหรับบุกไซ้ ให้กับเกษตรกรผู้ผลิตบุก ไซ้ในพื้นที่ อำเภอมะสอย จังหวัดตาก จำนวน 20 ราย
	7. การเผยแพร่องค์ความรู้	- จัดทำคู่มือการปฏิบัติทางการ เกษตรที่ดีสำหรับบุก ไซ้ (การปลูก เทคโนโลยีการผลิตและดูแลรักษา ที่ได้ คุณภาพตามมาตรฐาน GAP หรือ อินทรีย์) และองค์ ความรู้และประโยชน์ของสมุนไพร บุกไซ้ โกลฐเชียง โสมไทย และจัดทำเอกสารวิชาการวิธีการขยายพันธุ์

หน่วยงาน รับผิดชอบ	กิจกรรม/เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
	<p>8. จัดทำฐานข้อมูลสมุนไพร</p>	<p>พืชโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อขึ้นต้น โดยอยู่ระหว่าง ตรวจแก้ไขข้อมูลทางวิชาการ และจัดทำรูปเล่ม</p> <p>- ได้สำรวจการผลิตมะขามป้อมในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ ปราจีนบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี และราชบุรี พบว่า มีเกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพร จำนวน 70 ราย มีพื้นที่การผลิตทั้งหมด ประมาณ 951 ไร่</p> <p>- ได้สำรวจการผลิตบุกไข่ในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ ตาก แม่ฮ่องสอน และเชียงใหม่ พบว่า มีเกษตรกร ผู้ผลิตบุกไข่ จำนวน 39 ราย พื้นที่การผลิตทั้งหมด 292 ไร่</p> <p>- นำฐานข้อมูลเกษตรกรที่ได้จากการสำรวจ มา เชื่อมโยงผ่าน website ของกรมวิชาการเกษตร (http://info.doa.go.th/herb) เพื่อใช้สำหรับสืบค้น เกี่ยวกับสถานการณ์สมุนไพรในแต่ละฤดูกาลผลิต แหล่งผลิตและแหล่งจำหน่ายสมุนไพรที่สำคัญ ในประเทศไทย</p>
(2) ศูนย์วิจัยพืช สวนเชียงราย	<p>1. ผลิตต้นเนื้อเยื่อขมิ้นชันพันธุ์ตรัง 1 และ ตรัง 84-2/ว่านไต้หวัน/ว่านนางคำ/ผลิตต้น กล้าฟ้าทะลายโจรเพื่อกระจายพันธุ์ สู่เกษตรกร</p> <p>2. สร้างเครือข่ายผู้ผลิตหัวพันธุ์ขมิ้นชัน เพื่อกระจายพันธุ์สู่เกษตรกร</p>	<p>- ได้ต้นเนื้อเยื่อขมิ้นชันพันธุ์ตรัง 1 และ ตรัง 84-2 จำนวน 6,000 ต้น โดยจะนำไปสนับสนุนให้ เกษตรกรเครือข่าย จำนวน 5,000 ต้นในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ 2564 และที่เหลืออีก 1,000 ต้น เก็บไว้เพื่อ ขยายพันธุ์ต่อไป</p> <p>- ได้ต้นเนื้อเยื่อว่านไต้หวัน จำนวน 6,000 ต้น และได้ เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อว่านนางคำ จำนวน 500 ต้น คาดว่าจะ สามารถนำหัวพันธุ์ สนับสนุนให้กับเกษตรกร ผู้ปลูกที่ต้องการพันธุ์ได้ในปี 2565</p> <p>- ผลิตต้นกล้าฟ้าทะลายโจร และสนับสนุนให้ เกษตรกรรายย่อย กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้สนใจ ทั่วไปในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จำนวน 111 ราย/552 ต้น</p> <p>- สนับสนุนหัวพันธุ์ขมิ้นชันตรัง 1 และตรัง 84-2 ที่ เก็บเกี่ยวได้ในช่วงฤดูกาล 2562/2563 จำนวน</p>

หน่วยงาน รับผิดชอบ	กิจกรรม/เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
		5,000 หัว ให้กับเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 1 แปลง ที่จะปลูกขมิ้นชันในฤดูกาลใหม่ 2563/2564
	3. พัฒนาระบบการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GMP	- พัฒนาระบบการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรและปรับปรุงโครงสร้างอาคารในพื้นที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงรายเพื่อให้ได้มาตรฐาน GMP ซึ่งยังต้องพัฒนาในส่วนของผนังและหลังคาบนพื้นที่คอนกรีตเพื่อเป็นจุดรับและล้างวัตถุดิบขั้นต้นก่อนนำเข้าสู่พื้นที่ผลิต
	4. บริการแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรให้กับเกษตรกรในเครือข่าย และฝึกอบรมเผยแพร่การแปรรูปสมุนไพรเพื่อเพิ่มมูลค่า	- มีผู้ใช้บริการแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพร จำนวน 6 ราย โดยใช้บริการเครื่องมือ ดังนี้ 1) ตู้อบลมร้อนอบมะขามป้อมพันธุ์ป่าและพันธุ์อินเดีย จำนวน 450 กิโลกรัม ไพล จำนวน 263 กิโลกรัม บอระเพ็ด จำนวน 52 กิโลกรัม ดอกเห็ดถั่งเช่าสีทอง จำนวน 68.50 กิโลกรัม ฐานเห็ดถั่งเช่าสีทอง จำนวน 129 กิโลกรัม ลำไย จำนวน 30 กิโลกรัม อบมะคาเดเมียทั้งกะลา จำนวน 243.60 กิโลกรัม รวมทั้งสิ้น 1,236.10 กิโลกรัม 2) เครื่องหั่นซอยชา จำนวน 350 กิโลกรัม ซอยขมิ้น จำนวน 100 กิโลกรัม ไพล จำนวน 263 กิโลกรัม บอระเพ็ด จำนวน 52 กิโลกรัม รวมทั้งสิ้น 765 กิโลกรัม 3) บริการโรงตาก ตากชา จำนวน 350 กิโลกรัม และขมิ้น จำนวน 100 กิโลกรัม ไพล จำนวน 263 กิโลกรัม บอระเพ็ด จำนวน 52 กิโลกรัม รวมทั้งสิ้น 765 กิโลกรัม 4) เครื่องตีปนเพื่อทำผงแห้ง ขมิ้น จำนวน 33 กิโลกรัม ไพล จำนวน 291 กิโลกรัม บอระเพ็ด จำนวน 52 กิโลกรัม รวมทั้งสิ้น 376 กิโลกรัม
	5. พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปพืชสมุนไพร ให้ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน	- ผลิตภัณฑ์ว่านหางจระเข้ จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโฮมเฮิร์บ บ้านเวียงสอง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP)

หน่วยงาน รับผิดชอบ	กิจกรรม/เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
		<p>- ได้ต้นแบบผลิตภัณฑ์จากขมิ้นชันและกระเจี๊ยบแดง รวม 2 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ข้าวเกรียบปลาขมิ้น และ ลิปบาล์มกระเจี๊ยบแดง และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโฮมเอิร์บ บ้านเวียงสอง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย</p> <p>- ได้ต้นแบบผลิตภัณฑ์ลูกประคบ จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์ และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย</p>
(3) ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์	1. อนุรักษ์สายพันธุ์กระชายดำเพื่อพัฒนาพันธุ์	- รวบรวมพันธุ์กระชายดำบนพื้นที่สูงที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ ขยายพันธุ์และปลูกด้วยเทคโนโลยีการผลิตของกรมวิชาการเกษตรในพื้นที่ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์ จำนวน 1 แปลง
	2. สร้างเครือข่ายผู้ผลิตกระชายดำแบบ GAP หรือ เกษตรอินทรีย์	- ได้แปลงต้นแบบของเกษตรกรเพื่อผลิตกระชายดำ จำนวน 2 แปลง ในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ และ จำนวน 1 แปลง ในพื้นที่จังหวัดเลย
	3. พัฒนาระบบการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GMP	- พัฒนาระบบการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GMP ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพร Highland Herb อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ปัจจุบันอยู่ระหว่างจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบคำขอการตรวจรับรอง
(4) ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่	1. การอนุรักษ์สายพันธุ์มะแขว่น และ หน้้าหวาน เพื่อพัฒนาการผลิตทางการค้า	- ได้แปลงรวบรวมสายพันธุ์มะแขว่นและหน้้าหวาน ในพื้นที่ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (แม่จอนหลวง) ชนิดพีชละ 0.5 ไร่ เพื่อใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาด
	2. ผลิตพันธุ์มะแขว่น/หน้้าหวาน/ฟ้าทะลายโจร/พลูคาวเพื่อกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกร	- สนับสนุนต้นกล้าสมุนไพรพันธุ์ดีให้เกษตรกรทั้งสิ้น 55 ราย ในพื้นที่อำเภอแม่แตง และอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้ มะแขว่น จำนวน 500 ต้น หน้้าหวาน จำนวน 1,500 ต้น ฟ้าทะลายโจร จำนวน 300 ต้น และพลูคาว จำนวน 300 ต้น

หน่วยงาน รับผิดชอบ	กิจกรรม/เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
	3. พัฒนาการจัดการผลผลิตมะแขว่นให้ได้มาตรฐาน และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่กลุ่มผู้ปลูก	- ได้วิธีการจัดการผลผลิตมะแขว่น จำนวน 1 วิธี ได้แก่ การสกัดน้ำมันจากผลผลิตมะแขว่น และถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการสาธิตให้สมาชิกกลุ่มแปรรูปสมุนไพรมีทักษะในการจัดการผลผลิต ทั้งสิ้น 30 ราย รวมถึงเผยแพร่เอกสารวิชาการ เรื่อง วิธีจัดการผลผลิตมะแขว่นให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานหรือตามที่ตลาดต้องการ ผ่านทางเว็บไซต์ http://www.doa.go.th/hc/cmrc/?p=5416
	4. พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปและบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่ามะแขว่นและหญ้าหวาน	- ได้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากหญ้าหวาน จำนวน 2 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ คุกกี้หญ้าหวาน และหญ้าหวานแบบผง ผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากมะแขว่น จำนวน 5 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ น้ำมันเหลืองมะแขว่น ยาหม่อง น้ำมันมะแขว่น น้ำพริกมะแขว่น สบู่้ำมันมะแขว่น และสเปรย์ไล่แมลงน้ำมันมะแขว่น โดยผลิตภัณฑ์ต้นแบบทั้ง 7 ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนแล้ว และได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับสมาชิกกลุ่มแปรรูปสมุนไพรผ่านการสาธิตทั้งสิ้น 30 ราย
	5. จัดทำฐานข้อมูลสมุนไพร	- ได้สำรวจการผลิตสมุนไพรของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่เพื่อปรับปรุงฐานข้อมูล ดังนี้ 1) เกษตรกรผู้ผลิตมะแขว่นในพื้นที่อำเภอแม่แตง จำนวน 30 ราย 2) เกษตรกรผู้ผลิตหญ้าหวานในพื้นที่อำเภอสะเมิง จำนวน 25 ราย
(5) ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ	1. การผลิตพันธุ์ขมิ้นชัน/ไพลปลอดโรค/บุกไข่มะขามป้อม/กระเจี๊ยบแดงเพื่อสนับสนุนเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร	- ดำเนินการผลิตสมุนไพรและสนับสนุนให้เกษตรกรต้นแบบ ดังนี้ 1) ผลิตต้นเนื้อเยื่อขมิ้นชัน จำนวน 40,000 ต้น (รอเก็บเกี่ยวในปี 2564) และสนับสนุนหัวพันธุ์ขยายให้เกษตรกรต้นแบบทั้งสิ้น 10,000 หัว 2) ผลิตต้นเนื้อเยื่อไพล จำนวน 10,000 ต้น (รอเก็บเกี่ยวในปี 2564) และสนับสนุนหัวพันธุ์ไพลทั้งสิ้น 20,000 หัว 3) ผลิตต้นเนื้อเยื่อบุกไข่หัวสำหรับใช้ทำ

หน่วยงาน รับผิดชอบ	กิจกรรม/เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
		พันธุ์ขยายต่อไป จำนวน 2,000 หัว 4) ผลิตต้นตอต้นมะขามป้อม จำนวน 500 ต้น และสนับสนุนให้เกษตรกรทั้งสิ้น 500 ต้น และ 5) ผลิตเมล็ดกระเจี๊ยบแดง จำนวน 5 กิโลกรัม และสนับสนุนให้เกษตรกรทั้งสิ้น 5 กิโลกรัม
	2. สร้างเครือข่ายผู้ผลิตพืชแบบ GAP และเกษตรกรอินทรีย์	- จัดทำแปลงต้นแบบการผลิตสมุนไพร ตามมาตรฐาน GAP และอินทรีย์ ร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดเพื่อกำหนดเป็นเขตปลูกสมุนไพรเพื่อแปรรูปเป็นยาของเกษตรกร จำนวน 100 ราย/12 แปลง ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ มหาสารคาม มุกดาหาร และอุบลราชธานี
	3. การส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรให้ได้รับรองมาตรฐาน GAP และเกษตรกรอินทรีย์	- จัดทำแปลงต้นแบบระบบการปลูกพืชสมุนไพรตามมาตรฐาน GAP และอินทรีย์ รวม 100 รายในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ มหาสารคาม อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี โดยแบ่งเป็น แปลงต้นแบบระบบการปลูกพืชตามมาตรฐาน GAP พื้นที่ 0.125 ไร่ต่อราย ในพืช ขมิ้นชัน ไพล กระเจี๊ยบแดง และมะขามป้อม และแปลงต้นแบบระบบการปลูกพืชตามมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ พื้นที่ 0.125 ไร่ต่อราย ในพืช ขมิ้นชัน และฟ้าทะลายโจร
	4. การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เมืองสมุนไพร	- ถ่ายทอดองค์ความรู้ หลักสูตร การผลิตสมุนไพรตามการพัฒนาการของพืช ให้เจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตรในโครงการเมืองสมุนไพร จำนวน 20 ราย
	5. บริการแปรรูปวัตถุดิบ สมุนไพรให้กับเกษตรกรในเครือข่าย และวิเคราะห์คุณภาพวัตถุดิบ	- มีผู้ใช้บริการตู้อบลมร้อน อบขมิ้นชัน มะขามป้อม ไพล ขมิ้นอ้อย หอมแดง และกระเจี๊ยบแดง จำนวน 870 กิโลกรัม
	6. พัฒนาระบบวนการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GMP	- ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ บูรณาการร่วมกับสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ พัฒนาระบบวนการ

หน่วยงาน รับผิดชอบ	กิจกรรม/เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
		<p>ผลิตวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน 2 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลแพทย์แผนไทยขุนหาญ และโรงพยาบาลเบญจลักษณ์ โดย ดำเนินการจัดซื้อวัสดุสำหรับปรับปรุงกระบวนการผลิต (ใช้งบประมาณกลุ่มจังหวัด ปี 2563) และอีก 1 แห่ง ได้แก่ อาคารแปรรูปในพื้นที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ซึ่งอยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมของพื้นที่ตามคำแนะนำของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ก่อนยื่นขอการรับรอง</p>
	7. จัดทำฐานข้อมูลสมุนไพร	<p>- ได้สำรวจการผลิตสมุนไพรของเกษตรกรเพื่อจัดทำฐานข้อมูล ดังนี้ 1) การผลิตขมิ้นและไพล ของเกษตรกรในพื้นที่ 4 จังหวัด คือ จังหวัดศรีสะเกษ มหาสารคาม อ่างทอง และอุบลราชธานี ได้ข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกขมิ้น จำนวน 48 ราย ปลูกไพล จำนวน 36 ราย 2) การผลิตอัญชัน ฟ้าทะลายโจร และมะขามป้อม ของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ได้ข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกอัญชัน จำนวน 5 ราย ฟ้าทะลายโจร จำนวน 1 ราย และมะขามป้อม จำนวน 1 ราย 3) การผลิตพริก ของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม ได้ข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกพริก จำนวน 16 ราย</p>
(6) ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา	1. จัดทำแปลงศูนย์เรียนรู้พืชสมุนไพรเพื่อสนับสนุนการปลูกเชิงพาณิชย์	<p>- จัดหาหัวพันธุ์ขมิ้นชัน จำนวน 300 กิโลกรัม และตะไคร้ ให้กับกลุ่มเกษตรกรปลูกสมุนไพรบ้านแปงที่มีสมาชิก 24 ราย และติดต่อประสานงานเกษตรกรในอำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี เพื่อเตรียมพื้นที่</p>
	2. พัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้ได้มาตรฐาน	<p>- ประสานงานวางแผนปฏิบัติงาน เลือกเทคโนโลยีและออกแบบปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด</p> <p>- พัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรใหม่ ผลิตภัณฑ์ร่วมกับกลุ่มปลูกสมุนไพรบ้านแปง จังหวัดปัตตานี</p>

หน่วยงาน รับผิดชอบ	กิจกรรม/เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
		- การวิเคราะห์คุณภาพผลผลิตจากแปลงปลูกในกิจกรรมแปรรูป ที่ ตำบลบ้านแป้น อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ได้ผลผลิตขมิ้นอ้อยมีสาร Total Curcuminoid Content (UV) 6.24 เปอร์เซ็นต์ มีคุณภาพสูงกว่ามาตรฐาน (5 เปอร์เซ็นต์) เปรียบเทียบกับขมิ้นงูเห่าซึ่งเป็นพันธุ์ท้องถิ่นที่เกษตรกรปลูกใน ตำบลบ้านแป้น อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีสาร Total Curcuminoid Content (UV) 4.3 เปอร์เซ็นต์ มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน (5 เปอร์เซ็นต์)
	3. ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการแปรรูปสมุนไพรเบื้องต้น	- กำหนดจัดทำหลักสูตรและขออนุมัติฝึกอบรมในเดือนกรกฎาคม 2563 แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงมีมาตรการห้ามเดินทางข้ามจังหวัด ทำให้ยกเลิกการดำเนินกิจกรรม
(7) ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง	1. ผลิตพันธุ์มะขามป้อม เพื่อกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกร	- ผลิตต้นกล้ามะขามป้อมพันธุ์ลูกใหญ่ได้ จำนวน 500 ต้น และสนับสนุนให้เกษตรกรเครือข่ายทั้งสิ้น 20 ราย รายละ 25 ต้น
	2. อนุรักษ์สายพันธุ์กระท่อมเพื่อพัฒนางานวิจัย	- ได้สำรวจรวบรวมสายพันธุ์พืชสกุลกระท่อม จำนวน 11 แหล่ง ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช เพื่อจัดทำฐานข้อมูลลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของต้นกระท่อมที่คัดเลือกและการใช้ประโยชน์ของชุมชน โดยอยู่ในระหว่างการจัดทำรายงานและเอกสารวิชาการ จำนวน 2 เรื่อง คือ 1) การสำรวจพันธุ์พืชสกุลกระท่อมในพื้นที่ต่าง ๆ 2) สายพันธุ์และลักษณะทางพฤกษศาสตร์และทางเคมีของพืชสกุลกระท่อม
	3. สร้างเครือข่ายผู้ผลิตสมุนไพรในครัวเรือนแบบ GAP และเกษตรอินทรีย์	- จัดทำแปลงต้นแบบในพื้นที่เกษตรกรจังหวัดตรังและกระบี่ รวม 6 แปลง โดยเป็นแปลงพืชสมุนไพรแบบ GAP จำนวน 4 แปลง และแบบอินทรีย์ จำนวน 2 แปลง

หน่วยงาน รับผิดชอบ	กิจกรรม/เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
	4 . การส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร ให้ได้รับรองมาตรฐาน GAP และเกษตร อินทรีย์	- ถ่ายทอดองค์ความรู้การปลูกสมุนไพรให้ได้รับรอง มาตรฐาน GAP และเกษตรอินทรีย์ให้เกษตรกร ต้นแบบ จำนวน 3 ราย โดยอยู่ระหว่างกระบวนการ การตรวจรับรองพืชตามระบบการผลิตพืชปลอดภัย
	5. พัฒนาระบบการผลิตวัตถุดิบ สมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GMP	- พัฒนาระบบการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้ มาตรฐาน GMP ของวิสาหกิจชุมชนบ้านเขานาใน ตำบลต้นยวน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปัจจุบันอยู่ระหว่างกระบวนการตรวจรับรองของ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี
(8) ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร มหาสารคาม	1. พัฒนาระบบการผลิตวัตถุดิบ สมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GMP	- พัฒนาระบบการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้ มาตรฐาน GMP ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและเกษตร แปลงใหญ่ปลูกพืชผักและสมุนไพร (ไร่สดใส) บ้านเขาค้อ ตำบลแคน อำเภอนาโพธิ์ จังหวัด มหาสารคาม พร้อมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ ในการแปรรูปสมุนไพรที่จำเป็นเบื้องต้นให้กับกลุ่มฯ ตามความเหมาะสม และประสานงานให้กลุ่ม ผู้ผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรของชุมชนเตรียมการเข้า สู่มาตรฐาน GMP เพื่อขอรับรองมาตรฐาน GMP จนผ่านการประเมิน
(9) ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร ตาก	1. อนุรักษ์สายพันธุ์บุกไข่เพื่อพัฒนาการ ผลิตทางการค้า	- ได้แปลงรวบรวมบุกไข่ 0.5 ไร่ จำนวน 1 แปลง ใน พื้นที่สถานีทดลองพืชสวนพบพระศูนย์ย่อย ศูนย์วิจัย และพัฒนาการเกษตรตาก
	2. สร้างเครือข่ายผู้ผลิตสมุนไพรใน ครัวเรือนแบบ GAP และเกษตรอินทรีย์	- จัดทำแปลงต้นแบบในพื้นที่เกษตรกร จำนวน 1 ราย โดยคัดเลือกจากกลุ่มผู้ปลูกบุกไข่ ซึ่งมีสมาชิก 20 ราย ในพื้นที่จังหวัดตาก
(10) ศูนย์วิจัย เกษตรวิศวกรรม ขอนแก่น	1. ทดสอบการปลูกขมิ้นชันในลักษณะ แนวตั้งภายในโรงเรือนที่ควบคุม สภาพแวดล้อม	- รวบรวมข้อมูลปัจจัยที่เหมาะสมต่อการปลูก ขมิ้นชันในโรงเรือนและออกแบบระบบควบคุมที่จะ ใช้ในการติดตั้ง โดยได้ติดตั้งระบบวัดอุณหภูมิภายใน โรงเรือนเพื่อควบคุมการ ปิด-เปิด ระบบสเปรย์น้ำ สร้างระบบพรางแสงอัตโนมัติ และติดตั้งทดสอบการ ใช้ระบบพรางแสงอัตโนมัติตามค่าความแรงของแสง

หน่วยงาน รับผิดชอบ	กิจกรรม/เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
		ที่ตั้งค่าไว้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างเตรียมการย้ายต้นกล้า ขมิ้นชันเข้ามาเก็บไว้ในโรงเรือนที่ทดสอบ

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

1. ลดปัญหาการขาดแคลนพันธุ์ดีปลอดโรคให้กับเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร การปลูกขมิ้นชันโดยใช้พันธุ์แนะนำที่ผ่านกระบวนการขยายพันธุ์ให้ปลอดโรค จะทำให้ได้ผลผลิตและมีสารสำคัญที่สูงกว่าพันธุ์ที่ได้มาจากการขยายพันธุ์แบบทั่วไป 1 - 3 เท่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์และระยะเวลาปลูกที่เหมาะสม อีกทั้งอัตราการเกิดโรคเหี่ยวในแปลงปลูกมีน้อย เกิดโรคพืชไม่เกิน 4 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่พันธุ์ขมิ้นชันที่นำมาปลูกนั้นมาจากการขยายพันธุ์แบบทั่วไป มีโรคพืชระบาด เกิดโรคสูง 10 - 25 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นจึงส่งผลให้เกษตรกรที่ใช้พันธุ์ปลอดโรคสามารถลดค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิตได้ โดยได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น หัวพันธุ์ขยายที่ปลอดโรคซึ่งผลิตเพื่อสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรจะสร้างรายได้จากการขายผลผลิตสดเป็นเงิน 1.2 - 2.5 ล้านบาท (ราคา 10 - 20 บาทต่อกิโลกรัม)

2. กระจายพันธุ์ดี/พันธุ์แนะนำ ของกรมวิชาการเกษตรให้กับเกษตรกร คือ ขมิ้นชันพันธุ์ตรัง 1 (ขมิ้นทอง) และพันธุ์ตรัง 84-2 (ขมิ้นด่าง) ให้ผลผลิตสูง เฉลี่ย 2.23 และ 2.59 ตันต่อไร่ และให้สารสำคัญสูง 10.6 - 11.0 เปอร์เซ็นต์ ส่วนพันธุ์พื้นเมืองให้ผลผลิตต่ำ เฉลี่ย 1.5 ตันต่อไร่ ซึ่งพันธุ์แนะนำทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 10,000 - 20,000 บาทต่อไร่ (ราคา 10 - 20 บาทต่อกิโลกรัม)

3. สนับสนุนเกษตรกรปลูกเพื่อผลิตพันธุ์รับรองสำหรับใช้เองหรือขายให้เกษตรกรรายอื่น ๆ ในปีต่อไป โดยศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ และศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ได้เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อขมิ้นชันพันธุ์ตรัง 1 และพันธุ์ตรัง 84-2 เพื่อผลิตพันธุ์หลัก รวม 46,000 ต้น และนำไปผลิตหัวพันธุ์ขยาย ได้หัวพันธุ์น้ำหนัก 1,840 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่าหัวพันธุ์ 55,000 บาท โดยมีนักวิชาการเกษตรให้คำแนะนำในการผลิตพันธุ์เพื่อให้ได้พันธุ์ขมิ้นชันที่ปลอดโรค ตรงตามพันธุ์ ทำให้เกษตรกรผู้ผลิตพันธุ์จะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายพันธุ์อีกทางหนึ่ง

4. สนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพให้กับกลุ่มเกษตรกร โดยเฉพาะพืชสมุนไพรที่มีความหลากหลายทางชีวภาพและเป็นจุดแข็งของประเทศ นำมาปลูกและแปรรูปสมุนไพรเพื่อเพิ่มมูลค่าและผลักดันเป็นสินค้าชุมชน และก่อให้เกิดการสร้างเศรษฐกิจชุมชน

5. เป็นการพัฒนาศักยภาพการผลิตพืชสมุนไพร เพื่อให้ได้สมุนไพรที่มีคุณภาพสม่ำเสมอ ปลอดภัย ตกค้ำ และกระบวนการผลิตเป็นที่ยอมรับ จะทำรายได้ให้แก่ประเทศมหาศาล นวัตกรรมการผลิตพืชสมุนไพร เช่น การผลิตพืชในระบบปิด หรือกึ่งปิด ซึ่งเป็นองค์ความรู้เทคโนโลยีขั้นสูง ทั้งนี้เพื่อให้ได้สมุนไพรที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ อีกทั้งเป็นการต่อยอดสร้างเศรษฐกิจของประเทศและช่วยขับเคลื่อนประเทศสู่การเป็นผู้นำอันดับต้น ๆ ของโลกในด้านสมุนไพร

6. กระจายพันธุ์ฟ้าทะลายโจรให้กับประชาชน และเกิดความร่วมมือระหว่างกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก โดยสถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร ส่งมอบต้นฟ้าทะลายโจร รวมทั้งสิ้นจำนวน 700 ต้น ให้กับทั้ง 2 หน่วยงาน เพื่อใช้แจกจ่าย ให้กับประชาชนเพื่อนำไปปลูกขยายพันธุ์ และใช้ประโยชน์ในการป้องกันตนเองและคนในครอบครัว ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งสามารถลดค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพและการป้องกันการติดเชื้อลงได้

7. การพัฒนาการรับรองคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร ที่เพิ่มเติมจากการรับรองแปลง GAP โดยนำร่อง ในพื้นที่ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดใกล้เคียง โดยเริ่มดำเนินการในปี 2562 - 2563 และส่งตัวอย่างวิเคราะห์ คุณภาพ (ไขมันชั้น) ภายใต้โครงการคุณภาพสมุนไพรไทย ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ซึ่งทำให้ทราบว่า มีพื้นที่ใดที่ปลูกขมิ้นชันแล้วได้วัตถุดิบที่มีคุณภาพทางสารสำคัญ อีกทั้งมีการพัฒนาบุคลากรของกรมวิชาการเกษตร ให้มีความรู้ด้านสารสำคัญที่เป็นตัวกำหนดคุณภาพสมุนไพร โดยฝึกอบรมหลักสูตร เทคนิคการควบคุมคุณภาพ พืชสมุนไพรด้วยวิธี TLC จำนวน 30 คน โดยได้รับความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นวิทยากร และ หนังสือคู่มือ ทีแอลซี: วิธีอย่างง่ายในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องยาไทย 408 หน้า จากกรมพัฒนาการแพทย์ แผนไทยและการพัฒนาการแพทย์ทางเลือก

8. สนับสนุนให้เกษตรกรได้เข้าถึงความรู้และเครื่องมือในการแปรรูปผลผลิตสมุนไพรเป็นวัตถุดิบแห้ง เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตทางการเกษตรได้สูงขึ้น และทำให้เก็บรักษาได้ยาวนานขึ้น เช่น ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ได้ให้บริการเกษตรกร/กลุ่มแปรรูป จากผลผลิตสด 7,000 กิโลกรัม ได้วัตถุดิบสมุนไพรแห้งที่มีมูลค่า 700,000 บาท เป็นต้น

กิจกรรมสำรวจรวบรวมพันธุ์บุกไซในพื้นที่
อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

สนับสนุนต้นฟ้าทะลายโจรให้กับประชาชน

การอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การผลิตพืชสมุนไพรด้วยเทคโนโลยี plant factory artificial light : PFAL”
ให้นักวิจัยของกรมวิชาการเกษตร จำนวน 25 ราย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านสมุนไพรใจทิพย์ จังหวัดเชียงราย ใช้บริการตู้อบลมร้อนร้อน
อบมะขามป้อมพันธุ์อินเดียน 300 กิโลกรัม

ติดตามแปลงปลูกไพลและขมิ้นชัน อำเภอกัญทรลักษณ์ อำเภอสรีรัตนะ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ
เพื่อสร้างเกษตรกรเครือข่ายให้โรงพยาบาลห้วยทับทัน และโรงพยาบาลแพทย์แผนไทยขุนหาญ

2. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตตลอดห่วงโซ่การผลิตสินค้า โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรผลิตสินค้าตามแนวทางมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร การใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการ โรงงานผลิตสินค้าพืชมีกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐานและได้รับการรับรองจากหน่วยรับรอง โรงงานผลิตสินค้าพืชที่ได้การยอมรับจากกรมวิชาการเกษตร การพัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบตามมาตรฐานสากล ประกอบกับการสร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความปลอดภัยอาหาร ในปี 2563 กรมวิชาการเกษตร ได้ดำเนินการภายใต้ 2 กิจกรรม มีเป้าหมายและผลการดำเนินงาน ดังนี้

กิจกรรม : ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน

การตรวจรับรอง	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
(1) ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชในระบบ GAP	แปลง	25,000	110,788 แปลง/97,825ราย/810,493.68 ไร่ (ได้รับรองแล้ว 99,302 แปลง/86,704 ราย/ 740,928 ไร่)
(2) ตรวจรับรองโรงคัดบรรจุ/แปรรูปสินค้าเกษตรด้านพืชในระบบ GMP/HACCP/GFP - โรงงานคัดบรรจุ - โรงงานผลิตเชื้อเห็ด - โรงงานแปรรูป - โรงคัดบรรจุ EL - โรงรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ - โรงรมเมทิลโบรไมด์ - โรงคัดบรรจุ โรงงานแปรรูป โรงรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร	โรง	450	1,292 (ได้รับรองแล้ว 1,269 โรงงาน) 959 (ได้รับรองแล้ว 937 โรงงาน) 32 (ได้รับรองแล้ว 32 โรงงาน) 5 (ได้รับรองแล้ว 5 โรงงาน) 32 (ได้รับรองแล้ว 32 โรงงาน) 81 (ได้รับรองแล้ว 81 โรงงาน) 80 (ได้รับรองแล้ว 80 โรงงาน) 77 (ได้รับรองแล้ว 77 โรงงาน)

การตรวจรับรอง	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
- การแจ้งเตือนจากต่างประเทศ - ติดตามโรคศัตรู/โรงงานแปรรูป ร่วมกับ เจ้าหน้าที่ต่างประเทศ - หน่วยรับรองโรงงานผลิตสินค้าพืช			16 (ได้รับรองแล้ว 15 โรงงาน) 4 (ได้รับรองแล้ว 4 โรงงาน) 6 (ได้รับรองแล้ว 6 หน่วยรับรอง)
(3) พัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจสอบสินค้าเกษตรและ ผลิตภัณฑ์	ห้อง	48	48

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

1. ผู้ประกอบการที่ได้ใบรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) ในผักสดและผลไม้ และสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อการส่งออก สามารถส่งออกผักผัก ผลไม้ และสินค้าเกษตรได้ (ตุลาคม 2562 - กันยายน 2563) ปริมาณ 1.17 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าการส่งออก 30,500.5707 ล้านบาท

2. ผู้ประกอบการสามารถที่ได้ใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) ในผลผลิตสินค้าเกษตรด้านพืชเพื่อการส่งออก สามารถส่งออกผลผลิตสินค้าเกษตรได้ (ตุลาคม 2562 - กันยายน 2563) ปริมาณ 21.91 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าการส่งออก 656,447.2699 ล้านบาท

3. แหล่งผลิตพืชที่ผ่านมาตรฐาน GAP รวมทั้งสิ้น 99,302 แปลง/86,704 ราย/740,928 ไร่ ส่งผลให้ในปัจจุบันมีแหล่งผลิตพืชที่ได้มาตรฐาน GAP ทั่วประเทศ รวม 210,461 แปลง/167,839 ราย/1,382,369.03 ไร่

4. โรงงานผ่านการรับรองทั้งสิ้น 1,269 โรงงาน จำแนกเป็น โรงคัดบรรจุ 937 โรงงาน โรงงานผลิตเชื้อเห็ด 32 โรงงาน โรงงานแปรรูป 5 โรงงาน โรงคัดบรรจุ EL 32 โรงงาน โรงรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ 81 โรงงาน โรงรมเมทิลโบรไมด์ 80 โรงงาน โรงคัดบรรจุ โรงงานแปรรูป โรงรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร 77 โรงงาน การแจ้งเตือนจากต่างประเทศ 15 โรงงาน ติดตามโรคศัตรู/โรงงานแปรรูปร่วมกับเจ้าหน้าที่ต่างประเทศ 4 โรงงาน และหน่วยรับรองโรงงานผลิตสินค้าพืช 6 หน่วยรับรอง

แหล่งผลิตพืช GAP

โรงคัดบรรจุ/โรงงานแปรรูป

พัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจสอบสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์

กิจกรรม : พัฒนาและขยายผลการลดการใช้สารเคมีเพื่อการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร ได้ดำเนินกิจกรรมพัฒนาและขยายผลการลดการใช้สารเคมีเพื่อการเกษตร เพื่อควบคุมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ใช้ ผู้รับจ้างพ่น ผู้ขาย ผู้นำเข้า ผู้ผลิต รวมถึงลดผลกระทบต่อผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม กรมวิชาการเกษตร ได้ดำเนินการจัดทำแผนและมาตรการการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย อบรม/ประชาสัมพันธ์/สร้างความรับรู้เพื่อให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้สารเคมีเพื่อการผลิตพืชอย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงอบรมสารวัตรเกษตรเพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานให้มีมาตรฐานและมีทิศทางเดียวกันทั้งเจ้าหน้าที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
(1) ตรวจสอบสินค้าจากแหล่งผลิต (โรงงานผู้ผลิตปุ๋ย/โรงงานผู้ผลิตวัตถุอันตราย/สถานที่รวบรวมเมล็ดพันธุ์)	ครั้ง	404	617
(2) ตรวจสอบและเก็บตัวอย่างตามเบาะแส (ปุ๋ย/วัตถุอันตราย/พันธุ์พืช)	ตัวอย่าง	187	154
3) อบรมผู้ควบคุมการขายวัตถุอันตรายทางการเกษตร (ทบทวนรายเก่า/รายใหม่)	ราย	7,650	6,987
4) อบรมสารวัตรเกษตรที่มีคุณภาพ Q Inspector	ราย	120	112

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

1. มีร้านค้าที่ได้รับใบอนุญาตจำหน่าย 3 สาร (พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส) ใช้แอปพลิเคชัน DOA SHOP จำนวน 22,988 ราย
2. มีผู้รับจ้างพ่นที่เข้ารับการอบรมและผ่านการสอบ จำนวน 16,506 ราย
3. ปริมาณการนำเข้า 3 สาร ลดลง เมื่อเทียบกับปี 2562 ร้อยละ 100 โดยในปี 2562 มีปริมาณการนำเข้า 3 สาร จำนวน 36,067 ตัน ในปี 2563 ไม่มีการนำเข้า 3 สาร
4. มีเกษตรกรผู้ใช้ 3 สารเข้ารับการอบรมและผ่านการสอบ จำนวน 481,905 ราย

3. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่

กรมวิชาการเกษตร ร่วมบูรณาการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม สาธิตเครื่องจักรกลการเกษตร รวมถึงการเลี้ยงขยายชีวินทรีย์นำไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชให้แก่กลุ่มเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ และยกระดับผลผลิตพืชของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ให้ได้มาตรฐาน โดยร่วมบูรณาการในพื้นที่แปลงใหญ่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับการรับรองเป็นแปลงใหญ่ ในปี 2561 – 2563 หรือพื้นที่ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation : CoO) โดยมีกิจกรรม ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม สาธิตการใช้เครื่องจักรกล ตรวจสอบมาตรฐาน GAP แหล่งผลิตพืชในพื้นที่แปลงใหญ่ รวมถึงการเลี้ยงขยายชีวินทรีย์และผลิตปัจจัยการผลิตเพื่อสนับสนุนเกษตรกรต้นแบบซึ่งเป็นสมาชิกแปลงใหญ่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 73 แปลง โดยจำแนกเป็น 1) แปลงใหญ่ ปี 2561 จำนวน 37 แปลง 2) แปลงใหญ่ปี 2562 จำนวน 27 แปลง และแปลงใหญ่ปี 2563 จำนวน 9 แปลง พื้นที่แปลงต้นแบบและแปลงสาธิต 913 ไร่ (73 แปลง) (พืชไร่ ไม้ผล ผัก ข้าว และพืชสมุนไพร) กระจายใน 52 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พิชญ์โลก กำแพงเพชร สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ พิจิตร ขอนแก่น หนองบัวลำภู กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครพนม มุกดาหาร เลย สกลนคร หนองคาย บึงกาฬ อุตรธานี อุบลราชธานี มหาสารคาม อำนาจเจริญ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ร้อยเอ็ด สุรินทร์ สระบุรี อ่างทอง ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา นครสวรรค์ ลพบุรี ปทุมธานี ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี อุทัยธานี นครปฐม นนทบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี ระยอง กระบี่ พังงา ชุมพร สตูล นราธิวาส ปัตตานี ตรัง พัทลุง และ ยะลา มีรายละเอียด ดังนี้

1. ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการผลิตให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตลอดจนถึงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช ซึ่งได้จากผลงานการวิจัยของกรมวิชาการเกษตร เช่น การผลิตสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐานผลิตพืช GAP การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้สารเคมีทางการเกษตร

ให้ถูกต้องปลอดภัย การใช้ชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช สถานการณ์โรค แมลงศัตรูพืชและการป้องกันกำจัด กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เป็นต้น

2. จัดทำแปลงต้นแบบในพื้นที่ของเกษตรกรต้นแบบ (พื้นที่อยู่ในโครงการแปลงใหญ่) สนับสนุน เทคโนโลยีผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช (เช่น พันธุ์พืช การเขตกรรม ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลการเกษตร เป็นต้น) โดยเกษตรกรต้นแบบจะเป็นผู้ปฏิบัติเอง แปลงต้นแบบสามารถใช้เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรข้างเคียงที่สนใจ

3. การสนับสนุนปัจจัยการผลิต/เลี้ยงขยายชีววินทรีย์ที่เป็นเทคโนโลยีของกรมฯ ให้เกษตรกร กลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน 13 ชนิด ได้แก่ ปุ๋ยชีวภาพ PGPR I II III ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ปุ๋ยชีวภาพอาร์บัสคูลาร์ไมคอร์ไรซา แหนแดง ราเขียวเมตาโรเซียม เห็ดเรืองแสงสิรินรีดมี *Bacillus subtilis* (BS) *Bacillus thuringiensis* (BT) แมลงหางหนีบ ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย มวนพิฆาต แตนเบียนกำจัดศัตรูพืช สนับสนุนพื้นที่แปลงใหญ่

กิจกรรม	หน่วย	แผน	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน
(1) กรมวิชาการเกษตรร่วม บูรณาการในแปลงใหญ่	แปลง	73	73	พื้นที่แปลงใหญ่ได้รับการพัฒนาแล้ว 73 แปลง (เกษตรกร ได้รับการพัฒนาความรู้การผลิตพืช และมีแปลงต้นแบบ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช) และ เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ได้พัฒนากระบวนการผลิตพืช ตามมาตรฐานการรับรองแหล่งผลิตพืช GAP
(2) อบรม/เสวนา ถ่ายทอด เทคโนโลยีการผลิตพืช	ราย	1,090	1,257	เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช ร้อยละ 115.32 ของแผนที่ วางไว้ โดยเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม ร้อยละ 94.24 มีความรู้เพิ่มขึ้นและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ (ได้คะแนนการ ประเมินผลไม่น้อยกว่าร้อยละ 70) หลังได้รับการถ่ายทอด องค์ความรู้
(3) จัดทำแปลงต้นแบบ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืช	แปลง	73	73	ได้แปลงต้นแบบถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตพืชซึ่งสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่สมาชิกแปลง ใหญ่ในพื้นที่ข้างเคียง เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่เกษตรกร ที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ ซึ่งตลอดช่วงฤดูกาลผลิตจะมี เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบออกติดตามและให้คำแนะนำ/แก้ไขปัญหา ให้เกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ
- แปลงต้นแบบการผลิตพืช	ไร่	636	682	
- สาธิตเครื่องจักรกลการเกษตร	ไร่	227	462	

กิจกรรม	หน่วย	แผน	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน
(4) การจัดทำเอกสารวิชาการ คู่มือการผลิตพืชเศรษฐกิจ	เล่ม	1,000	15,000	ได้จัดทำเอกสารวิชาการ จำนวน 15,000 เล่ม และแจกจ่ายให้หน่วยงานนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานโครงการฯ เรียบร้อยแล้ว เพื่อนำไปสนับสนุนให้แก่เกษตรกรต่อไป
(5) ตรวจสอบมาตรฐาน GAP แหล่งผลิตพืช	แปลง	401	453	ตรวจรับรองมาตรฐาน GAP แหล่งผลิตพืชในพื้นที่แปลงใหญ่ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดร่วม (Joint KPI) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถเข้าดำเนินการตรวจรับรองทั้งสิ้น 453 แปลง คิดเป็นร้อยละ 112.97 ของเป้าหมาย ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมี 1) แปลงผ่านการรับรอง จำนวน 407 แปลง 2) ไม่ผ่านการรับรอง จำนวน 13 แปลง 3) ยกเลิกคำขอ จำนวน 13 แปลง 4) อยู่ระหว่างตรวจรับรอง จำนวน 20 แปลง

การสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่เป็นเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร ให้เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่
ปีงบประมาณ 2563

ชนิด	ผลงาน ปี 2563	พื้นที่ดำเนินการ
(1) <i>Bacillus subtilis</i> (BS)	แผน/ผล : 105/105 กิโลกรัม	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 4 แปลง จังหวัด : ขอนแก่น อุบลราชธานี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี
(2) <i>Bacillus thuringiensis</i> (BT)	แผน/ผล : 25/25 ลิตร	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 6 แปลง จังหวัด : ขอนแก่น ราชบุรี
(3) เห็ดเรืองแสงสิรินรัศมี	แผน/ผล : 2,000/2,000 ก้อน	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 2 แปลง จังหวัด : อุบลราชธานี
(4) ปุ๋ยชีวภาพ PGPR	แผน/ผล : 608/623 กิโลกรัม	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 34 แปลง จังหวัด : กำแพงเพชร อุตรดิตถ์ ขอนแก่น หนองคาย บึงกาฬ กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ สกลนคร อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม นครราชสีมา ยโสธร ชัยนาท สระบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ราชบุรี กาญจนบุรี อุทัยธานี นครสวรรค์ ปทุมธานี ลพบุรี นครปฐม นนทบุรี พัทลุง
(5) ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต	แผน/ผล : 325/325 กิโลกรัม	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 11 แปลง จังหวัด : พิจิตร นครพนม อ่างทอง กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา สตูล นราธิวาส
(6) ปุ๋ยหมักเติมอากาศ	แผน/ผล : 20,000/20,000 กิโลกรัม	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 8 แปลง จังหวัด : ยโสธร ร้อยเอ็ด

ชนิด	ผลงาน ปี 2563	พื้นที่ดำเนินการ
(7) ราเขียวเมตาโรเซียม	แผน/ผล : 65/228 กิโลกรัม	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 3 แปลง จังหวัด : กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ตรัง
(8) ปุยเขียวภาพอาร์บัสคูลาร์ ไมคอร์ไรซา	แผน/ผล : 11/11 กิโลกรัม	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 3 แปลง จังหวัด : อ่างทอง ระยอง
(9) มวนพิฆาต	แผน/ผล : 2,000/2,010 ตัว	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 1 แปลง จังหวัด : ราชบุรี
(10) แตนเบียนไข่ ไตรโคแกรมมา	แผน/ผล : 4,000,000/4,000,800 ตัว	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 7 แปลง จังหวัด : นครสวรรค์ ราชบุรี
(11) แมลงหางหนีบ	แผน/ผล : 40,750/48,750 ตัว	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 21 แปลง จังหวัด : มหาสารคาม สระบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา นครสวรรค์ ราชบุรี กาญจนบุรี อุทัยธานี นครปฐม นนทบุรี
(12) แหนแดง	แผน/ผล : 18/18 ป่อ	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 18 แปลง จังหวัด : หนองคาย บึงกาฬ ร้อยเอ็ด พระนครศรีอยุธยา ฉะเชิงเทรา กระบี่ พัทลุง
(13) ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย	แผน/ผล : 3,950/4,190 คู่/ชุด	ร่วมบูรณาการในแปลงใหญ่ จำนวน 8 แปลง จังหวัด : ขอนแก่น พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม นนทบุรี

การขยายผลเครือข่ายผลิตชีวภัณฑ์/ปุ๋ยชีวภาพในกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

ในปี 2563 กรมวิชาการเกษตรได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตชีวภัณฑ์/ปุ๋ยชีวภาพสู่กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน 13 ชนิด ในพื้นที่ 43 กลุ่มแปลงใหญ่ ซึ่งผลจากการดำเนินงาน มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน 9 กลุ่มแปลงใหญ่ เกษตรกร 18 ราย สามารถผลิต เลี้ยงขยายแมลงตัวห้ำตัวเบียน/ชีวภัณฑ์/ปุ๋ยชีวภาพได้เอง

ลำดับ ที่	ชนิดชีวภัณฑ์/ปุ๋ย ชีวภาพ	กลุ่มแปลงใหญ่	ชื่อเกษตรกรที่ผลิต
1	แห่นแดง ชีวภาพ	ข้าว อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ปี 2561 ตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย	นางนิตยา เหง้าแก้ว
			นางสมหมาย ไชยลือชา
		นาแปลงใหญ่ หมู่ 2 ตำบลวังชมภู อำเภอพรเจริญ จังหวัดบึงกาฬ	นายนิพัฒน์ คำมุงคุณ
			นายประเสริฐ วรอินทร์
		วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่บ้านแจ่มอารมณ์ หมู่ 7 ตำบลดงศรีใหญ่ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด	นางบัวลา น้ำคำ
			นายสุบิน นามเคน
นายอ่อน แก้วทอง			
นายสม สาแก้ว			
นายสุภาส แก้วทอง			
กลุ่มขยายเมล็ดพันธุ์ข้าว หมู่ 14 ตำบลดินดำ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด	นายคำพิร์ สุวรรณศรี		
	แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลไสไทย อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่	นายชัชพงษ์ เอียนเล่ง	
2	เห็ดเรืองแสงสิรินรัมย์	แปลงใหญ่พริก ตำบลสำโรง อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี	นายประชัน คุ่มหินลาด
3	ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ ไทย	แปลงใหญ่ผัก หมู่ 13 ตำบลปอสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี	นางรัตนา ราชวงศ์
			น.ส.สมคิด ผิวเกลี้ยง
4	แมลงหางหนีบ	แปลงใหญ่พืชผัก หมู่ 3 ตำบลหนองสูงเหลื่อม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	นางสาวรัญธิดา วิวทองชุ่ม
			นางทองปิ่น ทองยี่สุน
		แปลงใหญ่พืชผัก ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	นางยุพิน เกตุแก้ว
			นางสาวทิพย์สิมนต์ บุญเขียว

การสาธิตเครื่องจักรกลการเกษตรที่เป็นเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร ให้เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่
ในปีงบประมาณ 2563

ชนิดเครื่องจักรกลการเกษตร	แผนการดำเนินงาน(ไร่)	ผลการดำเนินงาน	พื้นที่ดำเนินการ
ไถระเบิดดินดาน	100	100	ร่วมบูรณาการในพื้นที่แปลงใหญ่ 3 แปลง จังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดอุทัยธานี
เครื่องกำจัดวัชพืช	30	30	ร่วมบูรณาการในพื้นที่แปลงใหญ่ 1 แปลง จังหวัดอุบลราชธานี
เครื่องหยอดแม่ปุ๋ยแบบผสมในตัวเอง	2	2	ร่วมบูรณาการในพื้นที่แปลงใหญ่ 1 แปลง จังหวัดมหาสารคาม
เครื่องฟ่าตอ(อ้อยตอ)	30	195	ร่วมบูรณาการในพื้นที่แปลงใหญ่ 1 แปลง จังหวัดราชบุรี
เครื่องสับใบและเศษซากอ้อย	30	100	ร่วมบูรณาการในพื้นที่แปลงใหญ่ 1 แปลง จังหวัดราชบุรี
เครื่องใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	10	10	ร่วมบูรณาการในพื้นที่แปลงใหญ่ 1 แปลง จังหวัดกาญจนบุรี
ไถบดตอ	25	25	ร่วมบูรณาการในพื้นที่แปลงใหญ่ 1 แปลง จังหวัดอุทัยธานี

ปัญหาและอุปสรรค

1. เนื่องจากเกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานมีความล่าช้า ต้องเลื่อนการจัดกิจกรรมออกไป แต่อย่างไรก็ตาม หน่วยงานสามารถดำเนินการได้ครบตามแผนงานที่กำหนดไว้
2. เนื่องจากกระบวนการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีมีความล่าช้า ส่งผลให้ในบางพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่เสนอไว้ได้ทันตามฤดูกาล ทำให้ต้องพิจารณาปรับเปลี่ยนพื้นที่เป้าหมายใหม่
3. ในปี 2563 ในหลายพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้งส่งผลให้พืชให้ผลผลิตน้อยกว่าสภาพปกติ
4. เกษตรกรยังขาดประสบการณ์ในการผลิตชีวภัณฑ์ ทำให้ยังไม่สามารถผลิตใช้ตัวเอง ซึ่งหน่วยงานควรดำเนินการต่อเนื่องเพื่อพัฒนาทักษะให้เกษตรกร ซึ่งจะทำให้เกษตรกรสามารถผลิตใช้เองได้ในอนาคต
5. การรวมกลุ่มของเกษตรกรบางพื้นที่ยังไม่มี ความเข้มแข็งเท่าที่ควร และมักมีการยกเลิกแปลงภายหลังที่กรมฯ ได้อนุมัติแผนงานโครงการฯ ไปแล้ว ส่งผลให้หน่วยงานต้องปรับเปลี่ยนพื้นที่ดำเนินการใหม่เพื่อมิให้กระทบเป้าหมายการดำเนินงานที่ตั้งไว้

ผลการเปลี่ยนแปลงต้นทุนการผลิต ผลผลิต รายได้ ของเกษตรกรต้นแบบ จำแนกตามชนิดสินค้า

ชนิดพืช	ผลการผลิตตามวิธีเกษตรกร			ผลผลิตตามเทคโนโลยีแปลงต้นแบบ			ผลต่าง			ร้อยละ			หมายเหตุ
	ต้นทุนการผลิต	ผลผลิต	รายได้สุทธิ	ต้นทุนการผลิต	ผลผลิต	รายได้สุทธิ	ต้นทุนการผลิต	ผลผลิต	รายได้สุทธิ	ต้นทุนการผลิต	ผลผลิต	รายได้สุทธิ	
	(บาท/ไร่)	(กิโลกรัม/ไร่)	(บาท/ไร่)	(บาท/ไร่)	(กิโลกรัม/ไร่)	(บาท/ไร่)	(บาท/ไร่)	(กิโลกรัม/ไร่)	(บาท/ไร่)	(บาท/ไร่)	(กิโลกรัม/ไร่)	(บาท/ไร่)	
ลำไย	6,307.00	850.00	8,193.00	5,605.00	900.00	8,863.00	-702.00	50.00	670.00	-11.13	5.88	8.18	
มะม่วง	7,470.00	250.00	5,030.00	6,966.00	270.00	6,534.00	-504.00	20.00	1,504.00	-6.75	8.00	29.90	
ทุเรียน	15,557.00	990.00	80,723.00	17,085.00	1,075.00	87,584.00	1,528.00	85.00	6,861.00	9.82	8.62	8.50	
ส้มโอ	20,000.00	3,600.00	88,000.00	20,000.00	3,600.00	88,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
หวาย	15,760.00	10,109.00	24,676.00	16,900.00	12,649.00	33,696.00	1,140.00	2,540.00	9,020.00	7.23	25.22	37.01	
เสาวรส	8,385.00	1,272.00	25,440.00	7,293.00	1,326.00	26,520.00	-1,092.00	54.00	1,080.00	-13.02	4.25	4.25	
แก้วมังกร	8,900.00	3,494.67	52,421.67	9,150.00	3,835.33	57,530.33	250.00	340.67	5,108.67	2.81	9.75	9.75	
มะพร้าว	5,495.80	2,520.00	16,200.00	6,747.60	2,520.00	16,200.00	1,251.80	0.00	0.00	22.78	0.00	0.00	
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	3,650.13	1,139.00	3,416.00	3,504.00	1,107.63	4,975.02	-146.13	-31.38	1,559.02	-4.00	-2.75	45.64	
ปาล์มน้ำมัน	3,238.33	1,513.33	2,261.17	3,096.33	1,616.83	2,750.17	-142.00	103.50	489.00	-4.38	6.84	21.63	
พืชผัก	27,189.35	1,527.90	21,947.79	27,016.43	1,870.30	35,448.88	-172.92	342.41	13,501.08	-0.64	22.41	61.51	
งาดำ	2,964.00	84.60	1,942.80	3,074.00	99.90	2,719.20	110.00	15.30	776.40	3.71	18.09	39.96	
ข้าว	3,522.50	711.17	5,421.60	3,028.00	827.33	6,472.27	-494.50	116.17	1,050.67	-14.04	16.33	19.38	
พืชหลังนา	3,956.13	257.88	3,873.57	5,565.86	378.91	7,769.16	1,609.73	121.03	3,895.60	40.69	46.93	100.57	สนับสนุนการผลิตพืชหลังฤดูทำนาในแปลงใหญ่ข้าวทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

หมายเหตุ : ส้มเขียวหวาน สับปะรด มันสำปะหลัง อ้อย และสมุนไพร อยู่ระหว่างดูแลรักษา รอเก็บเกี่ยวผลผลิต (ข้อมูล ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2563)

ตัวอย่างผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานปี 2563
 แปลงใหญ่ผัก หมู่ 13 ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

สำรวจการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช

ติดตามและให้คำแนะนำและบันทึกข้อมูล

ผลิตไส้เดือนฝอยสำหรับกำจัดแมลงศัตรูพืช

ผักคะน้า

เทคโนโลยีกรม

วิธีเกษตรกร

ผักสลัด

เทคโนโลยีกรม

วิธีเกษตรกร

การเปรียบเทียบผลผลิตตามเทคโนโลยีของกรม (แปลงต้นแบบ) กับวิธีเกษตรกร

แปลงต้นแบบแปลงใหญ่ (งา) บ้านตะเคียน หมู่ 8 ตำบลกระสัง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับคำแนะนำวิธีการผลิต และสนับสนุนพันธุ์งาดำพันธุ์อุบลราชธานี 3 เป็นพันธุ์แนะนำจากกรม และปรับฤดูปลูกให้เร็วขึ้นสามารถยกระดับผลผลิตสูงถึง 100 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสามารถเพิ่มผลผลิตได้ ร้อยละ 18 และสามารถเพิ่มรายได้ถึง ร้อยละ 40 เกษตรกรให้การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตของกรมวิชาการเกษตรเป็นอย่างดี

4. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ

เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm) เป็นแนวคิดในการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาผสมผสานกับงานด้านการเกษตรเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการสูญเสียปัจจัยการผลิตและผลผลิต รูปแบบของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอัจฉริยะ เช่น หุ่นยนต์และโดรนเพื่อการเกษตร การเกษตรแม่นยำสูง (Precision Agriculture) ระบบสารสนเทศสำหรับการจัดการการเกษตร (Farm Management Information System : FMIS) ระบบจัดการน้ำอัจฉริยะ การตรวจวัดและพยากรณ์สภาพอากาศ เทคโนโลยีการรับรู้ระยะใกล้-ไกล (Proximal-Remote Sensing) และเทคโนโลยีเพื่อการตัดสินใจ (Crop Models and Decision Support System) เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงานด้านเกษตรอัจฉริยะของกรมวิชาการเกษตรตั้งอยู่บนแนวคิดของการทำเกษตรโดยใช้ทรัพยากรอย่างถูกต้องแม่นยำ ตรงตามความต้องการของพืชเพื่อให้เกิดการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการเปลี่ยนปัจจัยการผลิต (Input) ไปเป็นผลผลิต (Output) โดยมีต้นทุนที่ต่ำที่สุด ในการทำงานโครงการได้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีการผลิตพืชอย่างถูกต้องเหมาะสมและสาธิตการผลิตพืชด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรเข้าใจและเข้าถึงระบบผลิตพืชสมัยใหม่ พร้อมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะให้เหมาะสมกับระบบการเกษตรของประเทศไทย

การดำเนินงานโครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ ปีงบประมาณ 2563

ในปีงบประมาณ 2563 กรมวิชาการเกษตรได้รับจัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ จำนวน 9,063,200 บาท โดยได้จัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะในพื้นที่แปลงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พื้นที่ขนาด 10 – 50 ไร่ จำนวน 7 แปลง และโรงเรือนผลิตพืช จำนวน 1 โรงเรือน (ตารางที่ 1) และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และผู้ประกอบการ จำนวน 466 ราย เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านเกษตรอัจฉริยะให้เหมาะสมกับระบบการเกษตรของประเทศไทย

ตารางที่ 1 แผนการดำเนินงานโครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะปีงบประมาณ 2563

ลำดับ	ชนิดพืช/ แปลงเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ	เป้าหมายการดำเนินงาน			
		กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ราย)		แปลงเรียนรู้ (ไร่)	
		แผน	ผล	แผน	ผล
1	มันสำปะหลัง จังหวัดกำแพงเพชร	100	116	50	50
2	มันสำปะหลัง จังหวัดระยอง	50	54	50	50
3	อ้อยโรงงาน จังหวัดนครราชสีมา	50	50	100	100
4	ข้าวโพดหลังนา จังหวัดนครสวรรค์	35	35	30	30
5	ปาล์มน้ำมัน จังหวัดกระบี่	50	61	50	50
6	มะม่วง จังหวัดชัยภูมิ	30	40	10	10
7	มะม่วง จังหวัดอุดรธานี	30	35	10	10
8	โรงเรือนปลูกผักอัจฉริยะ จังหวัดระยอง	75	75	1	1
	รวม	420	466	300	300

ในการดำเนินงานโครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะได้กำหนดให้มีกิจกรรมหลัก 2 กิจกรรม ได้แก่ การจัดทำแปลงเรียนรู้ และกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ

1. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ เป็นกิจกรรมที่จัดในรูปแบบของการอบรมเชิงปฏิบัติการซึ่งมีการสาธิตการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีสมัยใหม่ และการเสวนาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการและประสบการณ์ระหว่างนักวิชาการเกษตรกับเกษตรกร สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน เพื่อร่วมกันพัฒนาองค์ความรู้/ประยุกต์เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะให้เหมาะสมกับระบบการผลิตพืชและบริบทของภาคเกษตรไทย

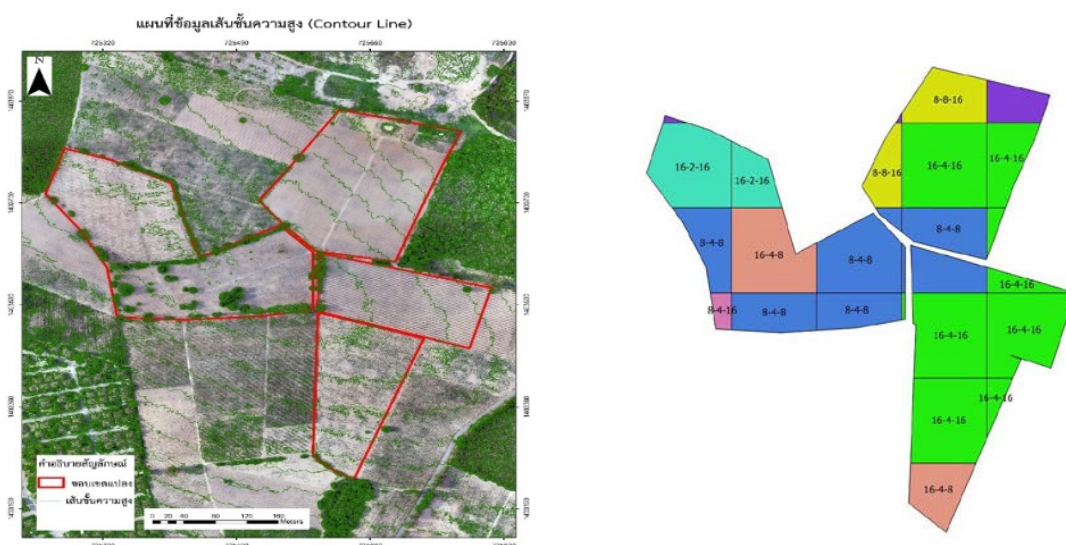
2. การจัดทำแปลงเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะในพื้นที่ของเกษตรกร โดยนักวิชาการของกรมวิชาการเกษตรเข้าไปร่วมวางแผนการผลิตพืช โดยจัดทำแผนที่แปลง การเก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดิน กำหนดขั้นตอน กรรมวิธีการปลูก ดูแลรักษา และเก็บเกี่ยวผลผลิต เป็นลักษณะของการจัดทำแปลงกึ่งสาธิต โดยมีการเปรียบเทียบกับวิธีการปฏิบัติของเกษตรกร แบ่งเป็น 2 แปลงย่อย โดยวิธีเกษตรอัจฉริยะดำเนินการตามคำแนะนำทางวิชาการของแต่ละชนิดพืช ให้ความสำคัญกับการทำการเกษตรที่มีความแม่นยำสูง (Precision Agriculture) เช่น ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินของแต่ละกริดให้ตรงกับช่วงเวลาตามความต้องการของพืช ระบบการให้น้ำอัตโนมัติ สาธิตใช้โดรนฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ติดตั้งสถานีวัดสภาพอากาศ และพัฒนาระบบการตรวจติดตามสุขภาพพืชและประเมินผล การเจริญเติบโตด้วยภาพถ่ายจากอากาศยานไร้คนขับ (ระบบติดตามสุขภาพพืช คือ การประเมินความสมบูรณ์ของพืช เช่น สีใบ ปริมาณธาตุอาหารในใบพืช ขนาดทรงพุ่ม อาการขาดธาตุอาหาร และการเข้าทำลายของโรคแมลง ซึ่งสัมพันธ์กับผลผลิต โดยประมวลผลจากภาพถ่ายโดยใช้อากาศยานไร้คนขับ) เพื่อจะสามารถเข้าไปแก้ปัญหาหรือจัดการศัตรูพืชได้อย่างรวดเร็วและเฉาะเจาะจง ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือช่วยตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการแปลงปลูกพืช ในปีงบประมาณ 2563 ได้จัดทำแปลงเรียนรู้/โรงเรียน ใน 6 ชนิดพืช มีผลการดำเนินงานโดยสรุปดังนี้

1. แปลงเรียนรู้การผลิตมันสำปะหลัง

ดำเนินการในพื้นที่เกษตรกรจังหวัดกำแพงเพชรและจังหวัดระยอง โดยจัดสาธิตการใช้เครื่องจักรกลเกษตร เช่น การไถระเบิดดินดานแบบ 3 ขา โดรนฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช การใช้เครื่องจักรแบบล้อยกสูงกำจัดวัชพืชและใส่ปุ๋ย จากการจัดทำแผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดินเพื่อกำหนดการใส่ปุ๋ยแบบแม่นยำตามพิกัดกริด จะเห็นได้ว่าในพื้นที่แปลงปลูกขนาดใหญ่ไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยสูตรเดียวกันเหมือนกันทั้งแปลง การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินโดยใช้พิกัดกริดสามารถลดต้นทุนลงได้ร้อยละ 9.24 ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.11

ภาพที่ 1 เครื่องใส่ปุ๋ยบนเครื่องยกร่องปลุกทดแทนการหว่านและเครื่องจักรแบบล้อยกสูงกำจัดวัชพืชและใส่ปุ๋ย

ภาพที่ 2 แผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามพิกัดกริด

2. แปลงเรียนรู้การผลิตอ้อย

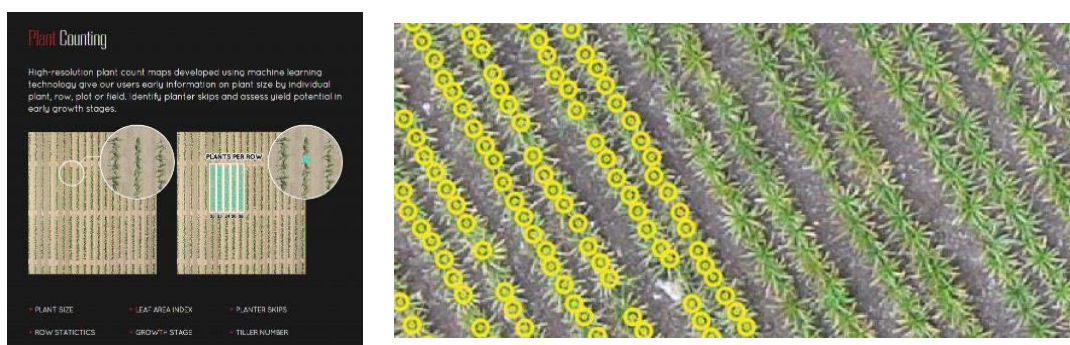
แปลงเรียนรู้การผลิตอ้อยโรงงานโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะมีกรอบการดำเนินงาน 3 ปี ระหว่างปี 2562 - 2564 โดยได้จัดทำแผนที่แปลงปลูก แผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดินเพื่อกำหนดการใส่ปุ๋ยแบบแม่นยำ โดยในปี 2563 ได้ดูแลรักษาต่อเนื่อง (อ้อยต่อ 1) จากการวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารในดินตามพิกัดกริด ขนาดพื้นที่เก็บตัวอย่าง 7.84 ไร่ แสดงให้เกษตรกรและผู้ประกอบการเห็นว่า การใช้ปุ๋ยในแปลงขนาดใหญ่ไม่จำเป็นต้องใช้ในอัตราเดียวกันทั้งแปลง เพื่อการลดต้นทุนการผลิตภายใต้การใช้ปัจจัยการผลิตอย่างแม่นยำ จากการวิเคราะห์ต้นทุนวิธีการใส่ปุ๋ยของเกษตรกร มีต้นทุน 850 บาทต่อไร่ การใส่ปุ๋ยอ้อยตามค่าวิเคราะห์ดินแบบแม่นยำตามพิกัดกริด มีต้นทุน 684 บาทต่อไร่ ซึ่งสามารถลดต้นทุนปุ๋ยลงได้ร้อยละ 19.53

การพัฒนาระบบการตรวจสอบสุขภาพอ้อยโดยใช้อากาศยานไร้คนขับเพื่อใช้ประเมินความสมบูรณ์ของพื้นที่ปลูกอ้อยขนาดใหญ่และใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการแปลงปลูก จากผลการทดสอบการวิเคราะห์ภาพถ่ายจากอากาศยานไร้คนขับสามารถจำแนกต้นหรือกออ้อยและพื้นที่ได้ เมื่อนำข้อมูล

ดังกล่าวมาจัดทำสมการเพื่อทำนายความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นของไนโตรเจนในใบอ้อยมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจอยู่ที่ $R^2 = 61$ (ค่าความสัมพันธ์อยู่ร้อยละ 61) ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาสมการให้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

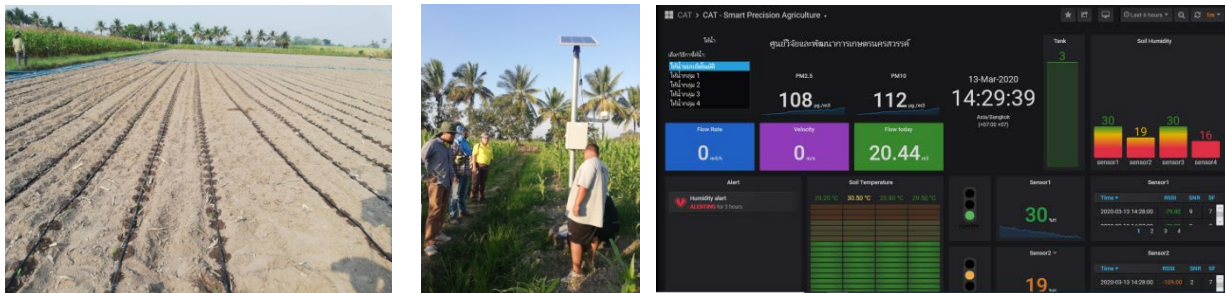
ภาพที่ 3 แผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ภาพที่ 4 แสดงนับจำนวนกออ้อยโดยใช้ภาพถ่ายจากโดรน

3. แปลงเรียนรู้การผลิตข้าวโพดหวาน

ได้เก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์และจัดทำแผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดินและแนะนำให้ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินร่วมกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพ PGPR II ติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดความชื้นดิน ค่า pH และค่า EC ของดิน และพัฒนาระบบควบคุมการปิด-เปิดน้ำและปุ๋ย ซึ่งสามารถติดตามรายงานข้อมูลและสั่งงานผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ และได้เปรียบเทียบระบบการใช้น้ำตามวิธีของเกษตรกร (ปล่อยให้น้ำท่วมแปลง) และการให้น้ำด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ การให้น้ำแบบเทคโนโลยีอัจฉริยะสามารถลดการใช้น้ำได้ 953,788 ลิตรต่อไร่ หรือ 4.5 เท่า ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน ไร่ละ 392 บาท ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.9 จากวิเคราะห์ต้นทุนด้านเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้น พบว่า เกษตรกรจะมีต้นทุนเพิ่มขึ้นจำนวน 11,194 บาทต่อไร่ ในพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 2 รอบต่อปี จะมีจุดคุ้มทุน 2 ปี สำหรับข้าวโพดหวานที่มีรอบการผลิต 3 รอบต่อปี จะมีจุดคุ้มทุนที่ 1 ปี จากการสอบถามความพึงพอใจและการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 50 ราย ร้อยละ 90 ให้การยอมรับเทคโนโลยี มีเกษตรกรประมาณ ร้อยละ 10 ที่มองว่าเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะยังมีต้นทุนสูง เข้าถึงยากและมีขั้นตอนปฏิบัติที่ยุ่งยากกว่าเดิม

ภาพที่ 5 แสดงระบบการให้น้ำหยดและปุ๋ยไปพร้อมกับระบบน้ำ และหน้าจอแสดงข้อมูลความชื้นดินในแปลง ปริมาณน้ำคงเหลือในถัง ปริมาณน้ำที่ให้ และเมนูสำหรับสั่งปิด-เปิดน้ำผ่านมือถือหรือคอมพิวเตอร์

4. แปลงเรียนรู้การผลิตปาล์มน้ำมัน

แปลงเรียนรู้การผลิตปาล์มน้ำมันโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะมีกรอบการดำเนินงาน 3 ปี ระหว่างปี 2562 - 2564 โดยร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการพัฒนาระบบตรวจสอบสุขภาพปาล์มน้ำมันและการจัดการปาล์มน้ำมันแบบรายต้น ผ่านเครือข่าย web-portal ซึ่งเป็นระบบติดตามความสมบูรณ์ของพืช เพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับสวนปาล์มน้ำมัน และจัดทำแผนที่ความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมันและระบบการคาดการณ์ผลผลิตปาล์มน้ำมัน โดยใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ อากาศยานไร้คนขับ และการวิเคราะห์ภาพถ่ายความละเอียดสูง

ดำเนินการจัดทำแผนที่ทางอากาศและแผนผังต้นปาล์มน้ำมันในแปลงเรียนรู้ จำนวน 2 แปลง ได้แก่ แปลงเรียนรู้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และแปลงเรียนรู้ จังหวัดกระบี่ โดยแบ่งแปลงทดสอบและเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบการตรวจวัดสุขภาพปาล์มน้ำมันและการจัดการปาล์มน้ำมันแบบรายต้นผ่านเครือข่ายเว็บท่า (web-portal) โดยเก็บข้อมูลรายละเอียดประจำต้นปาล์มน้ำมันภาคสนามในแปลง BMPs (BMPs : Oil Palm Best Management Practices) ได้แก่ ความสมบูรณ์ อาการขาดธาตุ การเข้าทำลายของโรคและแมลง เป็นต้น และนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจจัดทำแผนที่ประกอบการวางแผนการจัดการสวนตามหลัก BMP โดยมีการปรับการใช้ธาตุอาหารให้ตรงตามความต้องการของปาล์มน้ำมันและจัดการธาตุอาหารเป็นรายต้นในต้นที่แสดงอาการขาดธาตุอาหารรุนแรง นอกจากนี้ มีการปรับรอบการเก็บเกี่ยวให้ถี่ขึ้นเพื่อการเก็บทะลายปาล์มน้ำมันที่สุกตามมาตรฐาน มีการควบคุมทางใบ และจัดการทางใบที่ตัดโดยปราบพื้นสวนเพื่อกักเก็บความชื้นและเพิ่มอินทรียวัตถุให้กับดิน

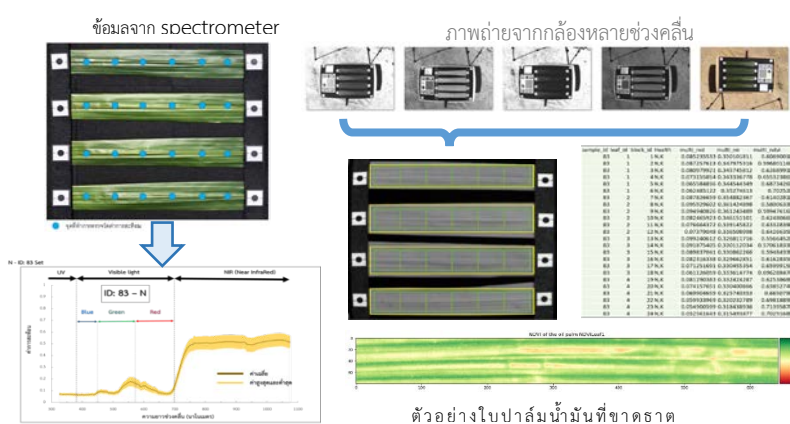
จากการดำเนินงานและเก็บข้อมูลผลผลิต ต้นทุน และรายได้สุทธิของแปลงเรียนรู้ โดยแบ่งเป็นแปลงทดสอบ (จัดการสวนตามหลัก BMP) และแปลงอ้างอิง (จัดการสวนโดยวิธีเดิมของเกษตรกร) พบว่า ในปี 2562 แปลงทดสอบ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ จังหวัดกระบี่ ให้ผลผลิตมากกว่าแปลงอ้างอิง ร้อยละ 6.10 และร้อยละ 23.85 ตามลำดับ และมีรายได้สุทธิตั้งแต่แปลงอ้างอิง ร้อยละ 1.74 และร้อยละ 1.22 ตามลำดับ ในขณะที่มีต้นทุนการผลิตมากกว่าแปลงอ้างอิง ร้อยละ 22.36 และร้อยละ 34.06 เนื่องจากมี

การจัดการสวนที่เพิ่มขึ้น และการใช้ปุ๋ยในปริมาณที่เพิ่มขึ้นให้ตรงตามความต้องการของปาล์มน้ำมันทำให้มี ต้นทุนเพิ่มขึ้นแต่ก็ส่งผลให้ได้รับผลผลิตและรายได้เพิ่มขึ้นเช่นกัน

- ★ ต้นปาล์มที่สุภาพไม้ดีที่แบบจำลองทำนายได้
- ต้นปาล์มที่สุภาพไม้ดีจริงจากการสำรวจ

ภาพ 6 ตัวอย่างผลลัพธ์ต้นปาล์มที่สอดคล้องกันระหว่างต้นปาล์มน้ำมันที่สุภาพไม้ดีที่แบบจำลองทำนายได้ กับต้นปาล์มน้ำมันที่สุภาพไม้ดีจากการลงสำรวจภาคสนาม

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการดำเนินงานประมวลผลสุภาพใบปาล์มน้ำมัน

5. แพลนเรียนรู้การผลิتمะม่วง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพพื้นที่และกระบวนการผลิتمะม่วงร่วมกับเกษตรกรพบว่า เกษตรกรใช้ปุ๋ยเกินความจำเป็น แหล่งน้ำและการชักนำให้มะม่วงออกดอกนอกฤดูไม่สามารถคาดเดา สภาพแวดล้อมซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการชักนำการออกดอกได้ จึงได้เก็บข้อมูลดิน เพื่อจัดแผนที่ ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และติดตั้งสถานีตรวจวัดอากาศ เช่น เซอร์ตรวจวัดความชื้นดิน พร้อมทั้งพัฒนาระบบการติดตามการเจริญเติบโตและสุขภาพพืชโดยใช้อากาศยานไร้คนขับ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการแปลง

ในเบื้องต้นจัดทำแปลงสาธิตการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์และวิธีการดูแลรักษามะม่วง ซึ่งอยู่ระหว่างการดูแลรักษาแปลงและคาดว่าจะเริ่มเก็บผลผลิตในช่วงเดือนพฤศจิกายน ในการประเมินผลความพึงพอใจและการยอมรับเทคโนโลยีเบื้องต้นเกษตรกรร้อยละ 90 ให้ความสนใจต่อเทคโนโลยีการตรวจติดตามการเจริญเติบโตของมะม่วงโดยใช้อากาศยานไร้คนขับ โดยคาดหวังว่าจะสามารถตรวจความผิดปกติของมะม่วงก่อนเกิดความเสียหายในวงกว้าง และการนำข้อมูลจากสถานีตรวจวัดอากาศมาเป็นแนวทางในการผลิتمะม่วงนอกฤดู

ภาพที่ 8 แผนที่แปลงปลูกความละเอียดสูงและ การติดตั้งเครื่องตรวจวัดอากาศแบบอัตโนมัติ

6. โรงเรือนปลูกผักอัจฉริยะ

การปลูกพืชในโรงเรือนปัจจัยทางสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของการปลูกพืช คือ อุณหภูมิ ความชื้น และความเข้มแสง ซึ่งได้พัฒนาระบบปิดตาข่ายพรางแสงอัตโนมัติ เมื่อความเข้มแสงภายนอกโรงเรือนสูงกว่า 30,000 ลักซ์ สามารถรักษาอุณหภูมิภายในโรงเรือนไม่ให้ออกต่างกับอุณหภูมิภายนอก โรงเรือนมากดังเช่นโรงเรือนธรรมดาทั่วไป และพัฒนาระบบควบคุมความชื้นอัตโนมัติ ในกรณีที่อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ภายในโรงเรือนสูงกว่า 30 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ พบว่าระบบทำความชื้นจะทำงานอัตโนมัติสามารถควบคุมความชื้นในโรงเรือนช่วงกลางวัน (9.00 - 18.00 น.) ให้อยู่ประมาณ 60 เปอร์เซ็นต์

โรงเรือนปลูกผักอัจฉริยะดำเนินการภายในพื้นที่ศูนย์บริการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง มีเกษตรกรเข้าเยี่ยมชมและให้ความสนใจในการนำระบบปิดตาข่ายพรางแสงและระบบควบคุมความชื้นอัตโนมัติไปปรับใช้และเสนอให้มีการทดสอบการปลูกผักที่มีมูลค่าสูง เช่น โหระพาอิตาลี และการปลูกพืชแนวตั้งในโรงเรือนเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ในโรงเรือนสูงสุด

ภาพที่ 9 ติดตั้งโครงสร้างสำหรับตาข่ายพรางแสง และติดตั้งเครื่องทำความชื้น

5. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map)

ในปีงบประมาณ 2563 กรมวิชาการเกษตรได้รับงบประมาณโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri Map) จำนวน 7,500,000 บาท มีแผนดำเนินงานจัดทำแปลงต้นแบบการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri Map) จำนวน 502 ไร่ โดยปรับเปลี่ยนจากการปลูกยางพาราและข้าวเป็นพืชอื่น จำนวน 5 ชนิด ได้แก่ อ้อยโรงงาน เกษตรผสมผสาน ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมะพร้าว ดำเนินการในพื้นที่ 17 จังหวัด ได้แก่ ขอนแก่น หนองบัวลำภู กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครพนม มุกดาหาร เลย สกลนคร หนองคาย บึงกาฬ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม บุรีรัมย์ ลพบุรี สุราษฎร์ธานี และสงขลา รวมถึงอบรมและสาธิตถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชให้แก่เกษตรกรด้านการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ จำนวน 756 ราย

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรม	ผลงาน ปี 2563	ผลสัมฤทธิ์ ปี 2562
(1) ปรับเปลี่ยนจากนาข้าวเป็นอ้อย	<p>แปลงต้นแบบ แผน/ผล : 135/135 ไร่</p> <p>เกษตรกรต้นแบบ แผน/ผล : 27/42 ราย</p> <p>อบรม แผน/ผล : 136/136 ราย</p> <p>จังหวัด : กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ มุกดาหาร เลย สกลนคร หนองคาย มหาสารคาม บุรีรัมย์</p>	<p>เทคโนโลยี :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเตรียมดิน 2. พันธุ์อ้อยขอนแก่น 3 (ท่อนพันธุ์สะอาด) 3. ปูตามค่าวิเคราะห์ดิน 4. การใช้ปุ๋ยชีวภาพ PGPR III 5. การป้องกันกำจัดโรค (ใบขาว กำจัดแมลงพาหะ) 6. แมลงหางหนีบวงแหวนกำจัดหนอนกออ้อย 7. แตนเบียนไซโตโคแกรมมากำจัดไช้หนอนฝี่เสื่อของหนอนกออ้อย <p>ผลสัมฤทธิ์ :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรมีรายได้สุทธิต่อไร่เพิ่มขึ้น 1,557 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 169 2. ได้พันธุ์อ้อยสะอาดเพื่อขยายผลไปยังพื้นที่ใกล้เคียง
(2) ปรับเปลี่ยนจากนาข้าวเป็นเกษตรผสมผสาน	<p>แปลงต้นแบบ แผน/ผล : 142/142 ไร่</p> <p>เกษตรกรต้นแบบ แผน/ผล : 71/84 ราย</p> <p>อบรม แผน/ผล : 300/348 ราย</p>	<p>เทคโนโลยี :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พืชผสมผสาน (มะนาว ฝรั่ง ขนุน มะม่วง ลิ้นจี่ ผักหวานป่า) 2. การปลูก ระยะเวลาปลูก

กิจกรรม	ผลงาน ปี 2563	ผลสัมฤทธิ์ ปี 2562
	<p>จังหวัด : ขอนแก่น ร้อยเอ็ด หนองบัวลำภู นครพนม สกลนคร บึงกาฬ มหาสารคาม บุรีรัมย์</p>	<p>3. การดูแลรักษา 4. ปัจจัยการผลิต (ไตรโคเดอร์มา ปุ๋ยชีวภาพ PGPR I PGPR III BS-DOA 24 และแทนแดง) ผลสัมฤทธิ์ : เนื่องจากพืชที่ปลูก คือ ไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ใช้สอย ยังไม่ให้ผลผลิต อยู่ระหว่างการติดตามผลผลิตและรายได้สุทธิในแปลงต้นแบบ</p>
(3) ปรับเปลี่ยนจากยางพาราเป็นเกษตรกรผสมผสาน	<p>แปลงต้นแบบ แผน/ผล : 25/34 ไร่ เกษตรกรต้นแบบ แผน/ผล : 5/7 ราย อบรม แผน/ผล : 50/50 ราย จังหวัด : สงขลา</p>	<p>เทคโนโลยี : 1. พืชผสมผสาน (พริกไทย กระวาน และมะนาว) 2. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน 3. การใช้ปุ๋ยหมักเติมอากาศ 4. การใช้แทนแดงทดแทนปุ๋ยไนโตรเจน ผลสัมฤทธิ์ : เกษตรกรมีรายได้สุทธิต่อไร่เพิ่มขึ้น 8,400 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 78 หมายเหตุ : พริกไทยราคา 200 บาทต่อกิโลกรัม กระวานราคา 60 บาทต่อกิโลกรัม และมะนาวราคา 40 บาทต่อกิโลกรัม</p>
(4) ปรับเปลี่ยนจากยางพาราเป็นปาล์มน้ำมัน	<p>แปลงต้นแบบ แผน/ผล : 25/25 ไร่ เกษตรกรต้นแบบ แผน/ผล : 5/5 ราย อบรม แผน/ผล : 25/25 ราย จังหวัด : สุราษฎร์ธานี</p>	<p>เทคโนโลยี : 1. การเตรียมพื้นที่ปลูกและปรับปรุงดิน 2. พันธุ์ปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี 7 3. การใช้ปุ๋ยเชิงเดี่ยวตามค่าวิเคราะห์ใบ 4. การคลุมดินโดยใช้ทะลายเปล่าและทางใบปาล์มน้ำมัน 5. การป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน 6. การใช้ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต และปุ๋ยชีวภาพอาร์บัสคูลาร์ไมคอร์ไรซา</p>

กิจกรรม	ผลงาน ปี 2563	ผลสัมฤทธิ์ ปี 2562
		ผลสัมฤทธิ์ : เนื่องจากพืชที่ปลูกยังไม่ให้ผลผลิต อยู่ระหว่างการติดตามผลผลิตและรายได้สุทธิ ในแปลงต้นแบบ
(5) ปรับเปลี่ยนจากข้าวเป็นปาล์มน้ำมัน	แปลงต้นแบบ แผน/ผล : 50/51 ไร่ เกษตรกรต้นแบบ แผน/ผล : 10/11 ราย อบรม แผน/ผล : 75/75 ราย จังหวัด : สงขลา สุราษฎร์ธานี	เทคโนโลยี : 1. การเตรียมพื้นที่ปลูกและปรับปรุงดิน 2. พันธุ์ปาล์มน้ำมัน พันธุ์สุราษฎร์ธานี 2 และพันธุ์สุราษฎร์ธานี 7 3. การใช้ปุ๋ยเชิงเดี่ยวตามค่าวิเคราะห์ใบ 4. การคลุมดินโดยใช้ทะลายเปล่าและทางใบปาล์มน้ำมัน 5. การป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน 6. การใช้ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต และปุ๋ยชีวภาพอาร์บัสคูลาร์ไมคอร์ไรซา ผลสัมฤทธิ์ : เนื่องจากพืชที่ปลูกยังไม่ให้ผลผลิต อยู่ระหว่างการติดตามผลผลิตและรายได้สุทธิ ในแปลงต้นแบบ
(6) ปรับเปลี่ยนจากข้าวเป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	แปลงต้นแบบ แผน/ผล : 100/102 ไร่ เกษตรกรต้นแบบ แผน/ผล : 20/24 ราย อบรม แผน/ผล : 120/120 ราย จังหวัด : ชัยภูมิ อุบลราชธานี ลพบุรี	เทคโนโลยี : 1. การเตรียมดิน 2. พันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พันธุ์นครสวรรค์ 3 หรือ พันธุ์การค้าในพื้นที่ ในกรณีที่พันธุ์นครสวรรค์ 3 ไม่เหมาะสม 3. การใช้ปุ๋ยชีวภาพ PGPR I 4. การบำรุงดินด้วยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 5. การใช้ปุ๋ยเชิงเดี่ยวตามค่าวิเคราะห์ดินและอายุพืชที่เหมาะสม 6. แผลงทางหนีบขวางแหวนกำจัดหนอน เเจาะลำต้นข้าวโพด ผลสัมฤทธิ์ : เกษตรกรมีรายได้สุทธิต่อไร่เพิ่มขึ้น 253 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 25

กิจกรรม	ผลงาน ปี 2563	ผลสัมฤทธิ์ ปี 2562
(7) ปรับเปลี่ยนจากข้าวเป็นมะพร้าว	<p>แปลงต้นแบบ แผน/ผล : 25/28 ไร่</p> <p>เกษตรกรต้นแบบ แผน/ผล : 5/8 ราย</p> <p>อบรม แผน/ผล : 50/50 ราย</p> <p>จังหวัด : สงขลา</p>	<p>เทคโนโลยี :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเตรียมพื้นที่สำหรับปลูกมะพร้าว 2. มะพร้าวน้ำหอม 3. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน 4. การป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว <p>ผลสัมฤทธิ์ :</p> <p>เนื่องจากพืชที่ปลูกยังไม่ให้ผลผลิต อยู่ระหว่างการติดตามผลผลิตและรายได้สุทธิในแปลงต้นแบบ</p>

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. บางพื้นที่เกิดการระบาดของศัตรูพืช ส่งผลให้ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้
2. ปัญหาการใช้ Agri-Map ในบางพื้นที่ เนื่องจากสัญญาณอินเทอร์เน็ต และเจ้าหน้าที่ยังไม่มีความชำนาญในการทำงาน
3. มีการปรับปรุงข้อมูลในโปรแกรม Agri-Map จึงทำให้ระดับความเหมาะสม (ความเหมาะสมมาก (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N)) ในบางพื้นที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้ผลการดำเนินงานมีความคลาดเคลื่อนจากเดิม

6. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน

เพื่อเป็นการพัฒนาเกษตรกรรมให้เกิดความยั่งยืน มีความมั่นคงด้านอาหารและความปลอดภัยต่อสุขภาพ ไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับกระแสความต้องการผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ทั้งในและต่างประเทศ และสนองนโยบายคณะรัฐมนตรีซึ่งให้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ แห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2564 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ กระบวนการผลิต การรับรองมาตรฐาน การต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ การส่งเสริมการบริโภคและ สร้างเครือข่ายเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ตลอดจนผลักดันสินค้าเกษตรอินทรีย์ไทยให้มีมาตรฐานได้รับการยอมรับ ในระดับนานาชาติ ในปี 2563 กรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินงานภายใต้โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน โดยการตรวจสอบรับรองมาตรฐานแหล่งผลิตตามระบบเกษตรอินทรีย์ในพืชชนิดต่าง ๆ ได้แก่ พืชผสมผสาน พืชผัก ไม้ผล สมุนไพร เห็ด ชา กาแฟ และพืชไร่ ปัจจุบันมีแหล่งผลิตพืชที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตร อินทรีย์ มกช.9000 เล่ม 1-2552 แล้วทั้งสิ้น 1,857 แปลง คิดเป็นพื้นที่ 13,201.48 ไร่

การตรวจรับรอง	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
(1) ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์	แปลง	1,500	4,181 แปลง/23,839.82 ไร่ (ผ่านการรับรอง 2,739 แปลง/16,031.29 ไร่)
(2) ตรวจรับรองการคัดบรรจุและ การแปรรูปพืชอินทรีย์	โรง	54	59 (ผ่านการการรับรอง 50 โรง)
(3) ตรวจติดตามเฝ้าระวังแหล่งผลิตพืช อินทรีย์	ตัวอย่าง	85	85 (ผลผ่าน 73 ตัวอย่าง)
(4) ตรวจสอบการใช้ใบรับรอง/เครื่องหมาย รับรองพืชอินทรีย์	ตัวอย่าง	25	34 (ผลผ่าน 18 ตัวอย่าง)
(5) สุ่มตรวจตัวอย่างวิเคราะห์สารพิษ/ โลหะหนัก/จุลินทรีย์/GMOs	ตัวอย่าง	781	636 (ผลผ่าน 578 ตัวอย่าง)
(6) ตรวจติดตามกรณีแจ้งเตือน	ครั้ง	28	9 (ผลผ่าน 7 ครั้ง)

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

1. มีแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ทั่วประเทศจากการดำเนินงานตรวจรับรองของกรมวิชาการเกษตร รวม 2,739 แปลง คิดเป็นพื้นที่ 16,031.29 ไร่

2. การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรอินทรีย์ เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรม

2.1 มั่นสำปะหลังอินทรีย์

- บูรณาการร่วมกับเกษตรจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกลุ่มบริษัทอุบลไปโอเอทานอล ดำเนินการในพื้นที่ 10 อำเภอ ของจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ อำเภอนาเยีย วารินชำราบ พิบูลมังสาหาร สว่างวีระวงศ์ สิรินธร ตระการพืชผล โพธิ์ไทร โขงเจียม ศรีเมืองใหม่ และตาลชุม

- การเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ในปี 2559 – 2562 เป็นการขอรับรองตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มกช.9000 เล่ม 1-2552 NOP & USDA และ EU Regulation

2559		2560		2561		2562	
รับรอง (ราย/แปลง)	พื้นที่ (ไร่)	รับรอง (ราย/แปลง)	พื้นที่ (ไร่)	รับรอง (ราย/แปลง)	พื้นที่ (ไร่)	ปรับเปลี่ยน (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
9/9	30	23/25	97.45	23/25	486.68	108	607.62

- ราคามันสำปะหลังอินทรีย์ 3.75 บาทต่อกิโลกรัม (ราคาทั่วไปขาย 2.30 บาทต่อกิโลกรัม) ที่ 25 เปอร์เซนต์แป้ง (ค่าเฉลี่ยราคามันสำปะหลังทั่วไปปี 2562)

- ราคาแป้งมันสำปะหลังอินทรีย์ของบริษัทอุบลไปโอเอทานอล ขายปลีกราคา 500 กรัม 87.50 บาท

- ราคาเฉลี่ยที่จำหน่ายของบริษัทอุบลไปโอเอทานอลซึ่งขายส่งแบบกระสอบ 1,000 กิโลกรัม ของแป้งมันสำปะหลังอินทรีย์ เท่ากับ 22.81 บาทต่อกิโลกรัม (แป้งมันสำปะหลังทั่วไป เท่ากับ 13.58 บาทต่อกิโลกรัม)

2.2 อ้อยอินทรีย์วังขนาย

- ดำเนินการในพื้นที่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

- ผลการเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มกช.9000 เล่ม 1-2552

ในปี 2560 - 2562

2560		2561		2562	
รับรอง (ราย/แปลง)	พื้นที่ (ไร่)	รับรอง (ราย/แปลง)	พื้นที่ (ไร่)	รับรอง (ราย/แปลง)	พื้นที่ (ไร่)
90/177	1,502.62	68/139	1,188.98	56/116	100.83

- เกษตรกรได้รับค่าตอบแทนในกรณีที่ได้รับรองอ้อยอินทรีย์ ดังนี้ 1) เกษตรกรที่อยู่ในขั้นปรับเปลี่ยน ได้ผลตอบแทนเพิ่ม 50 บาทต่อตัน 2) เกษตรกรที่ได้รับรอง ได้ผลตอบแทนเพิ่ม 100 บาทต่อตัน โดยโรงงานสนับสนุนค่าไถเปิดแรกฟรี และ Filtercake ฟรี (ตนเอง)

- ราคาน้ำตาลทรายอินทรีย์ 28 บาทต่อกิโลกรัม (ราคาทั่วไป 25 บาทต่อกิโลกรัม)

7. โครงการพัฒนาการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มกาแฟอัตลักษณ์ไทย

อุตสาหกรรมกาแฟของประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นการแปรรูปขั้นต้นที่นำกาแฟสดมาแปรรูปให้เหมาะสมสำหรับนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์กาแฟ และปัญหาที่สำคัญต่ออุตสาหกรรมและการส่งออกของประเทศไทย คือปัญหาการผลิตกาแฟให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน รวมถึงกาแฟที่มีคุณลักษณะเฉพาะ (กาแฟคุณภาพ/กาแฟพรีเมียม) เกษตรกรขาดทักษะ/องค์ความรู้ในการคั่วกาแฟคุณภาพปราศจากสารพิษ Ochratoxin (OTA), Acrylamide, Polycyclic Aromatic Hydrocarbons (PAHs) ซึ่งเป็นสารก่อมะเร็ง จากปัญหาดังกล่าวสามารถนำเทคโนโลยีองค์ความรู้จากงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรเข้าไปใช้แก้ไข ปัญหา ตั้งแต่ต้นน้ำ (แปลงปลูกกาแฟ) กลางน้ำ (การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังเก็บเกี่ยว) ปลายน้ำ (โรงงานแปรรูปคั่วบดผลิตภัณฑ์กาแฟ) เพื่อให้ได้กาแฟที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ยกระดับเป็นกาแฟพรีเมียม สร้างอัตลักษณ์เพิ่มมูลค่าให้กับกาแฟไทย

ผลการถ่ายทอดเทคโนโลยี

1. การถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านการอบรม เป้าหมาย จำนวน 320 ราย ดำเนินการอบรมเกษตรกรได้ทั้งสิ้น 331 ราย คิดเป็นร้อยละ 103.44

2. การถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านการปฏิบัติจริง โดยให้เกษตรกรนำผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองซึ่งเป็นการดำเนินการในรูปแบบ “เกษตรกรต้นแบบ และแปลงต้นแบบ” เพื่อให้แปลงต้นแบบที่ดำเนินการสามารถเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงานของเกษตรกรเครือข่ายอื่นต่อไปได้ : เป้าหมาย เกษตรกรต้นแบบ จำนวน 6 ราย แปลงต้นแบบ จำนวน 6 ไร่ โรงงานต้นแบบ จำนวน 6 โรงงาน ความก้าวหน้าผลการดำเนินงานได้เกษตรกรต้นแบบ จำนวน 7 ราย แปลงต้นแบบ จำนวน 7 ไร่ โรงงานต้นแบบ จำนวน 6 คิดเป็นร้อยละ 116 116 และ 100 ตามลำดับ

ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน
1. โครงการพัฒนาการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มกาแฟอัตลักษณ์ไทย	อบรม : แผน/ผล (ราย) : 320/331 เกษตรกรต้นแบบ : แผน/ผล (ราย) : 6/7 แปลงต้นแบบ : แผน/ผล (ไร่) : 6/7	1. ผลผลิตกาแฟตามวิธีกรมฯ ได้ผลผลิต 147.14 กิโลกรัมต่อไร่ (วิธีเกษตรกร 128.28 กิโลกรัมต่อไร่) 2. คุณภาพเมล็ดกาแฟอาราบิก้า และโรบัสต้า ตามวิธีกรมฯ ได้คะแนน 81.85 (วิธีเกษตรกรได้คะแนน 70.85) 3. การคั่วกาแฟตามวิธีกรมฯ พบสารกลุ่ม PAHs น้อยกว่า 0.01 U _g /kg (วิธีเกษตรกร พบ สาร PAH

ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน
	โรงงานต้นแบบ : แผน/ ผล (ไร่) : 6/6 จังหวัด : เชียงใหม่ เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ ชุมพร สตูล ตาก เลย	มากกว่า 0.01 Ug/kg) ตามมาตรฐานต้องไม่เกิน 2 Ug/kg 4. ราคาสารกาแฟตามวิธีกรมฯ ราคา 200 บาทต่อกิโลกรัม (วิธีเกษตรกร 80 บาทต่อกิโลกรัม) กาแฟคั่ว 1,200 บาทต่อกิโลกรัม (วิธีเกษตรกร 300 บาทต่อกิโลกรัม)

แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

จากการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 เป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน ส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการในบริเวณชายแดนที่ติดประเทศเพื่อนบ้าน โอกาสในการขยายการนำเข้า - ส่งออกสินค้ามากขึ้น รวมทั้งสินค้าทางการเกษตร โดยเฉพาะสินค้าที่เป็นพืชและผลิตผลพืช จึงต้องมีการควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้าดังกล่าว กรมวิชาการเกษตรซึ่งมีภารกิจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการควบคุมการนำเข้า - ส่งออกสินค้าด้านพืช เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของศัตรูพืชจากการเคลื่อนย้ายพืชและเพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าของไทย จึงได้ดำเนินการพัฒนาด้านตรวจพืชด้านการเกษตร ให้มีมาตรฐานทั้งด้านสถานที่ปฏิบัติงานและเครื่องมืออุปกรณ์ เพื่อให้มีความเหมาะสมต่อปริมาณงานและจุดที่มีสินค้าเข้า - ออกที่เพิ่มมากขึ้น โดยในปี 2563 มีเป้าหมายพัฒนาด้านตรวจพืชด้านการเกษตร จำนวน 14 แห่ง โดยการจัดซื้อครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์สำหรับใช้ในการตรวจสอบสินค้าเกษตร รวมถึงสิ่งก่อสร้าง และยานพาหนะ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบสินค้านำเข้า - ส่งออก สามารถเคลื่อนย้ายสินค้าด้วยความรวดเร็ว และอำนวยความสะดวกในการออกใบรับรองการนำเข้า และส่งออกสินค้าเกษตรด้านพืชตามมาตรฐานสากล ดำเนินการพัฒนาด้านตรวจพืชด้านการเกษตร 14 แห่งในพื้นที่ 10 จังหวัด ดังนี้

1. จังหวัดเชียงราย	ด้านตรวจพืชเชียงแสน ด้านตรวจพืชแม่สาย และด้านตรวจพืชเชียงของ
2. จังหวัดหนองคาย	ด้านตรวจพืชหนองคาย
3. จังหวัดมุกดาหาร	ด้านตรวจพืชมุกดาหาร
4. จังหวัดนครพนม	ด้านตรวจพืชนครพนม
5. จังหวัดตราด	ด้านตรวจพืชท่าเรือคลองใหญ่
6. จังหวัดสระแก้ว	ด้านตรวจพืชอรัญประเทศ
7. จังหวัดตาก	ด้านตรวจพืชแม่สอด
8. จังหวัดกาญจนบุรี	ด้านตรวจพืชสังขละบุรี

9. จังหวัดสงขลา ด้านตรวจพืชสะเดา และด้านตรวจพืชปาดังเบซาร์
 10. จังหวัดนราธิวาส ด้านตรวจพืชท่าเรือตากใบ และด้านตรวจพืชสุโขงโก-ลก

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

1. มิติการนำเข้า มีปริมาณการนำเข้า นำผ่านสินค้าพืช และผลิตผลพืชจำนวน 101,417 ครั้ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.46 จากปี 2562 นอกจากนี้ยังมีการนำเข้า – ส่งออกปุ๋ยและวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร จำนวน 7,696 ครั้ง เนื่องจากทุกด่านตรวจพืชใช้ระบบ NSW มีการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์กับกรมศุลกากร และเพิ่มการอำนวยความสะดวกในการตรวจปล่อยสินค้า เชื่อถือได้ และมีความปลอดภัยยิ่งขึ้น โดยด่านตรวจพืชสามารถส่งผลตรวจร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ไปยังด่านศุลกากรทำให้ไม่ต้องเรียกดูเอกสารแบบกระดาษ

2. มิติการส่งออก มีปริมาณการส่งออกพืชเพิ่มมากขึ้น มีสถิติการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับส่งออกจำนวน 111,710 ฉบับ ลดลงร้อยละ 20.59 จากปี 2562 โดยไม่มีสถิติการแจ้งเตือนการตรวจพบศัตรูพืชหรือการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการนำเข้าจากประเทศปลายทางแต่อย่างใด

3. จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้การควบคุมกำกับดูแลการนำเข้า นำผ่าน ส่งออกสินค้า เป็นไปได้ง่ายขึ้น เนื่องจากมีการกำหนดจุดนำเข้าที่ชัดเจน และจำกัดจุดนำเข้าให้น้อยลงเหลือจังหวัดละ 1 - 2 ด่าน ดังนั้นปัญหาข้อจำกัดในการเดินทาง และขาดอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่จึงลดลง

4. ด่านตรวจพืชได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ที่ทันสมัย และเพียงพอต่อการปฏิบัติงานทำให้สามารถตรวจสอบศัตรูพืช และเก็บรักษาตัวอย่างให้อยู่ในสภาพดีก่อนนำส่งไปวิเคราะห์ยังห้องปฏิบัติการ ลดปัญหาและข้อโต้แย้งของผู้รับบริการได้เป็นอย่างดี

5. เจ้าหน้าที่ได้รับสวัสดิการในการทำงานที่ดีขึ้น มีอาคารสำนักงาน/อาคารปฏิบัติงานเป็นหลักแหล่งของตนเอง และเป็นสัดส่วน มีที่พักของหน่วยงานโดยไม่ต้องไปเช่า สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายจึงมีความสุขในการปฏิบัติงาน แต่ทั้งนี้หลายด่านตรวจพืชก็ยังคงขาดแคลนอาคารสำนักงาน และที่พักอาศัย เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณ หรือบางแห่งมีพื้นที่จำกัด หรือไม่มีพื้นที่ หรือไม่สามารถขยายเพิ่มพื้นที่ได้

แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค

แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค เน้นการพัฒนาสายสินค้าเกษตร เช่น ภาคเหนือมุ่งเน้นการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย ภาคตะวันออก เน้นการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน ภาคตะวันออกด้านอุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน ภาคใต้มุ่งเน้นการพัฒนาส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และภาคใต้ชายแดนมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพการผลิตด้านการเกษตร ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้มีความปลอดภัย เช่น ทูเรียน มะพร้าว ลองกอง กรมวิชาการเกษตรได้ร่วมบูรณาการในแผนบูรณาการภาค ซึ่งจัดอยู่ในส่วนของต้นทาง โดยการนำเทคโนโลยีองค์ความรู้จากงานวิจัย เช่น ชีวภัณฑ์ ปุ๋ยชีวภาพ และเทคโนโลยีการผลิตพืช ไปถ่ายทอดให้เกษตรกรเพื่อนำไปพัฒนาสายสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและมีความปลอดภัยหรือสินค้าอินทรีย์ รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ เป็นการสร้างความยั่งยืนและเข้มแข็งให้ภาคเกษตร และเพื่ออำนวยความสะดวกในการออกไปรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรด้านพืช ตามมาตรฐานสากล โดยในปี 2563 ได้ดำเนินการภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค จำนวน 4 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (ภาคเหนือตอนบน) 2) โครงการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร (ภาคใต้) 3) โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตด้านการเกษตร (ภาคใต้ชายแดน) 4) โครงการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนภาคตะวันออกด้านอุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน (ภาคตะวันออก) มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ผลการถ่ายทอดเทคโนโลยี

1. การถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านการอบรมเกษตรกร เป้าหมาย จำนวน 605 ราย ดำเนินการอบรมเกษตรกรได้ทั้งสิ้น 634 ราย คิดเป็นร้อยละ 104.79
2. การถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านการปฏิบัติจริง โดยให้เกษตรกรนำผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองซึ่งเป็นการดำเนินการในรูปแบบ “เกษตรกรต้นแบบ และแปลงต้นแบบ” เพื่อให้แปลงต้นแบบที่ดำเนินการสามารถเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษา ดูงานของเกษตรกรเครือข่ายอื่นต่อไปได้ โดยมีเป้าหมายเกษตรกรต้นแบบ จำนวน 235 ราย และแปลงต้นแบบ จำนวน 795 ไร่ ความก้าวหน้าผลการดำเนินงานได้เกษตรกรต้นแบบ จำนวน 243 ราย แปลงต้นแบบ จำนวน 802 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 103.40 และ 100.80 ตามลำดับ

ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน	ปัญหา-อุปสรรค
ภาคเหนือตอนบน 1. โครงการ ส่งเสริมเกษตร อินทรีย์ 1.1 กิจกรรม : ส่งเสริมเกษตรกรใช้ ชีวภัณฑ์	การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืช และขยายชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชให้ เกษตรกร อบรม : แผน/ผล (ราย) : 100/102 เกษตรกรต้นแบบ : แผน/ผล (ราย) : 40/47	1. เกษตรกรที่ได้รับการ ถ่ายทอดความรู้ ได้รู้จัก และเข้าใจวิธีการใช้ ชีวภัณฑ์/ปุ๋ยชีวภาพ 2. เกษตรกรให้ความสนใจ ในการผลิตขยายชีวภัณฑ์ ใช้เอง เช่น ไล่เดือนฝอย	-

ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน	ปัญหา-อุปสรรค
	<p>แปลงต้นแบบ : แผน/ผล (ไร่) : 40/47</p> <p>จังหวัด : เชียงใหม่ ลำพูน</p>	ไตรโคเดอร์มา	
<p>1.2 กิจกรรม : ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์</p>	<p>ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ : แผน/ผล (ฟาร์ม) : 750/767</p> <p>ตรวจรับรองโรงคัดบรรจุพืชอินทรีย์ : แผน/ผล (โรงงาน) : 10/8</p> <p>สุ่มตรวจตัวอย่างวิเคราะห์สารพิษตกค้าง : แผน/ผล (ตัวอย่าง) : 100/102</p> <p>จังหวัด : เชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน</p>	<p>- มีแหล่งผลิตพืชที่ผ่านการรับรอง 605 แปลง คิดเป็นพื้นที่ 1,590.18 ไร่</p> <p>- เกษตรกรสามารถปรับระบบการผลิตเข้าสู่เกษตรอินทรีย์มากขึ้น แต่ยังคงอยู่ในระดับเกษตรอินทรีย์ตามวิธีพื้นบ้าน ซึ่งมีความโน้มจะมีการขยายสู่เชิงพาณิชย์มากยิ่งขึ้น</p>	-
<p>ภาคใต้</p> <p>2. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>2.1 กิจกรรม : การถ่ายทอดและสนับสนุนชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช (มะพร้าว มังคุดทุเรียน)</p>	<p>การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชและขยายชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชและปุ๋ยชีวภาพให้เกษตรกร</p> <p>อบรม : แผน/ผล (ราย) : 200/204</p> <p>เกษตรกรต้นแบบ : แผน/ผล (ราย) : 120/121</p> <p>แปลงต้นแบบ : แผน/ผล (ไร่) : 600/600</p> <p>จังหวัด : สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช</p>	<p>1. ได้ศูนย์ต้นแบบถ่ายทอดชีวภัณฑ์/ปุ๋ยชีวภาพจำนวน 6 แห่ง</p> <p>2. เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ได้รู้จักและเข้าใจวิธีการใช้ชีวภัณฑ์/ปุ๋ยชีวภาพ</p>	<p>1. การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้หน่วยงานดำเนินการผลิตแทนเป็นไม่ทันภายใน ปีงบประมาณ 2563 จึงได้ขออนุมัติขยายเวลาในการผลิตให้แล้วเสร็จภายใน ปีงบประมาณ 2564 โดยใช้เงินงบประมาณเดิม</p> <p>2. การดำเนินงานไม่สามารถเห็นผลภายในระยะเวลา 1 ปี เช่น การใช้ปุ๋ยชีวภาพในไม้ผล</p>
<p>2.2 กิจกรรม : การพัฒนารูปแบบการผลิตพืชผสมผสาน (สวนสมรม) ในสวนปาล์มน้ำมันพื้นที่ภาคใต้</p>	<p>การนำเทคโนโลยีการผลิตพืชของกรมวิชาการเกษตรไปปรับใช้ในแปลงต้นแบบการผลิตพืชผสมผสาน (สวนสมรม) ร่วมกับสวนปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพของผลผลิต</p> <p>1. เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน</p> <p>2. เทคโนโลยีการผลิตไม้ผล</p>	<p>1.การผลิตพืชผสมผสานในสวนปาล์มน้ำมัน สามารถแบ่งได้ 16 รูปแบบ</p> <p>2. เกษตรกรต้นแบบได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP แล้ว จำนวน 11 ราย ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 2 รายและ</p>	-

ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน	ปัญหา-อุปสรรค
	3. เทคโนโลยีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช 4. เทคโนโลยีปุ๋ยชีวภาพ 5. ความรู้การผลิตพืชตามมาตรฐาน GAP และมาตรฐาน Organic Thailand อบรม : แผน/ผล (ราย) : 200/223 แปลงต้นแบบ : แผน/ผล (แปลง) : 20/20 จังหวัด : สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง นครศรีธรรมราช พังงา กระบี่ ตรัง พัทลุง สตูล สงขลา	อยู่ระหว่างขอรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน 7 ราย	
ภาคใต้ชายแดน 3. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตด้านการเกษตร : มะพร้าวแกงทุเรียน ลองกอง	การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชและการขยายชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชและการใช้ปุ๋ยชีวภาพให้เกษตรกร อบรม : แผน/ผล (ราย) : 105/105 เกษตรกรต้นแบบ : แผน/ผล (ราย) : 75/75 แปลงต้นแบบ : แผน/ผล (ไร่) : 135/135 จังหวัด : ยะลา นราธิวาส ปัตตานี หมายเหตุ : ศวพ.เรือเสาะ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินงานโครงการมะพร้าวเพิ่มเติม ซึ่งเกินจาก KPI โดยให้การอบรมเกษตรกรจำนวน 20 ราย เกษตรกรต้นแบบ จำนวน 10 ราย พื้นที่ 10 ไร่ ทั้งนี้การรายงานไม่ได้นำข้อมูลไปรวมไว้ในการสรุปรายงาน	1. ได้ศูนย์ต้นแบบการถ่ายทอดชีวภัณฑ์/ปุ๋ยชีวภาพ จำนวน 4 แห่ง 2. เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ได้รู้จักและเข้าใจวิธีการใช้ชีวภัณฑ์/ปุ๋ยชีวภาพ	- การดำเนินงานไม่สามารถเห็นผลภายในระยะเวลา 1 ปี เช่น การใช้ปุ๋ยชีวภาพในไม้ผล
ภาคตะวันออก 4. โครงการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนภาคตะวันออกด้านอุตสาหกรรม	พัฒนาด้านตรวจพืชด้านการเกษตร : แผน/ผล (แห่ง) : 1/1 พัฒนาด้านตรวจพืชด้านการเกษตร จำนวน ๑ แห่ง (ด้านตรวจพืชจันทบุรี) โดยการก่อสร้างอาคารปฏิบัติงาน ลงนามสัญญา เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2563	เจ้าหน้าที่ที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบสินค้านำเข้า – ส่งออก และอำนวยความสะดวกในการออกใบรับรองการ	-

ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน	ปัญหา-อุปสรรค
การค้าและการลงทุน	วงเงิน 3.9000 ล้านบาท กำหนดส่งมอบงาน รวมทั้งสิ้น 4 งวด ปัจจุบันตรวจรับงานงวดที่ 4 เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2563	นำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรด้านพืชตามมาตรฐานสากล รวมถึงป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของศัตรูพืชจากการเคลื่อนย้ายพืช เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าของไทยไม่ให้เกิดการระบาดของศัตรูพืชจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศ	

แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

โครงการออกแบบและพัฒนาระบบใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์สุขอนามัยและสุขอนามัยพืชผ่านระบบ NSW

การพัฒนาให้ระบบ NSW เป็นระบบที่สมบูรณ์สอดคล้องกับแผน/พันธกิจแผนพัฒนาระบบเกษตรดิจิทัลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2560 - 2564) เพื่อให้ระบบการออกใบรับรอง ใบอนุญาตด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto Sanitary Certificate) สำหรับประกอบการนำเข้าส่งออก และนำผ่านพืช ผลิตผลพืช ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และแก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งประกาศและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับมาตรการ SPS ของกรมวิชาการเกษตรมีประสิทธิภาพ ให้สามารถตอบสนองความต้องการและอำนวยความสะดวกให้ผู้ให้บริการในเรื่องการนำเข้า ส่งออก นำผ่าน และโลจิสติกส์ สามารถทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กับหน่วยงานภาครัฐ และภาคธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์แบบปลอดภัยและไร้เอกสาร (Paperless) รวมถึงตอบสนองการใช้งานของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งานระบบ NSW ในปี 2563 กรมวิชาการเกษตรมีเป้าหมายในการออกแบบและพัฒนาระบบใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์สุขอนามัยและสุขอนามัยพืชผ่านระบบ NSW 1 ระบบ เพื่อออกแบบและพัฒนาระบบใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (e-Sanitary and Phyto Sanitary Certificate) ผ่านระบบ NSW รวมทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลค้าระหว่างภาคธุรกิจกับภาครัฐบาล (B2G) ข้อมูลใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (e-Sanitary and Phyto Sanitary Certificate) ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภายในประเทศ และระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มช่องทางให้เกษตรกรและผู้ประกอบการมีทางเลือกการใช้บริการนำเข้า – ส่งออก สินค้าเกษตรผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ง่าย ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย และสามารถติดตามผลในทุก ๆ ขั้นตอนของการดำเนินงานนำเข้า ส่งออก และการอนุมัติต่าง ๆ ตลอดเวลา 24 ชั่วโมง ปัจจุบันได้ผู้รับจ้างเรียบร้อยแล้ว ลงนามสัญญา เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2563 วงเงิน 7.4998 ล้านบาท

ส่งมอบงาน รวมทั้งสิ้น 4 งวด ปัจจุบันได้ ตรวจรับงานงวดที่ 2 เรียบร้อยแล้ว กำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาเดือน พฤษภาคม 2564

แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน)

โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจและพืชท้องถิ่น

เพื่อให้ได้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการผลิตพืช กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการวิจัยและพัฒนาภายใต้ แผนปฏิบัติการด้านการวิจัยและพัฒนาของกรมวิชาการเกษตร ปี 2559 - 2564 โดย ปี 2563 ได้ดำเนินการ ภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจและ พืชท้องถิ่น โดยดำเนินการวิจัยในพืชเศรษฐกิจและพืชท้องถิ่นเฉพาะพื้นที่ และสาขาวิชาเฉพาะด้านสนับสนุน งานวิจัย จำนวน 30 แผนบูรณาการวิจัย 191 โครงการวิจัย ซึ่งดำเนินการวิจัยการปรับปรุงพันธุ์พืช วิจัยและ พัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีและเพิ่มมูลค่าผลผลิตพืชเพื่อการแข่งขัน และเพื่อหาแนวทางหรือวิธีการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตพืช ตลอดจนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหาเร่งด่วน มีผลการดำเนินการ ดังนี้

1. เครื่องจักรกลการเกษตร

กรมวิชาการเกษตรได้ทำการวิจัยและพัฒนาเครื่องจักรกลการเกษตรเพื่อให้เกษตรกรมีเครื่องจักรกล การเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสียของผลผลิต และระยะเวลา รวมทั้งทดแทนแรงงานคนที่ขาดแคลน จำนวน 7 ต้นแบบ

ลำดับ	ชนิด	ประสิทธิภาพการทำงาน
(1)	<p>เครื่องสางใบอ้อยสำหรับอ้อยตัดทำพันธุ์โดยใช้ระบบไฮดรอลิก</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ● ใช้ความเร็วแทรกเตอร์ 2.09 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ● ความสามารถในการทำงาน 1.88 กิโลเมตรต่อ ชั่วโมง ● ประสิทธิภาพการทำงานเชิงพื้นที่ 69.97 เปอร์เซ็นต์ ● มีอัตราการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง 2.36 ลิตรต่อไร่ ● ได้งานมากกว่าแรงงานคนเฉลี่ย 8.56 ไร่ต่อวัน และมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเฉลี่ย 650 บาทต่อวัน ● เครื่องสางใบอ้อยต้นแบบมีราคา 134,000 บาท และค่าจ้างสางใบอ้อยสำหรับอ้อยตัดทำพันธุ์ 300 บาทต่อไร่ ทำงาน 8 ชั่วโมงต่อวัน ● มีจุดคุ้มทุนที่ 175.61 ไร่

ลำดับ	ชนิด	ประสิทธิภาพการทำงาน
(2)	<p>เครื่องฉีดพ่นสารแบบน้ำน้อยเพื่อป้องกันศัตรูข้าว</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • ต้นแบบเครื่องพ่นแบบอูโม่คัลมสำหรับรถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ • ประสิทธิภาพเครื่องพ่นในนาข้าว ด้วยวิธี Colorimetric Method ใช้น้ำ 20 ลิตรต่อไร่ • ประสิทธิภาพการทำงาน 95 เปอร์เซ็นต์ ความสามารถในการทำงาน 21.1 ไร่ต่อชั่วโมง • สิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิง 0.38 ลิตรต่อไร่ • การพ่นด้วยคานหัวฉีดแบบใช้แรงลมช่วยสามารถลดอัตราการใช้สารเคมีและน้ำได้ 20 เปอร์เซ็นต์
(3)	<p>เครื่องจักรกลหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปกาแฟระดับเกษตรกร</p> <p>ต้นแบบเครื่องมือเก็บเกี่ยวผลกาแฟ</p> <p>ต้นแบบเครื่องมือเก็บเกี่ยวผลกาแฟ</p>	<p>ต้นแบบเครื่องมือเก็บเกี่ยวผลกาแฟโดยวิธีรูด</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีความสามารถในการทำงานเฉลี่ย 30.54 กิโลกรัมต่อชั่วโมง • สูญเสียกระเด็นออกนอกที่รองรับ ร้อยละ 1.33 • เครื่องมีความสามารถในการทำงานมากกว่าคนเก็บ 2.04 เท่า • มีเกษตรกรนำไปใช้งาน 3 ราย จังหวัดเชียงใหม่ 2 ราย จังหวัดเชียงราย 1 ราย <p>เครื่องคัดแยกกาแฟผลอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> • สามารถคัดผลอ่อนออกมาได้ 90.50 เปอร์เซ็นต์ • ความสามารถการทำงานเฉลี่ย 929.62 กิโลกรัมต่อชั่วโมง • ใช้มอเตอร์ 1.5 แรงม้าเป็นต้นกำลัง • ยังไม่มีเกษตรกรนำไปใช้งาน <p>เครื่องขัดล้างเมือกกาแฟอาราบิก้า</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีอัตราการทำงานในการขัดเมล็ดกาแฟเมือก 701 กิโลกรัมต่อชั่วโมง • คิดเป็นผลสดประมาณ 1,300 กิโลกรัมต่อชั่วโมง • เปอร์เซ็นต์แตกหลังจากขัดเมือก 1.9 เปอร์เซ็นต์

ลำดับ	ชนิด	ประสิทธิภาพการทำงาน
	 <p>ต้นแบบเครื่องมือเก็บเกี่ยวผลกาแฟ</p> <p>เครื่องจักรแปรรูปกาแฟผลสดอาราบิก้า</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● มีเกษตรกรนำไปใช้งาน 3 ราย จังหวัดเชียงใหม่ 1 ราย จังหวัดลำปาง 2 ราย <p>ต้นแบบชุดเครื่องจักรแปรรูปกาแฟผลสดอาราบิก้า</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ประกอบด้วย เครื่องลอกเปลือกผลสด เครื่องคัดแยกเมล็ดคละลาเมือก และเครื่องขัดล้างเมือกกาแฟ ● มีความสามารถทำงานเฉลี่ย 802.65 กิโลกรัมผลสดต่อชั่วโมง ● มีการแตกหักหลังขัดเมือก 2.63 เปอร์เซ็นต์ ● ปริมาณการใช้น้ำเฉลี่ย 1.65 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ● ยังไม่มีเกษตรกรนำไปใช้งาน
(4)	<p>เครื่องตัดขึ้นรูปและเครื่องอบแห้งสำหรับกระบวนการผลิตชาฝรั่ง</p> <p>เครื่องตัดขึ้นรูปชาฝรั่ง</p> <p>เครื่องอบแห้งชาฝรั่งแบบตู้สี่เหลี่ยม</p> <p>เครื่องอบแห้งชาฝรั่งแบบถังครึ่งวงกลม</p>	<p>ต้นแบบเครื่องตัดขึ้นรูปชาฝรั่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ความสามารถในการตัดขึ้นรูปชาฝรั่ง 91.22 กิโลกรัมต่อชั่วโมง และ 69.53 กิโลกรัมต่อชั่วโมง <p>เครื่องอบแห้งชาฝรั่งแบบตู้สี่เหลี่ยม</p> <ul style="list-style-type: none"> ● หลังอบแห้งมีความชื้นเฉลี่ย 4.8 เปอร์เซ็นต์ ● ผลผลิตผงชาฝรั่งที่ได้มีสีน้ำตาลออกน้ำตาลแดงเข้ม เมื่อชงชา มีสีน้ำตาลออกสีแดงหมากสุก <p>เครื่องอบแห้งชาฝรั่งแบบถังครึ่งวงกลม</p> <ul style="list-style-type: none"> ● หลังอบแห้งมีความชื้นเฉลี่ย 9.7 เปอร์เซ็นต์ ● ผลผลิตผงชาฝรั่งที่ได้มีสีน้ำตาลออกน้ำตาลแดงเข้ม ● เมื่อชงชา มีสีน้ำตาลออกสีแดงหมากสุก

ลำดับ	ชนิด	ประสิทธิภาพการทำงาน
(5)	<p>เครื่องพลาสติคสำหรับสตรอว์เบอร์รี</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • โดยใช้รถไถเดินตามเครื่องยนต์ดีเซล 11 แรง เป็นต้นกำลัง • สามารถขึ้นร่องได้กว้าง 60 เซนติเมตร สูง 20 เซนติเมตร (สามารถปรับได้กว้างสุด 90 เซนติเมตร) • ความสามารถในการทำงานเฉลี่ย 1.4 ไร่ต่อชั่วโมง ความสามารถทางทฤษฎี 1.6 ไร่ต่อชั่วโมง ประสิทธิภาพการทำงาน 87.5 เปอร์เซ็นต์ • เครื่องต้นแบบราคา 12,000 บาท • มีจุดคุ้มทุน ที่ 43.23 ไร่ต่อปี เมื่ออายุการใช้งาน 5 ปี
(6)	<p>เครื่องคัดน้ำหนักรับผลสตรอว์เบอร์รี</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • ประสิทธิภาพการคัดแยกขนาดผลโดยน้ำหนักที่ระดับความเร็วเชิงเส้นของงานป้อน มีอัตราการป้อน 1,920 ผลต่อชั่วโมง • ประสิทธิภาพการคัดเฉลี่ย 100 เปอร์เซ็นต์ • มีจุดคุ้มทุนที่ 30,301.20 กิโลกรัมต่อปี • ระยะเวลาคืนทุน 1.4 ปี
(7)	<p>เครื่องมือผลิตวัสดุเพาะเห็ดแบบก้อนยาวด้วยเกลียวอัดจากกิ่งไม้</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • สามารถอัดก้อนเพาะเห็ดจากกิ่งไม้แห้งย่อยกับขี้เลื่อยไม้ยางพารา • สามารถอัดก้อนเพาะเห็ดแบบก้อนยาวเฉลี่ย 213.84 และ 203.96 ก้อนต่อชั่วโมง • สามารถอัดก้อนเพาะเห็ดแบบก้อนสั้น 310.13 และ 302.03 ก้อนต่อชั่วโมง • มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ • สามารถอัดก้อนสูงกว่า 14 เท่า เมื่อเทียบกับการใช้แรงงานคน

2. เทคโนโลยีการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มศักยภาพการส่งออก
สินค้าเกษตรจำนวน 15 เทคโนโลยี

ลำดับ	เทคโนโลยี	รายละเอียด
(1)	<p>การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองคุณภาพดี ระดับชุมชนพื้นที่จังหวัดเชียงราย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ปี 60/61 เกษตรกร 24 รายสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองจำนวน 4,000 กิโลกรัม รักษาพื้นที่ปลูกโดยใช้เมล็ดพันธุ์ที่ได้ 267 ไร่ และจำหน่ายจำนวน 6,000 กิโลกรัม สร้างรายได้ 150,000 บาท ในปี 2562 ขยายพื้นที่ปลูกไปยังชุมชนใกล้เคียง 400 ไร่ ● เทคโนโลยีที่ใช้ ได้แก่ การคลุกเมล็ดด้วยไรโซเบียม คลุกสารป้องกันโรค พ่นสารป้องกันหนอนเจาะลำต้น ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การคัดพันธุ์ปนในระยะกล้าและออกดอก ● ได้ผลผลิตสูงกว่าวิธีของเกษตรกรเฉลี่ย 51 กิโลกรัมต่อไร่ ได้เมล็ดพันธุ์สูงกว่าวิธีของเกษตรกรเฉลี่ย 40 กิโลกรัมต่อไร่ (ฤดูแล้ง) ● เกษตรกรต้นแบบสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองได้ตามมาตรฐานคุณภาพเมล็ดพันธุ์ หมุนเวียนใช้จำหน่ายในพื้นที่ใกล้เคียง และเป็นตัวแทนถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองคุณภาพดีสู่กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์และวิสาหกิจชุมชน เป็นการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ สร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศต่อไป
(2)	<p>วิธีการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ● ได้วิธีตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์เพื่อประเมินความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง และข้าวโพดหวาน ● ได้วิธีทดสอบความงอกเมล็ดพันธุ์กาแฟในห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ รวมถึงได้เทคนิคลิตเพล็กซ์พีซีอาร์และการตรวจสอบเชื้อ Pospiviroid ในเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อ

ลำดับ	เทคโนโลยี	รายละเอียด
		<p>การนำเข้า-ส่งออกด้วยเทคนิคทางชีวโมเลกุล เป็นวิธีการตรวจสอบที่รวดเร็วและมีความถูกต้องสูง เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการตรวจรับรองการปลอดศัตรูพืชสำหรับการนำเข้า-ส่งออก</p> <ul style="list-style-type: none"> • ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ได้ชุดตรวจสอบ ELISA kit เชิงพาณิชย์ เพื่อใช้ตรวจสอบและคัดกรองวัตถุดิบเมล็ดถั่วเหลือง และในแปลงเกษตรกร
(3)	<p>รูปแบบการใช้ปุ๋ยทุเรียนในการผลิตเชิงการค้า</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • ต้นแบบแนวทางการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและผลผลิตพืชสำหรับทุเรียน สามารถใช้งานในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ web application <i>DOA Durian Fertilizer Guide</i> โปรแกรมจะแสดงผลเป็นอัตราปุ๋ยที่ควรใส่ให้ทราบ และเป็นแนวทางการให้บริการวิชาการด้านดินและปุ๋ยได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพได้ดียิ่งขึ้น • เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนได้รับคำแนะนำการใส่ปุ๋ยรูปแบบใหม่ ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการลดค่าใช้จ่ายปุ๋ยเคมีได้อย่างน้อยร้อยละ 10 โดยไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิต และคุณภาพการบริโภค ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงความอุดมสมบูรณ์ของดิน
(4)	<p>การจัดการดินปุ๋ยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช</p> 	<p>เทคโนโลยีการจัดการดิน ปุ๋ย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวานในกลุ่มดินเหนียว-ร่วนเหนียว และดินทราย-ร่วนทราย</p> <ul style="list-style-type: none"> • การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยหมักกากตะกอนหม้อกรองอ้อย) อัตรา 350 - 1,040 กิโลกรัม/น้ำหนักร่องต่อไร่ ร่วมกับการใส่ปุ๋ยเคมีอัตรา 20-5-5 และ 20-5-10 N-P₂O₅-K₂O กิโลกรัมต่อไร่ (ตามค่าวิเคราะห์ดิน)

ลำดับ	เทคโนโลยี	รายละเอียด
		<ul style="list-style-type: none"> ● การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยหมักกากตะกอนหม้อกรองอ้อย) อัตรา 350 - 1,040 กิโลกรัมน้ำหนักแห้งต่อไร่ ร่วมกับการใส่ปุ๋ยเคมีอัตรา 15-5-5 และ 15-5-10 N-P₂O₅-K₂O กิโลกรัมต่อไร่ สามารถช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีไนโตรเจนลงได้ 25 เปอร์เซ็นต์ ● การใช้วัสดุอินทรีย์ที่มีสารแทนนิน จำนวนวัสดุอินทรีย์ 13 ชนิด ได้แก่ เปลือกมังคุด เปลือกสละ เปลือกสับปะรด เปลือกมะละกอ เปลือกทุเรียน เปลือกกล้วย เปลือกส้มโอ ใบฝรั่ง ใบชาอุหลง เบอร์ 12 ใบชาอัสสัม ใบชาเมี่ยง ใบชา และใบยาสูบ สามารถช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีไนโตรเจนลงได้ 25 เปอร์เซ็นต์
(5)	<p>เทคโนโลยีการผลิตในระบบการปลูกพืชในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน</p> <p>ระบบการผลิตข้าว-ถั่วลิสง</p> <p>ระบบข้าว-ถั่วเหลือง</p>	<p>ระบบการผลิตข้าว-ถั่วลิสง จังหวัดลำปาง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● นำเทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยเคมีร่วมกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพ PGPR II ในแปลงข้าว การใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมถั่วลิสงในแปลงถั่วลิสง และใส่ยิปซัมปรับปรุงดิน ● สามารถลดต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีได้ ร้อยละ 23 ● เพิ่มผลผลิตถั่วลิสงเพิ่มขึ้น ร้อยละ 11 ● รายได้สุทธิสูงกว่าการผลิตแบบเดิมของเกษตรกร ร้อยละ 75 ● ขยายผลสู่เกษตรกรทั้งหมด 257 ราย พื้นที่ 570 ไร่ กลุ่มเกษตรกรตำบลวังเงิน อำเภอแม่ทะ อำเภอเถิน อำเภอวังเหนือ และ อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง <p>ระบบข้าว-ถั่วเหลือง จังหวัดเชียงใหม่</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ใช้อัตราปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน ร่วมกับการใส่ปุ๋ยชีวภาพ PGPR II ● ใช้เครื่องปลูกถั่วเหลืองติดรถไถเดินตาม สามารถลดต้นทุนการผลิตจากการปลูกด้วยแรงงานคน 400 - 700 บาทต่อไร่

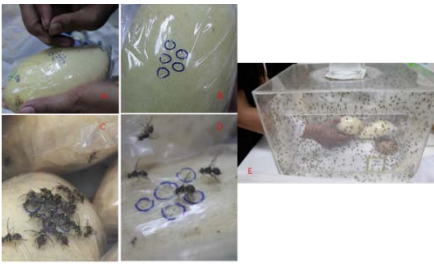

ลำดับ	เทคโนโลยี	รายละเอียด
	 <p>ระบบการผลิตข้าว- กระเทียม-ผัก</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับ ศพก.บ้านร่องน้ำ ตำบลมะขามหลวง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เกษตรกร 100 ราย <p>ระบบการผลิตข้าว-กระเทียม-ผัก จังหวัดลำพูน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพ PGPR II ในแปลงข้าว การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินในแปลงปลูกกระเทียม ● ในข้าวสามารถลดต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีได้ ร้อยละ 36.04 ● ในกระเทียม สามารถลดต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีได้ ร้อยละ 34.84 ● BCR เท่ากับ 2.45 ● ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับ เกษตรกรแปลงใหญ่กระเทียม ตำบลศรีวิชัย อำเภอเถลิง จังหวัดลำพูน จำนวน 100 ราย และ ศพก. หมู่ 1 ตำบลป่าแฝ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน เกษตรกร จำนวน 100 ราย
(6)	<p>เทคโนโลยีการผลิตใบตองกล้วยตานี</p> 	<p>การใช้ไส้เดือนฝอยควบคุมด้วงเต่ากินใบกล้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย สามารถทำลายตัวเต็มวัยของด้วงเต่ากินใบกล้วยได้ ● การพ่นไส้เดือนฝอย อัตรา 60 ล้านตัว มีต้นทุน 640 บาทต่อไร่ต่อครั้ง ● ถ้าเกษตรกรผลิตใช้เองจะทำให้ต้นทุนลดลงเหลือ 160 บาทต่อไร่ต่อครั้ง <p>การใส่ปุ๋ย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ใส่ปุ๋ย 46-0-0 ปริมาณ 7.5 กิโลกรัมต่อไร่ เก็บเกี่ยวผลผลิตใบตองในระยะเวลา 4 เดือน ๆ ละ 1 ครั้ง ได้ผลผลิตรวม 1,189 กิโลกรัมต่อไร่

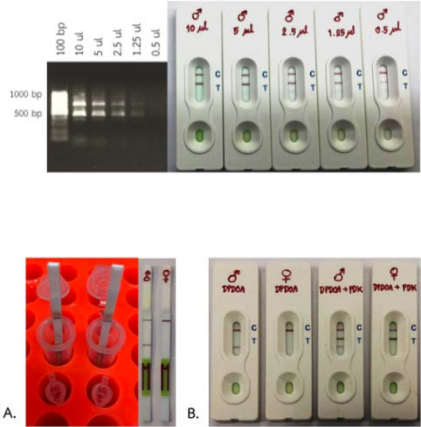
ลำดับ	เทคโนโลยี	รายละเอียด
		<p>การเก็บรักษาผลผลิตใบตอง</p> <ul style="list-style-type: none"> เก็บรักษาใบตองกล้วยตานีที่อุณหภูมิต่ำ 5 องศาเซลเซียส เก็บรักษาใบตองสดได้นาน 30 วัน เก็บรักษาในถุง PP ที่เจาะรู ขนาดรูเข็ม จำนวน 16 รู ช่วยยืดอายุการเก็บรักษาใบตองสดที่เก็บเกี่ยวในฤดูร้อนและฤดูฝนได้นานสูงสุดถึง 23 และ 30 วัน
(7)	<p>การปลูกผักเพื่อลดไนเตรทภายใต้สภาพโรงเรือน</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้หลักการออกแบบเพื่อลดไนเตรทด้วยระบบระบายน้ำออกจากวัสดุปลูกอย่างรวดเร็ว ให้รากได้รับอากาศ ใช้อัตราการให้ปุ๋ย และการหยุดให้ปุ๋ยที่เหมาะสม และการกำจัดจุลินทรีย์ดินเพื่อลดกระบวนการไนติฟิเคชัน ด้วยแสง UV โรงเรือนให้พื้นแปลงมีความสูง 75 - 90 เซนติเมตร ความสูงพื้นแปลงถึงหลังคา 150 เซนติเมตร รวมความสูง 280 เซนติเมตร หลังคาเมทัลชีทโปร่งแสง 3 แผ่น และทึบแสง บุนนนวนหนา 5 มิลลิเมตร 2 แถว พื้นแปลงลาดเอียง 2 เปอร์เซ็นต์ กั้นโดยรอบด้วยมุ้งกันแมลงขนาด 20 ช่องต่อนิ้ว หลอด UV อยู่เหนือถึงเก็บสารละลายปุ๋ยได้แปลงปลูก วัสดุปลูกชั้นล่างหิน 1/2 นิ้ว ปิดช่องว่างด้วยหินเกล็ดรวมหนา 4 เซนติเมตร ชั้นกลางดินร่วนปนทรายหนา 12 เซนติเมตร และชั้นบนกรวดเล็กขนาด 2 - 4 มิลลิเมตร หนา 3 - 4 เซนติเมตร ให้ปุ๋ยเวลา 6:00 12:00 16:00 และ 24:00 นาฬิกา ครั้งละ 20 นาที ให้ชุ่มชื้นตลอดทั้งแปลงควบคุมด้วยเครื่องตั้งเวลาอัตโนมัติ สร้างโรงเรือนต้นแบบ ให้กับโรงเรียนมัธยมศึกษา ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ลำดับ	เทคโนโลยี	รายละเอียด
(8)	<p>การลดการตกค้างของซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในลำไยเพื่อการส่งออก</p> 	<p>เพื่อลดปัญหาการตกค้างของซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) และยืดอายุการเก็บรักษาลำไยเพื่อการส่งออก</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การแช่ HCl ความเข้มข้น 5 เปอร์เซ็นต์ ร่วมกับ SMS ความเข้มข้น 1 เปอร์เซ็นต์ นาน 5 นาที สามารถใช้ยืดอายุลำไยส่งออกไปประเทศสิงคโปร์ ได้ พบค่าตกค้าง SO₂ ทั้งหมด มีค่า 11.74 – 16.04 ppm และสามารถรักษาคุณภาพผล ได้แก่ สีผิว เปลือก สีเนื้อ และเปอร์เซ็นต์การเกิดโรครังอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้นานเพียงพอตลอดเวลาการขนส่งและวางจำหน่ายนาน 14 วัน ที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 85 เปอร์เซ็นต์ โดยมีอายุการวางจำหน่ายนาน 5 วัน ● การวิเคราะห์ด้วยเครื่องตรวจ SO₂ แบบเร็ว สามารถใช้ในการวิเคราะห์คัดกรอง (Screening) เบื้องต้นกับตัวอย่างลำไยที่ผ่านการรม SO₂ ได้ และเครื่องต้นแบบมีต้นทุนประมาณ 50,000 บาท โดยจุดคุ้มทุนของต้นแบบเครื่องตรวจ SO₂ แบบเร็วทดแทนการไทเทรต อยู่ที่ 179 ตัวอย่าง ● นำไปใช้ในโรงรมของผู้ประกอบการ
(9)	<p>การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวตลอดกระบวนการผลิตของผลิตผลสด</p> <p style="text-align: center;">บรรจุในถุงตาข่าย</p> <p style="text-align: center;">บรรจุในถุง PE บรรจุในถุง OPP บรรจุในถุง PP</p>	<p>ลำไย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมในการบรรจุลำไยที่ผ่านการรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ คือ ถุงตาข่ายและถุง PE เจาะรู ลำไยยังมีคุณภาพดีและสามารถเก็บรักษาลำไยได้นาน 25 วัน ที่อุณหภูมิ 2 องศาเซลเซียส ส่วนในลำไยที่ไม่ผ่านการรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ คือ ถุง PE OPP และ PP สามารถยืดอายุการเก็บรักษาลำไยได้นาน 10 วัน ที่อุณหภูมิ 10 องศาเซลเซียส

ลำดับ	เทคโนโลยี	รายละเอียด
	     	<p>มังคุด</p> <ul style="list-style-type: none"> • บรรจุมังคุดที่ใช้สำหรับการขนส่งจากสวนหรือจุดรวบรวมไปยังตลาดกลางค้าส่ง โดยบรรจุผลมังคุดในตะกร้าพลาสติกแบบหูเหล็ก ที่มีการรองและคลุมผลด้วยกระดาษและฟองน้ำเปียก สามารถช่วยป้องกันกระแทก และลดอุณหภูมิภายในผลมังคุดระหว่างการขนส่ง ชะลอการเปลี่ยนแปลงสีเปลือกและกลิ่นเหม็น ลดการเกิดผลซ้ำหรือผลบวม • บรรจุมังคุดแบบขายปลีก บรรจุในบรรจุภัณฑ์ถุงพลาสติก Polypropylene (PP) ที่มีการเจาะรูขนาดรูเข็ม ระยะ 1X1 นิ้ว วางจำหน่ายผลมังคุดสดที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส คุณภาพผลเป็นที่ยอมรับเมื่อเก็บรักษานาน 12 วัน <p>ดาหลา</p> <ul style="list-style-type: none"> • การเก็บเกี่ยวที่ระยะดอกบาน 50 เปอร์เซ็นต์ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15 องศาเซลเซียส สามารถยืดอายุการเก็บรักษาได้นาน 14 วัน • การยืดอายุการปักแจกันดอกดาหลา การปักแจกันในสารละลาย 8-HQS 200 ppm + sucrose 2.0 เปอร์เซ็นต์ ปรับ pH 3 ที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส (ความชื้นสัมพัทธ์ 80 เปอร์เซ็นต์) สามารถยืดอายุการปักแจกันได้นาน 10 วัน <p>ดอกกระเจียวส้ม</p> <ul style="list-style-type: none"> • เก็บเกี่ยวที่ระยะดอกบาน 50 เปอร์เซ็นต์ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 15 องศาเซลเซียส สามารถยืดอายุการเก็บรักษาได้นาน 11 วัน • การทำ Pulsing โดยแช่ก้านดอกในสารละลายกรดซิตริก ความเข้มข้น 400 ppm ระยะเวลา 30 นาที สามารถยืดอายุการปักแจกันได้นานขึ้น 17 วัน

ลำดับ	เทคโนโลยี	รายละเอียด
(10)	<p>การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อรักษาคุณภาพเงาะพันธุ์โรงเรียน</p> 	<p>การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว</p> <ul style="list-style-type: none"> • ระยะการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม ควรเก็บเกี่ยวเงาะในระยะสามสี ที่เปลือกยังเป็นสีแดงอ่อนและขนเงาะยังเป็นสีเขียว สามารถเก็บผลเงาะได้นานขึ้น • ตัดขั้วผลด้วยกรรไกรที่สะอาดให้ชิดผลหรือยาวประมาณ 0.2 เซนติเมตร สามารถลดการเข้าทำลายของเชื้อราสาเหตุของการเกิดโรคผลเน่าของเงาะ • ล้างผลเงาะด้วยน้ำสะอาดและแช่ในชีวภัณฑ์แบคทีเรีย <i>Bacillus amyloliquefaciens</i> DL9 อัตรา 100 กรัมต่อน้ำ 10 ลิตร นาน 5 นาที สามารถลดการเกิดโรคผลเน่าของเงาะในระหว่างการเก็บรักษาได้ <p>การจัดการเงาะเพื่อการส่งออก</p> <ul style="list-style-type: none"> • บรรจุในถุงพลาสติกชนิด Low Density Polyethylene (LDPE) ความหนา 25 ไมครอน • ช่วยลดการคายน้ำของผลเงาะและลดอาการเปลือกสีน้ำตาลของเปลือกและขนเงาะได้ดี สามารถเก็บรักษาผลเงาะได้นานขึ้น • อุณหภูมิที่เหมาะสมในการขนส่งและเก็บรักษาเงาะคือ อุณหภูมิ 13 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 90 - 95 เปอร์เซ็นต์
(11)	<p>การกำจัดแมลงวันผลไม้ชนิด <i>Bactrocera dorsalis</i> (Hendel) ในมะม่วงเพื่อการส่งออก</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • จากการได้รับการแจ้งเตือนเรื่องตรวจพบแมลงวันผลไม้ในมะม่วงผลสดจากไทยบ่อยครั้งจากทางกลุ่มสหภาพยุโรป ประกอบกับกลุ่มสหภาพยุโรปมีเงื่อนไขใหม่เกี่ยวกับปัญหาศัตรูพืชจึงกำหนดให้ประเทศไทยต้องเสนอวิธีการกำจัดแมลงวันผลไม้ก่อนการส่งออก ดังนั้นกรมวิชาการเกษตรจึงเสนอวิธีการแช่น้ำร้อนสำหรับกำจัดแมลงวันผลไม้ชนิด <i>B. dorsalis</i> ในมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้เพื่อการส่งออกให้กลุ่มสหภาพยุโรปพิจารณา

ลำดับ	เทคโนโลยี	รายละเอียด
		<p>ซึ่งวิธีการแช่น้ำร้อน (Hot Water Immersion Treatment) ที่ 46 องศาเซลเซียส นาน 10 นาที ต้นทุนการผลิตถูก และผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สดขนาดเล็กสามารถทำได้เอง ราคาอ่างแช่น้ำร้อนขนาด 350 กิโลกรัม (ขนาดกลาง) ราคาประมาณ 480,000 บาท ทำให้ผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สดขนาดเล็กสามารถลงทุนทำได้เอง จึงส่งผลให้มะม่วงผลสดจากประเทศไทยมีต้นทุนในการผลิตไม่สูงและสามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ในตลาดได้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● มีโรงงานแช่น้ำร้อนที่ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตรแล้ว 7 โรง จากข้อมูลการส่งออกมะม่วงผลสดระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2562 - 12 มกราคม 2563 และมีการส่งออกมะม่วงผลสดที่ผ่านการแช่น้ำร้อนตามข้อกำหนดของกลุ่มสหภาพยุโรปและสวิตเซอร์แลนด์ รวม 13 ประเทศ จำนวน 40,892 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 1,926,872 บาท ในจำนวนนี้ไม่พบการแจ้งเตือนตรวจพบศัตรูพืชติดไปกับผลมะม่วงสด
(12)	<p>เทคนิคการตรวจสอบพืชตัดแปรพันธุกรรม</p> <p>การตรวจจำแนกข้าวโพด</p> <p>ชุดตรวจสอบ ELISA kit</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ได้วิธีการทดสอบของวิธีการสกัดดีเอ็นเอและผลิตภัณฑ์ และวิธีการตรวจวิเคราะห์พืชตัดแปรพันธุกรรม นำมาตรวจรับรองสินค้าพืชตัดแปรพันธุกรรมให้ได้ตามมาตรฐานสากล และรับรองห้องปฏิบัติการให้เป็นมาตรฐานของ ISO/IEC17025 และเพิ่มศักยภาพในการตรวจสอบรับรองสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร เพื่อให้ประเทศคู่ค้าเกิดความมั่นใจในการออกใบรับรอง ของห้องปฏิบัติการกรมวิชาการเกษตร ● ได้ชุดตรวจสอบ ELISA kit เชิงพาณิชย์ เพื่อใช้ตรวจสอบและคัดกรองวัตถุพิษแมล็ดั่วเหือง

ลำดับ	เทคโนโลยี	รายละเอียด
		<ul style="list-style-type: none"> มีผู้มาใช้บริการเป็นภาครัฐ 6 ราย ภาคเอกชน 19 ราย
(13)	<p>การใช้เทคนิค Lateral Flow Immunochromatographic Strip Test ตรวจดีเอ็นเอแยกเพศอินทผลัมแบบรวดเร็ว</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ชุดตรวจสอบดีเอ็นเอแยกเพศอินทผลัมแบบภาคสนามในเชิงพาณิชย์ ใช้ตรวจแยกเพศอินทผลัม สำหรับงานวิจัย ปรับปรุงพันธุ์ การปลูกในแปลงเกษตรกร มีความรวดเร็ว ง่ายในการแปลผล LFICS ที่ได้จากการทดลองสามารถประยุกต์ใช้ในการตรวจสอบดีเอ็นเอ เช่น การตรวจสอบสายพันธุ์พืช เชื้อสาเหตุโรคพืช หรือศัตรูพืช กักกัน เป็นต้น
(14)	<p>การพัฒนาและตรวจสอบความใช้ได้ของวิธีวิเคราะห์สารพิษตกค้าง Amitraz และสารอนุพันธ์ในพริก</p>	<ul style="list-style-type: none"> นำผลการทดสอบความใช้ได้ของวิธีวิเคราะห์ไปขยายขอบข่ายเพื่อขอการรับรองห้องปฏิบัติการตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025:2017 ของห้องปฏิบัติการกลุ่มงานวิจัยสารพิษตกค้าง กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ในปี 2564 เพื่อใช้เป็นวิธีการในการตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้าง Amitraz ในพริก ของห้องปฏิบัติการกลุ่มงานวิจัยสารพิษตกค้าง กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร กรมวิชาการเกษตร และสามารถประยุกต์ใช้กับตัวอย่างที่มีความคล้ายคลึงกัน ในรูปของปริมาณเม็ดสี (Pigment) และน้ำมันหอมระเหย (Essential Oil) สูง สามารถถ่ายทอดและเผยแพร่วิธีการวิเคราะห์ให้ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้างที่อยู่

ลำดับ	เทคโนโลยี	รายละเอียด
		ภายใต้กรมวิชาการเกษตรและหน่วยงานที่สนใจ เพื่อนำไปทดสอบและใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้
(15)	<p>การเพาะเห็ดเศรษฐกิจจากงานวิจัยสู่เกษตรกรในพื้นที่รอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสะแกกรัง จังหวัดเชียงใหม่</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ● เกษตรกรผู้เพาะเห็ดในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริและพื้นที่ใกล้เคียงสามารถจัดการการผลิตเห็ดที่มีความสอดคล้องกับลักษณะภูมิสังคมของตนเองได้โดยมีข้อมูลจากงานทดสอบและศึกษาในพื้นที่เป็นแนวทาง (ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการผลิต เห็ดหอม ตุลาคม - กุมภาพันธ์ เห็ดขอนขาว มีนาคม - ตุลาคม เห็ดหัวลิง กรกฎาคม - พฤศจิกายน เห็ดภูฐาน เห็ดหลินจือ พฤษภาคม - กันยายน เป็นต้น) ● เกษตรกรผู้เพาะเห็ดมีความมั่นใจในการใช้เชื้อเลยไม่จามจุรี มาเป็นวัสดุสำหรับการเพาะเห็ดในพื้นที่ได้ ● เกษตรกรที่สนใจสามารถเข้ามาศึกษาดูงานการเพาะเห็ดจากโรงเรียนต้นแบบของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมและแนวทางประกอบการตัดสินใจในการทำอาชีพการเพาะเห็ด ● การขยายผลสู่เกษตรกรรายใหม่ จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการผลิตเห็ดสามารถเพิ่มรายได้และสร้างความเข้มแข็งด้านการผลิตและการตลาดเห็ดให้แก่เกษตรกรในพื้นที่รับรองแหล่งผลิตเห็ด GAP และเห็ดอินทรีย์แก่เกษตรกรในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริและพื้นที่ใกล้เคียง

ลำดับ	เทคโนโลยี	รายละเอียด
		ช่วยยกระดับมาตรฐานการผลิตให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค

3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร จำนวน 2 ผลิตภัณฑ์

ลำดับ	ชนิด	รายละเอียด
(1)	<p>การพัฒนาผลิตภัณฑ์มะพร้าว</p> 	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีส่วนผสมจากมะพร้าวกะทิ นำไปเป็นส่วนผสมของสูตรต้นตำรับ สูตรแชมพู สูตรสบู่เหลว สูตรโลชั่น และ สูตรเจลล้างหน้า คือ ร้อยละ 20 โดยคุณภาพของผลิตภัณฑ์ทั้งทางเคมีและกายภาพ ยังมีความคงตัว จะมีอายุการใช้งานนาน 2 ปี สารสกัดแทนนินจากเปลือกมะพร้าวอ่อน ในเปลือกส่วนนอกให้ปริมาณแทนนินเฉลี่ยในปริมาณ 207.6 กรัมต่อกิโลกรัม และในเปลือกส่วนใน 104.0 กรัมต่อกิโลกรัม ซึ่งสารแทนนินสามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของแมลงศัตรูมะพร้าว ได้แก่ หนอนหัวดำมะพร้าว และแมลงดำหนามมะพร้าว สารแทนนินที่สกัดได้จากเปลือกมะพร้าวในการบำบัดคุณภาพน้ำทิ้งจากโรงงานแปรรูปมะพร้าว อัตราส่วนระหว่างสารสกัดแทนนินจากเปลือกมะพร้าวอ่อน ต่อ น้ำทิ้ง ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพการบำบัดน้ำทิ้งได้ดีที่สุด คือ 1 ต่อ 100
(2)	<p>การผลิต Startup Ingredients สำหรับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สุขภาพ</p> <p>น้ำสับประคเข้มข้น</p>	<p>การผลิตสารให้กลิ่นรสจากน้ำผลไม้เข้มข้นฟรีไบโอติกสูง</p> <ul style="list-style-type: none"> ได้เอนแคปซูลที่เสถียรน้ำสับประคเข้มข้นฟรีไบโอติกสูง มีอายุการเก็บรักษาได้นานกว่า 12 เดือน มีต้นทุนการผลิตที่ 10.59 บาทต่อกรัม

ลำดับ	ชนิด	รายละเอียด
	 <p data-bbox="371 539 695 568">เอนแคปซูเลชันน้ำส้มปดเข้มชั้นพรีเมียมโอติคสูง</p> <p data-bbox="379 875 655 904">เนยเมล็ดมะม่วงในรูปแบบเกล็ดโอติคสูง</p> <p data-bbox="347 1218 671 1279">ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีเนยเมล็ดมะม่วงเป็นส่วนประกอบ</p>	<p data-bbox="762 255 1374 349">การผลิตสารยับยั้งเอนไซม์แอลฟา-กลูโคซิเดส (ชะลอการเพิ่มระดับน้ำตาลในกระแสเลือด)</p> <ul data-bbox="772 371 1362 1003" style="list-style-type: none"> ● ได้สารสกัดจากหอมแดงที่สามารถยับยั้งเอนไซม์แอลฟา-กลูโคซิเดส ● มีฤทธิ์ในการยับยั้งเอนไซม์แอลฟา-กลูโคซิเดส ในหลอดทดลองได้เฉลี่ย 43.02 เปอร์เซ็นต์ ● ต้นทุนการผลิต 28.98 บาทต่อสารสกัด 1 กรัม ● ได้ผลิตเป็นแคปซูลเอนแคปซูเลชันสารยับยั้งเอนไซม์แอลฟา-กลูโคซิเดส ใน 1 เม็ดมีสารยับยั้งเอนไซม์แอลฟา-กลูโคซิเดส 0.5 กรัม ● มีฤทธิ์ในการยับยั้งเอนไซม์แอลฟา-กลูโคซิเดส ในหลอดทดลองได้เฉลี่ย 42 เปอร์เซ็นต์ ● มีต้นทุนการผลิตเม็ดละ 0.46 บาท <p data-bbox="762 1021 1270 1115">การผลิตเนยเมล็ดมะม่วงเพื่อใช้ในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง</p> <ul data-bbox="772 1137 1382 1939" style="list-style-type: none"> ● ได้ผลิตภัณฑ์เนยเมล็ดมะม่วง จากมะม่วงแก้วขมิ้น ● สามารถต้านอนุมูลอิสระ 61.33 mgAA /100 g ● สามารถยับยั้งปฏิกิริยาของเอนไซม์ไทโรซิเนส 0.47 mg/ml ● ได้ผลิตภัณฑ์เนยเมล็ดมะม่วงในรูปแบบเกล็ด (Flake) เพื่อสะดวกต่อการใช้เป็นส่วนผสมในเครื่องสำอาง ● ต้นทุน 1,472.5 บาทต่อเนยเมล็ดมะม่วง 1 กิโลกรัม ● สามารถใช้เป็นสารประกอบในเครื่องสำอางเพื่อทดแทนการใช้เนยเซียที่เป็นสารให้ความชุ่มชื้นที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศและมีราคาแพงได้ ● บริษัท เบล เอ็นเอ็น บริลเลียน จำกัด รับเทคโนโลยีการผลิตเนยเมล็ดมะม่วงไปใช้ทดลองทำผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

1. เกษตรกรได้รับพันธุ์ดีในการผลิตพืช ทำให้ได้ผลผลิตมีคุณภาพ และปริมาณเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ได้แก่

- กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองในจังหวัดเชียงราย เกษตรกรต้นแบบสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองได้ตามมาตรฐานคุณภาพเมล็ดพันธุ์ หมุนเวียนใช้ จำหน่ายในพื้นที่ใกล้เคียง และเป็นตัวแทนถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองคุณภาพดีสู่กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์และวิสาหกิจชุมชน เป็นการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ สร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศ ปัจจุบันสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองจำนวน 4,000 กิโลกรัม รักษาพื้นที่ปลูกโดยใช้เมล็ดพันธุ์ดีได้ 267 ไร่ และจำหน่าย 6,000 กิโลกรัม สร้างรายได้ 150,000 บาท ขยายพื้นที่ปลูกไปยังชุมชนใกล้เคียง 400 ไร่

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ได้ชุดตรวจสอบ ELISA kit เชิงพาณิชย์ เพื่อใช้ตรวจสอบและคัดกรองวัตถุดิบเมล็ดถั่วเหลือง และในแปลงเกษตรกร

2. กลุ่มเกษตรกร/เกษตรกร ใช้เครื่องจักรกลที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดระยะเวลา แรงงาน ลดต้นทุนการผลิต ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องมือเก็บเกี่ยวผลกาแฟ มีเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ นำไปใช้งาน 2 ราย และจังหวัดเชียงราย 1 ราย เครื่องขัดล้างเมือกกาแฟ มีเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ นำไปใช้งาน 1 ราย และจังหวัดลำปาง 2 ราย

3. เกษตรกรได้รับปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ ได้แก่

- หน่วยงานภายในกรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย และบริษัทเอกชนต่าง ๆ ที่ให้บริการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ มีห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์และสุขอนามัยเมล็ดพันธุ์พืชที่ได้มาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรได้รับเมล็ดพันธุ์พืชที่มีคุณภาพ

- นักวิจัยปรับปรุงพันธุ์ มีเครื่องมือที่ทันสมัยใช้ในการปรับปรุงพันธุ์พืช ได้แก่ ชุดตรวจสอบดีเอ็นเอแยกเพศอินทผลัมแบบภาคสนามในเชิงพาณิชย์ ที่มีความรวดเร็ว ง่ายในการแปลผล และยังสามารถประยุกต์ใช้ในการตรวจสอบสายพันธุ์พืช เชื้อสาเหตุโรคพืช หรือศัตรูพืชอีกด้วย

4. เกษตรกรได้รับความรู้ในการผลิตพืชที่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ ผลผลิตเพิ่มขึ้น ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผลผลิตมวลรวมของประเทศเพิ่มขึ้น ได้แก่

- เทคโนโลยีการผลิตในระบบการปลูกพืชในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
ระบบข้าว-ถั่วลิสง เกษตรกรนำเทคโนโลยีไปใช้ 257 ราย พื้นที่ 570 ไร่ ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรตำบลวังเงิน อำเภอแม่ทะ อำเภอเถิน อำเภอวังเหนือ และ อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง

- ระบบข้าว-ถั่วเหลือง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) บ้านร่องน้ำ ตำบลมะขามหลวง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เกษตรกรเข้าร่วม 100 ราย

ระบบการผลิตข้าว-กระเทียม-ผัก เกษตรกรแปลงใหญ่กระเทียม ตำบลศรีวิชัย อำเภอถ้ำ
จังหวัดลำพูน เกษตรกรเข้าร่วม 100 ราย และศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
หมู่ 1 ตำบลป่าไผ่ อำเภอถ้ำ จังหวัดลำพูน เกษตรกรเข้าร่วม 100 ราย

- เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนได้รับคำแนะนำการใช้ปุ๋ยผ่านทางเว็บไซต์ Web Application DOA
Durian Fertilizer Guide ซึ่งเป็นช่องทางที่สะดวก โปรแกรมจะแสดงผลเป็นอัตราปุ๋ยที่ควรใส่ให้ทราบ
เกษตรกรสามารถวางแผนการใช้ปุ๋ยได้สะดวก รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของพืช และความ
อุดมสมบูรณ์ของดินได้ดียิ่งขึ้น สามารถลดค่าใช้จ่ายปุ๋ยเคมีได้อย่างน้อยร้อยละ 10

- โรงเรียนสมัยศึกษา ตำบลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สงขลา ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา นำต้นแบบเทคโนโลยีไปใช้โดยสร้างโรงเรียน เพื่อใช้
ในการปลูกพืชผักไว้เป็นอาหารกลางวันสำหรับเด็กนักเรียน

5. มีห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐานสากล เพิ่มศักยภาพในการตรวจสอบรับรองสินค้าเกษตร
เพื่อการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

- ห้องปฏิบัติการกลุ่มงานวิจัยสารพิษตกค้าง กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
กรมวิชาการเกษตร ได้รับการรับรองห้องปฏิบัติการตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025:2017 วิธีการตรวจ
วิเคราะห์สารพิษตกค้าง Amitraz ในพริก

- ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์สินค้าพืชตัดแปรรูปพันธุ์กรรม มีผู้ใช้บริการ ได้แก่ ภาครัฐ 6 ราย
(กลุ่มวิจัยพัฒนาการตรวจสอบพืชและจุลินทรีย์ตัดแปรรูปพันธุ์กรรม สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช สำนัก
ควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช กรมวิชาการเกษตร/สำนัก
เศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/กรมวิทยาศาสตร์สุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข) และ
ภาคเอกชน 19 ราย ได้แก่ 1) บริษัท มาเจสติคอุตสาหกรรมอาหาร จำกัด 2) บริษัท ริเวอร์แควอินเตอร์เนชั่น
แนลอุตสาหกรรมอาหาร จำกัด 3) บริษัท กาญจนคอร์น จำกัด 4) บริษัท โอ.วี. อินเตอร์เนชั่นแนล อิมพอร์ต-
เอ็กซ์พอร์ต จำกัด 5) บริษัท ชันสวีท จำกัด (มหาชน) 6) บริษัท ช้างอวอดส์ (1959) จำกัด 7) บริษัท พรีเมียร์
เมล็ดพันธุ์ จำกัด 8) บริษัท ซี.พี.อินเตอร์เทรด จำกัด 9) บริษัท ทropicคอลพรีเมียร์ฟู้ดส์ จำกัด 10) บริษัท
เซียงรายโพรเซ่นฟู้ดส์ จำกัด 11) บริษัท สยามเดลมองเต้ จำกัด 12) บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ โปรตีน จำกัด
13) บริษัท เอ็นซีเอ.เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด 14) บริษัท ผางอินเตอร์ฟู้ดส์ จำกัด 15) บริษัท อาหารภาคเหนือ
จำกัด 16) บริษัท ชินตง หยาง ฟู้ดส์ จำกัด 17) Good Job Express 18) บริษัท แปซิฟิกเมล็ดพันธุ์ จำกัด และ
19) บริษัท เกลี่ เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด

6. กลุ่มเกษตรกร/ภาคเอกชน มีเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าจากผลิตผลทางการเกษตรได้แก่

- บริษัท เบล เอ็นเอ็น บริลเลียน จำกัด ได้รับเทคโนโลยีการผลิตเนยเมล็ดมะม่วงไปใช้ทดลองทำผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง

- วิทยาลัยการอาชีพท่าแซะ จังหวัดชุมพร นำเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์มะพร้าวไปสอนนักศึกษา และจัดอบรมให้บุคลากรและบุคคลทั่วไป เช่น การทำสบู่เหลว และนักศึกษาทำผลิตภัณฑ์เข้าแข่งขันสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่โครงการวิทยาศาสตร์ และการประกวดได้รางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด และได้เหรียญทองแดงระดับภาค

- บริษัท โอท็อป-มาดเท่ จำกัด จังหวัดชุมพร นำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการผลิตโลชั่นจากน้ำมะพร้าว

7. การส่งออกสินค้าเกษตรมีคุณภาพและไม่ถูกแจ้งเตือนจากประเทศคู่ค้า

- การแก้ปัญหาการส่งออกมะม่วงผลสดไปสหภาพยุโรป ปัจจุบันมีโรงงานแช่น้ำร้อนที่ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตรแล้ว 7 โรง มีการส่งออกมะม่วงผลสดที่ผ่านการแช่น้ำร้อนตามข้อกำหนดของกลุ่มสหภาพยุโรปและสวิตเซอร์แลนด์ รวม 13 ประเทศ (กันยายน 2562 - มกราคม 2563) จำนวน 40,892 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 1,926,872 บาท

- การแก้ปัญหาการเกิดสีน้ำตาลของเปลือกและผลเงาะ รวมทั้งผลเน่าเร็วของการส่งออกเงาะเกษตรกรและผู้ประกอบการส่งออกเงาะ มีวิธีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและยืดอายุการเก็บรักษาเงาะเพื่อการส่งออก

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ผลผลิตงานวิจัยด้านพืชและเทคโนโลยีการเกษตร

กิจกรรม : การบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ

เพื่อรวบรวม เก็บรักษา และอนุรักษ์เชื้อพันธุกรรมพืช จุลินทรีย์ เห็ด และแมลง และป้องกันการสูญพันธุ์ (Genetic Erosion) การเสื่อมพันธุ์ (Genetic Drift) และใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอย่างยั่งยืนและเป็นฐานพันธุกรรมพืชที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพันธุ์พืชพันธุ์ใหม่ ให้บริการด้านพืชในการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ภาครัฐ ภาคเอกชน นักศึกษาดูงาน และประชาชนทั่วไป และเป็นการป้องกันการเสื่อมพันธุ์และสูญพันธุ์ทั้งในสภาวะปกติและเมื่อเกิดภัยพิบัติ กรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินกิจกรรมการบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ โดยในปี 2563 มีเป้าหมายอนุรักษ์พันธุกรรมพืช จุลินทรีย์ เห็ด แมลงที่อนุรักษ์ไว้ใช้ประโยชน์ จำนวน 20,000 สายพันธุ์ ดำเนินการอนุรักษ์เชื้อพันธุกรรมพืช เห็ด จุลินทรีย์ เห็ด และแมลง รวม 21,211 สายพันธุ์ จำแนกได้ดังนี้

1. การอนุรักษ์เชิงพันธุกรรมพืชไว้ในธนาคารเชื้อพันธุพืช (Gene Bank) จำนวน 650 สายพันธุ์ 570 เชื้อพันธุ์ และ 14,690 ตัวอย่างพันธุ์
2. การอนุรักษ์จุลินทรีย์ไว้ในแหล่งเก็บรักษาจุลินทรีย์ (Culture Collection) จำนวน 488 สายพันธุ์ 2,559 ไอโซเลท และ 1,435 ตัวอย่าง
3. การอนุรักษ์ตัวอย่างพืช วัชพืช และแมลงไว้ในพิพิธภัณฑ์ จำนวน 2 สายพันธุ์ 187,080 ตัวอย่าง 520 ภาพ และ 1 นิทรรศการ
4. การอนุรักษ์พันธุ์พืชไว้ในแปลงรวบรวมพันธุ์ (Field Gene Bank/Field Collection) และการอนุรักษ์ไว้ในถิ่นเดิม จำนวน 16,642 สายพันธุ์ 3,834 ต้น 300 โคลนพันธุ์/พันธุ์ และ 410 ชนิด เป็นพื้นที่ 3,489.50 ไร่

กิจกรรม : การขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์

การถ่ายทอดเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชให้ได้ผลผลิตที่ดีขึ้น ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งสามารถลดต้นทุนการผลิต รวมถึงการแก้ปัญหาการผลิตของเกษตรกรในด้านอื่น ๆ

ปีงบประมาณ 2563 กรมวิชาการเกษตรได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ จำนวน 8 โครงการ โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีในรูปแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เน้นการปฏิบัติจริงให้กับเกษตรกร โดยให้นำไปปฏิบัติในพื้นที่เพาะปลูกของตนเอง เพื่อเป็นต้นแบบการขยายผลเทคโนโลยีให้เกษตรกรข้างเคียง

กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี

1. การถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านการอบรม โดยการนำผลงานวิจัยไปถ่ายทอดให้กับเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ/เกษตรกร : เป้าหมายจำนวน 1,250 ราย ความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน 1,387 ราย คิดเป็นร้อยละ 110.96

2. การถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านการปฏิบัติจริง โดยให้เกษตรกรนำผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร ไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองซึ่งเป็นการดำเนินการในรูปแบบ “เกษตรกรต้นแบบ และแปลงต้นแบบ” เพื่อให้เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษา ดูงานของเกษตรกรเครือข่ายอื่นต่อไปได้ : เป้าหมาย เกษตรกรต้นแบบ 117 ราย แปลงต้นแบบ 295 ไร่ ความก้าวหน้าผลการดำเนินงานได้เกษตรกรต้นแบบ 133 ราย แปลงต้นแบบ 358 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 113.67 และ 121.35 ตามลำดับ
3. แอปพลิเคชันการจัดการดินและปุ๋ย ในข้าวโพด มันสำปะหลัง และอ้อย จำนวน 1 แอปพลิเคชัน
4. ศูนย์เรียนรู้การยกระดับผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 20 ไร่ ผลการดำเนินงาน 20 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 100

ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน	ปัญหา-อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
(1) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอาโวคาโด	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอาโวคาโดให้เกษตรกร โดยการเปลี่ยนเป็นยอดพันธุ์ดี การตัดแต่งกิ่ง การผสมปุ๋ยใช้เอง การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟและโรครากเน่าโคนเน่า อบรม (ราย) : แผน/ผล : 100/100 เกษตรกรต้นแบบ (ราย) : แผน/ผล : 10/24 แปลงต้นแบบ : แผน/ผล : 20/29 จังหวัด : เพชรบูรณ์ ตาก	- การออกดอกติดผลเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 - การเปลี่ยนเป็นยอดพันธุ์ดีแทนพันธุ์พื้นเมือง ให้ผลผลิตสูงกว่า และได้รับการยอมรับจากผู้บริโภค	-
(2) การจัดการสวนกล้วยหินปลอดโรคในพื้นที่เกิดโรคระบาด (โรคเหี่ยว)	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ปลูกกล้วยหินที่ได้รับผลกระทบจากโรคเหี่ยวโดยใช้สารชีวภัณฑ์ บาซิลลัส ซับทิลิส สายพันธุ์ BS-DOA 24 จากผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร เพื่อป้องกันและยับยั้งโรคเหี่ยวในแปลงกล้วยหินเดิมของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดยะลา และการปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร อบรม (ราย) : แผน/ผล : 30/32	- สวนกล้วยหินปลอดโรคเหี่ยว และเป็นแหล่งพันธุ์สะอาด - เกษตรกรสามารถป้องกันควบคุมโรคเหี่ยวในพื้นที่ได้ - กรมส่งเสริมการเกษตร ได้รับการถ่ายทอดไปขยายผลในกลุ่มเกษตรกร เพื่อช่วยกันป้องกันควบคุมโรคเหี่ยวในกล้วยหิน	-

ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน	ปัญหา-อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
	<p>เกษตรกรต้นแบบ (ราย) : แผน/ผล : 30/30</p> <p>แปลงต้นแบบ (ไร่) : แผน/ผล : 30/30</p> <p>จังหวัด : ยะลา</p>		
<p>(3) การพัฒนาต้นแบบการเก็บเกี่ยวอ้อยสดเข้าโรงงานเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>	<p>การเผาอ้อยทำให้เกิดมลพิษและความหวานของน้ำตาลในอ้อยลดลง กรมวิชาการเกษตรได้พัฒนาเครื่องจักรกลเพื่อลดการเผาในไร่อ้อย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องสับใบและกลบเศษซากอ้อย - เครื่องสับใบและเศษซากอ้อยระหว่างแถวอ้อยต่อ - เครื่องสางใบอ้อยก่อนเก็บเกี่ยว <p>โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีให้โรงงานน้ำตาล เกษตรกร เจ้าหน้าที่ภาครัฐ</p> <p>งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี : แผน/ผล (ราย) : 800/884</p> <p>เกษตรกรต้นแบบ : แผน/ผล (ราย) : 4/6</p> <p>แปลงต้นแบบ : แผน/ผล (ไร่) : 40/48</p> <p>จังหวัด : กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี และ นครสวรรค์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ลดการเผาใบอ้อยที่ก่อให้เกิดปริมาณฝุ่น PM 2.5 ในบรรยากาศ - ลดการเตรียมดินปลูกอ้อยเหลือเพียง 2 ขั้นตอน (ใช้เครื่องสับใบและกลบเศษซากอ้อย 1 รอบ และใช้เครื่องมือเตรียมดินปลูกอ้อยแบบลดการไถพรวนสไตรป์ ทิลเลจ (Stripe Tillage) ซึ่งประกอบด้วยรีปเปอร์ที่ทำหน้าที่ระเบิดดินดาน และจอบหมุนสำหรับพรวนดินให้ละเอียด) จากเดิมเกษตรกรจะเผาใบและเตรียมดินโดยไถบุกเบิกด้วยผาล 3 หรือผาล 4 ทำให้ดินเกาะกันเป็นก้อนใหญ่ จึงต้องไถพรวนด้วยผาน 7 และลงรีปเปอร์ 2 ครั้ง และไถพรวนด้วยผาน 7 ให้ดินละเอียด จึงปลูกอ้อย - เกษตรกรไม่ถูกหักเงินจากการตัดอ้อยไฟไหม้ 30 บาท/ตัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาการเข้าถึงเทคโนโลยีของเกษตรกรเนื่องจากเครื่องมือมีราคาแพงและมีข้อจำกัดในการใช้อาจทำให้เกษตรกรไม่สามารถซื้อมาใช้เองได้ - โรงงานน้ำตาล หรือภาครัฐ ควรให้การสนับสนุนกับเกษตรกร

ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน	ปัญหา-อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
<p>(4) การสร้างเครือข่ายการผลิตปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์และการใช้ประโยชน์ในส่วนภูมิภาค</p> <div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: flex-start;"> <div style="margin-bottom: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; text-align: center;">หน่วยงาน ส่วนกลางผลิต</div> <div style="margin-left: 10px;">➔</div> </div> <div style="margin-bottom: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; text-align: center;">เลียงเชื้อบริสุทธิ์ 2-4 วัน</div> <div style="margin-left: 10px;">↓</div> </div> <div style="margin-bottom: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; text-align: center;">เลียงหัวเชื้อ (starter) (3-4 วัน)</div> <div style="margin-left: 10px;">↓</div> </div> <div style="margin-bottom: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; text-align: center;">ขยายหัวเชื้อ ในขวดอาหาร (3-4 วัน)</div> <div style="margin-left: 10px;">↓</div> </div> <div style="margin-bottom: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; text-align: center;">ขยายหัวเชื้อในขวดอาหาร หมักเชื้อ 3-4 วัน</div> <div style="margin-left: 10px;">↓</div> </div> <div style="margin-bottom: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; text-align: center;">นำไปใช้ประโยชน์ หรือ ผสมกับวัสดุพา</div> </div> </div> <div style="margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; text-align: center;">หน่วยงาน ภูมิภาค ผลิต</div> <div style="margin-left: 10px;">➔</div> </div> <div style="margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 100px; text-align: center;">เกษตรกรผลิต</div> <div style="margin-left: 10px;">➔</div> </div>			

ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน	ปัญหา-อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
	<p>ทะเบียนฯ แล้วจำนวน 82 ราย รวม 116 โรงงาน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี เพื่อให้การขึ้นทะเบียนโรงงานเมทิลโบรไมด์ มีประสิทธิภาพและรองรับการขยายตัวของปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น จึงได้ถ่ายโอนภารกิจการตรวจรับรองในขั้นตอนของการรับคำร้องขอรับรอง การตรวจประเมินโรงงาน การปฏิบัติการรณยากำจัดศัตรูพืชของผู้ประกอบการโรงงาน และการพิจารณาผลการตรวจประเมินและให้การรับรองโรงงาน ให้กับหน่วยรับรองภาคเอกชนที่ได้รับการขึ้นทะเบียน</p> <p>หน่วยตรวจรับรองเอกชน : แผน/ผล (ราย) : 2/0</p> <p>โรงงานที่ได้รับการรับรองจากหน่วยตรวจรับรองเอกชน : แผน/ผล (โรง) : 5/0</p>	<p>เกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและขึ้นทะเบียนรับรองโรงงานเมทิลโบรไมด์ พ.ศ. 2551 ให้กับหน่วยรับรองภาคเอกชน(CB)</p> <p>- เป็นต้นแบบในการถ่ายโอนภารกิจการตรวจรับรองตามประกาศ กรมฯ ฉบับอื่นต่อไป</p>	
<p>(6) การจัดทำแอปพลิเคชันการจัดการดินและปุ๋ย ในข้าวโพด มันสำปะหลัง และอ้อย</p>	<p>เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เป็นวิธีการใช้ปุ๋ยเพื่อให้เกิดความสมดุลและความเหมาะสมกับสภาพดินของแต่ละพื้นที่ และชนิดของพืชที่ปลูก ซึ่งเป็นการใส่ปุ๋ยเฉพาะพื้นที่ ตรงกับความต้องการปริมาณธาตุอาหารของพืช ช่วยให้ผลผลิตสูงขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง และช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยมีขั้นตอนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์สมบัติบางประการของดินและปริมาณธาตุอาหารในดิน 2. ต้องทราบความต้องการธาตุอาหารของพืชในแต่ละช่วงการเจริญเติบโต และให้ผลผลิต 3. ใช้แม่ปุ๋ยในการให้ธาตุอาหารแก่พืช 	<p>- แอปพลิเคชันการจัดการดินปุ๋ยในพืช มันสำปะหลัง อ้อย และข้าวโพด เพื่อใช้ในการบริหารจัดการคำแนะนำการใช้ปุ๋ย ผู้ที่ต้องการนำไปใช้ประโยชน์สามารถดาวน์โหลดฟรี มีคำขอแปลผลค่าวิเคราะห์ดิน 2,181 คำขอ (ณ ตุลาคม 2563)</p>	-

ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน	ปัญหา-อุปสรรค และแนวทางแก้ไข
	4. ใช้ปุ๋ยให้ถูกที่และถูกเวลา เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำแอปพลิเคชัน		
(7) การขยายผลเทคโนโลยีถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 9 และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วลิสงระดับชุมชนหมายเหตุได้รับรองพันธุ์เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2562	<p>ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกษตรกร</p> <p>- ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 9 มีผลผลิตฝักแห้งสูงกว่าพันธุ์การค้า (ไทนาน 9 และขอนแก่น 5) ขนาดเมล็ดโต และต้านทานต่อโรคโคนเน่าขาว</p> <p>- การผลิตเมล็ดพันธุ์ เพื่อหมุนเวียนใช้ให้เพียงพอตลอดทั้งปี</p> <p>อบรม : แผน/ผล (ราย) : 50/50</p> <p>เกษตรกรต้นแบบ : แผน/ผล (ราย) : 10/10</p> <p>แปลงต้นแบบ : แผน/ผล (ไร่) : 10/10</p> <p>จังหวัด : ขอนแก่น</p>	<p>- การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงสามารถจำหน่ายได้ 45 บาทต่อกิโลกรัม (เกษตรกรผลิตสำหรับบริโภคจำหน่ายได้ 30 บาทต่อกิโลกรัม)</p> <p>- เกษตรกรต้นแบบมีรายได้สุทธิสูงสุดคือ 4,945 บาทต่อไร่ (วิธีเกษตรกรที่มีรายได้สุทธิสูงสุด 2,205 บาทต่อไร่)</p> <p>- เกษตรกรสามารถนำไปผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ให้กับเกษตรกรเครือข่ายที่ต้องการได้</p>	- ปัญหาฝนทิ้งช่วงระยะเวลาเวลานานมีผลต่อการติดฝักและพัฒนาเมล็ดส่งผลให้ได้ผลผลิตน้อยทำให้เกษตรกรต้นแบบบางรายขาดทุนต่อการผลิตถั่วลิสง
(8) การผลิตปาล์มน้ำมัน	<p>- <u>การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</u></p> <p>อบรม : แผน/ผล (ราย) : 210/224</p> <p>เกษตรกรต้นแบบ : แผน/ผล (ราย) : 33/33</p> <p>แปลงต้นแบบ : แผน/ผล (ไร่) : 165/165</p> <p>จังหวัด : ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ระนอง พังงา</p> <p>- <u>ความร่วมมือพัฒนาการยกระดับผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</u></p> <p>การผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสู่มาตรฐานสากลในเกษตรกรรายย่อย</p>	<p>- ต้นทุนการผลิตแปลงต้นแบบ 3,293 บาท (วิธีเกษตรกร 3,552 บาท)</p> <p>- ผลผลิตแปลงต้นแบบ 2,457 กิโลกรัมต่อไร่ (วิธีเกษตรกร 2,316 กิโลกรัมต่อไร่) ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบของ ศวพ.นครศรีธรรมราช และศวพ.กระบี่</p> <p>- ศูนย์เรียนรู้การยกระดับผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐ เกษตรกร</p>	-

ชื่อโครงการ	ผลการดำเนินงาน	ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน	ปัญหา-อุปสรรค และ แนวทางแก้ไข
	<p>ตามมาตรฐาน ร่วมกับ GIZ และ กรมส่งเสริมการเกษตร โดยมี 8 หลักการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความโปร่งใส 2. ทำตามกฎหมายและระเบียบ 3. สร้างความมั่นคงทาง ด้านเศรษฐกิจในระยะยาว 4. การจัดการสวนตามหลัก Best Management Practice : BMP 5. ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม 6. รับผิดชอบต่อลูกจ้างและชุมชน 7. ปลูกปาล์มใหม่อย่างมีความรับผิดชอบ 8. พัฒนาสวนปาล์มน้ำมันอย่างต่อเนื่อง เพื่อถ่ายทอดให้กลุ่มเกษตรกรสามารถนำไปผลิตเพื่อนำไปใช้ขอการรับรอง RSPO โดยใช้ศูนย์เรียนรู้ของกรมวิชาการเกษตรเป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยี <p>ศูนย์เรียนรู้ : แผน/ผล (ไร่) : 20/20 จังหวัด : สุราษฎร์ธานี กระบี่</p>	<p>และผู้ประกอบการ โดยดำเนินการร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และเกษตรกรกว่าหน้าจำนวน 120 ราย เพื่อเป็นวิทยากรในพื้นที่ขยายผลสู่เกษตรกรเครือข่าย จำนวน 1,000 ราย โดยมีเป้าหมายให้กลุ่มเกษตรกรได้รับการรับรอง RSPO</p>	

ผลผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน

กรมวิชาการเกษตรมีภารกิจในการ ควบคุม กำกับ ดูแล และพัฒนากฎหมายที่กรมวิชาการเกษตร กำกับดูแล จำนวน 6 ฉบับ ดังนี้ พ.ร.บ.พันธุ์พืช พ.ศ. 2518 พ.ร.บ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 พ.ร.บ. ควบคุมยาง พ.ศ. 2542 พ.ร.บ.กักพืช พ.ศ. 2507 พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และ พ.ร.บ.ปุ๋ย พ.ศ. 2518 เพื่อให้การ ควบคุม กำกับดูแล ตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภค เกษตรกร และ ผู้ประกอบการ ในปี 2563 กรมวิชาการเกษตรจึงได้พัฒนา ทบทวน/ยกเลิกกฎหมายที่ล้าสมัย หรือปรับปรุง แก้ไขกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงกระบวนการในการนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนงานบริการ และในการดำเนินให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ตาม พ.ร.บ. ทั้ง 6 ฉบับ รวมถึงดำเนินการตรวจรับรองแหล่งผลิต ปัจจัยการผลิต ผลผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตรให้มีคุณภาพปลอดภัยต่อผู้บริโภคตามมาตรฐานและสอดคล้อง ตาม พ.ร.บ. ที่กรมวิชาการเกษตรกำกับดูแล เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. ตรวจรับรองแหล่งผลิต ปัจจัยการผลิต ผลผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตรให้มีคุณภาพ

การตรวจรับรอง	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
ปัจจัยการผลิต ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ เกษตรที่ตรวจรับรองตามมาตรฐานที่ กรมวิชาการเกษตรกำกับดูแล	ตัวอย่าง	75,000	166,866 (ตรวจสิ่งเจือปนในสินค้าเกษตรและ ปัจจัยการผลิต)
	ราย	26,000	216,854 (ตรวจปัจจัยการผลิตนำเข้า และสินค้าจากผู้ จำหน่ายปุ๋ย วัตถุอันตราย เมล็ดพันธุ์)
	ฉบับ	231,500	651,635 (ออกใบอนุญาต/ใบรับรอง สุขอนามัย สุขอนามัยพืช และ พ.ร.บ.)

2. การป้องกันและปราบปรามคดีตามกฎหมายในกำกับดูแลของกรมวิชาการเกษตร

2.1 การออกใบอนุญาต

พ.ร.บ.	เป้าหมาย (ฉบับ)	ผลการดำเนินงาน (ฉบับ)
(1) พ.ร.บ.ปุ๋ย พ.ศ. 2518	12,032	47,838
(2) พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535	7,499	28,500
(3) พ.ร.บ.พันธุ์พืช พ.ศ. 2518	9,039	35,944
(4) พ.ร.บ.กักพืช พ.ศ. 2507	1,200	5,765
(5) พ.ร.บ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	12	85
(6) พ.ร.บ.ควบคุมยาง พ.ศ. 2542	14,138	65,216
รวม	43,920	183,348

2.2 การตรวจสอบปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

รายการสินค้านำเข้า	เป้าหมาย (รายการ)	ผลการดำเนินงาน (รายการ)
(1) ปุ๋ย	760	2,179
(2) วัตถุอันตราย	180	4,670
(3) พืช	24,300	187,680
(4) เมล็ดพันธุ์	480	3,851
รวม	25,720	198,380

2.3 การตรวจสอบร้านค้าจำหน่ายปัจจัยการผลิตภายในประเทศ (สำหรับผู้ประกอบการที่ขออนุญาตตาม พ.ร.บ.วัตถุอันตราย ปุ๋ย และพันธุ์พืช)

- **การตรวจร้านค้าจำหน่ายปัจจัยการผลิต (ปุ๋ย วัตถุอันตราย เมล็ดพันธุ์)** มีเป้าหมายในการตรวจร้านค้าจำหน่ายปัจจัยการผลิตทั่วประเทศ จำนวน 7,458 ร้านค้า ดำเนินการได้ทั้งสิ้น 16,771 ร้านค้า และเป้าหมายในการเก็บตัวอย่าง ปุ๋ย วัตถุอันตราย เมล็ดพันธุ์ จำนวน 835 ตัวอย่าง ดำเนินการได้ทั้งสิ้น 863 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นปุ๋ย (เคมี อินทรีย์ ชีวภาพ) จำนวน 338 ตัวอย่าง วัตถุอันตราย จำนวน 234 ตัวอย่าง เมล็ดพันธุ์ควบคุม 199 ตัวอย่าง ตัวอย่างที่ต้องวิเคราะห์ซ้ำ จำนวน 92 ตัวอย่าง และดำเนินการอายัดปุ๋ย วัตถุอันตราย เมล็ดพันธุ์ทั้งสิ้น 2,746.50 กิโลกรัม 904.60 ลิตร

- **การตรวจร้าน Q-Shop** มีเป้าหมายในการตรวจร้าน Q-Shop ทั่วประเทศ จำนวน 556 ร้านค้า ดำเนินการได้ทั้งสิ้น 1,086 ร้านค้า และเป้าหมายการเก็บตัวอย่าง ปุ๋ย วัตถุอันตราย เมล็ดพันธุ์ จำนวน 317 ตัวอย่าง ดำเนินการได้ทั้งสิ้น 281 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นปุ๋ย (เคมี อินทรีย์ ชีวภาพ) จำนวน 110 ตัวอย่าง วัตถุอันตราย จำนวน 70 ตัวอย่าง และเมล็ดพันธุ์พืช จำนวน 101 ตัวอย่าง

2.4 การยกระดับร้านค้า และผู้ผลิต

- **โครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ (Q-Shop)** ปัจจุบันมีร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ (Q-Shop) แล้วทั้งสิ้น 3,718 ราย เป็นร้านที่ยังมีอายุอยู่จำนวน 1,895 ราย และเป็นร้านที่อยู่ระหว่างดำเนินการขอต่ออายุ จำนวน 1,823 ราย

- **โครงการผู้ผลิตวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่มีคุณภาพ (Q-Factory)** ปัจจุบันมีผู้ผลิตวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่มีคุณภาพ (Q-Factory) แล้วทั้งสิ้น 9 ราย และอยู่ในกระบวนการตรวจประเมินจำนวน 2 ราย

• โครงการผู้รวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่มีคุณภาพ (Q-Factory) ปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอปรับปรุงแก้ไข หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ต่อคณะกรรมการดำเนินการผู้ผลิตวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย และผู้รวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่มีคุณภาพ พิจารณา

• โครงการผู้ผลิตปุ๋ยที่มีคุณภาพ (Q-Factory) ปัจจุบันอยู่ระหว่างเสนอปรับปรุงแก้ไข หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ต่อคณะกรรมการดำเนินการผู้ผลิตวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ปุ๋ย และผู้รวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่มีคุณภาพ พิจารณา

2.6 การบังคับใช้กฎหมาย

• การตรวจตามเบาะแส ตามการร้องเรียน สำหรับผู้ประกอบการที่ขออนุญาตและไม่ได้ขออนุญาตตาม พ.ร.บ. วัตถุอันตราย ปุ๋ย และพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร โดยสารวัตรเกษตร ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจกรมสอบสวนคดีพิเศษ เข้าจับกุมดำเนินคดีกับผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย จำนวน 18 คดี ในพื้นที่ 10 จังหวัด ยึดของกลางปริมาณ 250.15 ตัน และ 60,710.15 ลิตร มูลค่ารวม 53.82 ล้านบาท โดยจำแนกเป็น

วันที่	จังหวัด	ของกลาง	ปริมาณ		มูลค่า (บาท)
			กิโลกรัม	ลิตร	
9 ต.ค. 62	กทม.	วัตถุอันตราย	-	10	7,500
16 ต.ค. 62	ปทุมธานี	ปุ๋ย	-	7	6,650
7 พ.ย. 62	ปทุมธานี	วัตถุอันตราย	-	118	47,200
	ปทุมธานี	ปุ๋ย	-	115	132,250
14 พ.ย. 62	นนทบุรี	วัตถุอันตราย	-	159.65	210,000
		ปุ๋ย	101.72	46.5	
	ปทุมธานี	วัตถุอันตราย	-	20,094	24,000,000
		ปุ๋ย	-	20,054	
	นครราชสีมา	วัตถุอันตราย	-	4,000	1,300,000
		ปุ๋ย	-	2,700	
	นครราชสีมา	วัตถุอันตราย	44	262	6,100,000
		ปุ๋ย	-	9,363	
9 เม.ย. 63	หนองคาย	วัตถุอันตราย	-	6	4,000
- พ.ค. 63	อุบลราชธานี	ปุ๋ย	250,000	-	2,000,000
5 พ.ค. 63	สระบุรี	วัตถุอันตราย	-	3	7,500
4 มิ.ย. 63	ชุมพร	วัตถุอันตราย	-	7	-
		ปุ๋ย	-	4	-

วันที่	จังหวัด	ของกลาง	ปริมาณ		มูลค่า (บาท)
			กิโลกรัม	ลิตร	
22 ก.ค. 63	เชียงใหม่	วัตถุอันตราย	-	3,761	20,000,000
22 ก.ค. 63	อุตรดิตถ์	-	-	-	-
รวม 10 จังหวัด/ 14 คดี			250,145.72	60,710.15	53,815,100

• ข้อมูลคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานนิติการ กรมวิชาการเกษตร

ประเภท	ปี พ.ศ. 2563 (คดี) อยู่ระหว่างการพิจารณา
พ.ร.บ.กักพืชฯ	-
พ.ร.บ.ปุ๋ยฯ	17
พ.ร.บ.พันธุ์พืชฯ	-
พ.ร.บ.วัตถุอันตรายฯ	20
รวม	37

ข้อมูล ณ 25 กันยายน 2563

หมายเหตุ : 1. อยู่ระหว่างการพิจารณา คือ คดีที่อยู่ในระหว่างรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม คดีที่ผ่านคณะทำงานเพื่อพิจารณากลับกรองฯ คดีที่อยู่ในระหว่างเสนอกรมฯ และคดีที่ผ่านความเห็นชอบกรมฯ รอดำเนินการไปกล่าวโทษร้องทุกข์

สิ้นสุดแล้ว คือ คดีที่กรมฯ เห็นชอบเพื่อยุติ คดีที่ส่งเรื่องไปให้พนักงานสอบสวนและอยู่ระหว่างการพิจารณาของพนักงานสอบสวน คดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของอัยการ คดีที่อัยการแจ้งคำสั่งไม่ฟ้อง คดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล และคดีที่ศาลมีคำพิพากษา

2. ข้อมูลคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตร โดยสำนักงานนิติการ (พ.ศ. 2552 - ปัจจุบัน)

- พ.ร.บ.กักพืชฯ จำนวน 87 คดี
 - พ.ร.บ.ปุ๋ยฯ จำนวน 1,480 คดี
 - พ.ร.บ.พันธุ์พืชฯ จำนวน 449 คดี
 - พ.ร.บ.วัตถุอันตรายฯ จำนวน 992 คดี
- รวม 3,008 คดี

2.7 การศึกษาและปรับปรุงกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตร

พระราชบัญญัติ	แก้ไขเพิ่มเติม	สถานะ
(1) พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507	1. แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 2. แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551	อยู่ระหว่างเสนอ รมว.กษ. พิจารณา
(2) พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. 2518	1. แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปุ๋ย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 2. มาตรา 72/5 แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. 2560	อยู่ระหว่างเสนอ รมว.กษ. พิจารณา
(3) พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518	1. แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 2. แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2550	ยังไม่มี การเสนอแก้ไขเพิ่มเติม
(4) พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535	1. เพิ่มโดยพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 2. แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551 3. มาตรา 87/2 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. 2560 4. แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562	อยู่ระหว่างกระทรวง อุตสาหกรรมเสนอแก้ไขเพิ่มเติม
(5) พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542	ยังไม่มี การแก้ไขเพิ่มเติม	อยู่ระหว่างรอนำเสนอ สภาผู้แทนราษฎรเพื่อ บรรจุเป็นวาระ
(6) พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	มาตรา 69 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบในทางอาญาของผู้แทนนิติบุคคล พ.ศ. 2560	ยังไม่มี การเสนอแก้ไขเพิ่มเติม

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

- 1) จำนวนปัจจัยการผลิตสุ่มตรวจจากร้านค้าจำหน่ายปัจจัยการผลิต (ปุ๋ย วัตถุอันตราย เมล็ดพันธุ์) และร้านค้า Q-Shop ผ่านมาตรฐานร้อยละ 93.40
- 2) ส่งผลให้การกำกับควบคุมดูแลเป็นไปอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ควบคุมดูแลได้ตามกฎหมาย และสามารถทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ สามารถทำงานในเรื่อง

เกี่ยวกับกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อคุ้มครองเกษตรกรและประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงพนักงานเจ้าหน้าที่

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กรมวิชาการเกษตรนำองค์ความรู้จากผลงานวิจัยด้านพืชและปัจจัยการผลิตทางการเกษตรต่าง ๆ ที่ผ่านการศึกษาวิจัยและพัฒนาจนประสบความสำเร็จของกรมไปขยายผลผ่านแปลงต้นแบบการผลิตพืช รวมทั้งการให้ความรู้ด้านพืชผ่านการฝึกอบรม เพื่อปรับใช้ให้เกิดความเหมาะสมกับพื้นที่ โดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และตรงตามความต้องการของเกษตรกรตามเงื่อนไขสภาพปัญหาการผลิตพืช เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาการผลิตพืชผ่านการดำเนินงานภายใต้โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยในปี 2563 ดำเนินการภายใต้โครงการพระราชดำริ จำนวน 252 โครงการ ในพื้นที่ 75 จังหวัด โดยมีเป้าหมาย พัฒนาศักยภาพเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในหลักสูตรต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และตามความต้องการของเกษตรกร

ผลการดำเนินงาน

- การถ่ายทอดเทคโนโลยีจำนวน 12,000 ราย ดำเนินการได้ 10,785 ราย
- จัดทำแปลงเรียนรู้/แปลงต้นแบบ เป้าหมาย 2,500 ไร่ ดำเนินการได้ 2,500 ไร่ ทั้งในพื้นที่โครงการ และพื้นที่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงานและแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรและผู้ที่สนใจ
- บริการความรู้ผ่านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรมีศูนย์ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตรควบคู่ไปกับการเรียนรู้เรื่องการผลิตพืชตามแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่” รวม 22 แห่ง ซึ่งในปี 2563 ที่ผ่านมาได้ให้บริการประชาชนผู้สนใจไปแล้ว รวม 251,878 ราย
- สนับสนุนวิชาการเฉพาะด้านในโครงการพระราชดำริ จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่ 1) เทคโนโลยีการป้องกันกำจัดปลวก 2) เทคโนโลยีการผลิตพืชสมุนไพรและไม้ผล 3) เทคโนโลยีการจัดการระบบส่งน้ำสปริงเกอร์และงานอื่น ๆ 4) โรงคัดบรรจุผักฯ ระบบการผลิตที่ดี (GMP) 5) สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผักไฮโดรโปนิคส์และวัสดุปลูก 6) การผลิตพืชผักปลอดภัย 7) การปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ ไม้ผลพื้นเมือง และไม้ดอกไม้ประดับ

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

ผลที่ได้จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยการฝึกอบรมผ่านแปลงเรียนรู้ ทำให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง ทำให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ในวิถีทางเศรษฐกิจพอเพียง

แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

1. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้นเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนและเป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตร สู่เกษตรกร รมวิชาการเกษตรเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่อยู่ภายใต้กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการผลิต มีภารกิจหลักในด้านการวิจัยและพัฒนาพืช เครื่องจักรกลการเกษตร และกำกับดูแลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการผลิตทางการเกษตร จึงได้ร่วมบูรณาการจัดทำโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้น เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตพืชใหม่ ๆ สู่เกษตรกรโดยดำเนินกิจกรรมในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากผลงานวิจัยผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยในปีงบประมาณ 2563 รมวิชาการเกษตรได้ร่วมบูรณาการพัฒนา ศพก.หลักและเครือข่ายจำนวน 286 ศพก. โดยมีกิจกรรมดังนี้

กิจกรรม	แผนการดำเนินงาน		
	แผน	ผล	หน่วยนับ
(1) อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี/นวัตกรรมการผลิตพืชที่ถูกต้องเหมาะสมและสร้างการรับรู้เรื่องศัตรูพืชอุบัติใหม่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เกษตรกรในเครือข่าย ศพก. โดยในการประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผ่านการอบรมและสาธิตผ่านแปลงต้นแบบพบว่าเกษตรกรร้อยละ 94.80 มีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีการผลิตพืชอย่างถูกต้องและเหมาะสมเพิ่มสูงขึ้นผ่านเกณฑ์ที่กรมวิชาการเกษตรกำหนดไว้ (ร้อยละ 70) ซึ่งจะนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	7,500	7,891	ราย
(2) พัฒนาศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตพืช - สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อใช้จัดทำฐานเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรในพื้นที่ ศพก. และเครือข่าย - สนับสนุนชุดตรวจดินอย่างง่าย (test kit) (1 ชุดตรวจดินได้ 50 ตัวอย่าง)	200 60	200 60	ศพก. ชุด
(3) การผลิตขยายปุ๋ยชีวภาพและชีวภัณฑ์ 19 ชนิด - ผลิตขยายปุ๋ยชีวภาพและชีวภัณฑ์ 19 ชนิด ได้แก่ 1) ปุ๋ยชีวภาพอบัสคูลา ไมโครไรซ่า 2) PGPR I II III 3) ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต 4) แหนแดง 5) แตนเบียน <i>Goniozus nephantidis</i> 6) แตนเบียน <i>Asecodes hispinarum</i> 7) แตนเบียนดักแด้ <i>Tetrastichus brontispae</i> 8) แมลงหางหนีบ 9) แมลงช้างปีกใส 10) มวนพิฆาต 11) แตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา 12) NPV 13) ไตรโคเดอร์มา 14) ราเขียวเมตาไรเซียม 15) บาซิลลัส ซับทิลิส (BS) 16) บาซิลลัส ทูริงเยนซิส (BT)	19	19	ชนิด

กิจกรรม	แผนการดำเนินงาน		
	แผน	ผล	หน่วยนับ
17) เท็ดเรืองแสง 18) ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย 19) ปุ๋ยหมักเติมอากาศ สนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ ศพก. และเครือข่าย			
(4) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้ทางการเกษตร			ศพก.
- คู่มือการผลิตไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย	1,000	1,000	เล่ม
- โปสเตอร์หนอนซอนไบมะเขือเทศ	1,000	1,000	แผ่น
- แผ่นพับการใช้ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยควบคุมศัตรูพืช	1,000	1,000	แผ่น
- แผ่นพับหนอนซอนไบมะเขือเทศ	1,000	1,000	แผ่น
- ติดตั้ง smart box สนับสนุนศูนย์เรียนรู้	70	70	ศพก.
- แจกเตือนภัยศัตรูพืช	882	882	ศพก.

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

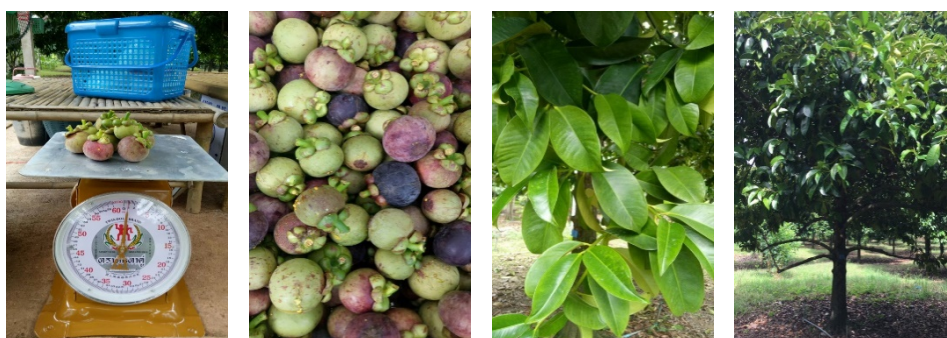
1. ในการประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผ่านการอบรมและสาธิตผ่านแปลงต้นแบบ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 94.80 มีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีการผลิตพืชอย่างถูกต้องและเหมาะสมเพิ่มสูงขึ้น ผ่านเกณฑ์ที่กรมวิชาการเกษตรกำหนดไว้ (ร้อยละ 70) ซึ่งจะนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

2. ศพก. ที่ได้รับการพัฒนาฐานเรียนรู้จำนวน 286 ศพก. สามารถให้บริการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช

3. ผลการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตพืชตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรในปีงบประมาณ 2562 พบว่าการปฏิบัติตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรในไม้ผล พืชไร่ พืชผัก เกษตรกรมีต้นทุนและผลผลิตเพิ่มขึ้น ดังนี้

ชนิดพืช	ต้นทุนต้นแบบเปรียบเทียบกับวิธีเกษตรกร	ผลผลิตแปลงต้นแบบเปรียบเทียบกับวิธีเกษตรกร
ไม้ผล	ในช่วง 5.14% - 30.66%	ในช่วง 4.86% - 37.50%
1. มะม่วง	เพิ่มขึ้น 5.14% (373 บาท/ไร่)	เพิ่มขึ้น 12.41% (115 กก./ไร่)
2. มังคุด	เพิ่มขึ้น 6.67% (606 บาท/ไร่)	เพิ่มขึ้น 10.98% 100 กก./ไร่
3. สับปะรด	เพิ่มขึ้น 7.27% (1,450 บาท/ไร่)	เพิ่มขึ้น 7.14% (200 กก./ไร่)
4. มะพร้าว	เพิ่มขึ้น 8.32% (334 บาท/ไร่)	เพิ่มขึ้น 37.50% (300 กก./ไร่)
5. ทูเรียน	เพิ่มขึ้น 28.69% (3,816 บาท/ไร่)	เพิ่มขึ้น 4.86% (59 กก./ไร่)
6. ลองกอง	เพิ่มขึ้น 30.66% (1,271 บาท/ไร่)	เพิ่มขึ้น 8.13% (9,635 กก./ไร่)
พืชไร่	ในช่วง 2.88% - 4.36%	ในช่วง 13.05% - 22.23%
1. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	เพิ่มขึ้น 2.88% (98 บาท/ไร่)	เพิ่มขึ้น 13.73% (158 กก./ไร่)
2. ปาล์มน้ำมัน	เพิ่มขึ้น 4.34% (223 บาท/ไร่)	เพิ่มขึ้น 13.05% (392 กก./ไร่)

ชนิดพืช	ต้นทุนต้นแบบเปรียบเทียบ กับวิธีเกษตรกร	ผลผลิตแปลงต้นแบบเปรียบเทียบ กับวิธีเกษตรกร
3. อ้อย	เพิ่มขึ้น 4.34% (388 บาท/ไร่)	เพิ่มขึ้น 20.10% (2,625 กก./ไร่)
4. มันสำปะหลัง	เพิ่มขึ้น 4.36% (186 บาท/ไร่)	เพิ่มขึ้น 22.23% (1,014 กก./ไร่)
พืชผัก	ในช่วง 1.17% - 5.67%	ในช่วง 7.60% - 13.21%
1. ผักตระกูลกะหล่ำ	เพิ่มขึ้น 1.17% (105 บาท/ไร่)	เพิ่มขึ้น 13.21% (440 กก./ไร่)
2. พริก	เพิ่มขึ้น 5.67% (1,045 บาท/ไร่)	เพิ่มขึ้น 7.60% (168 กก./ไร่)

แปลงต้นแบบมังคุดของเกษตรกรในพื้นที่ ศพก. อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง จำนวน 1 ราย 3 ไร่

อบรมเกษตรกรเครือข่าย ศพก. อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด จำนวน 30 ราย
หลักสูตร การใช้ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟตในการผลิตทุเรียน

เกษตรกรเครือข่าย ศพก. อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์และผู้สนใจ จำนวน 18 ราย
หลักสูตร การใช้สารชีวภัณฑ์และปุ๋ยชีวภาพในการผลิตพืช

2. โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร (เกษตรทฤษฎีใหม่)

กรมวิชาการเกษตร ดำเนินโครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร (โครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ทั่วไทยในหลวง) ในปี 2563 ต่อเนื่องจากปี 2560 – 2562 ตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ทรงพระราชทานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการรายเดิมที่มีความสนใจที่จะพัฒนาพื้นที่ของตนเองให้เป็นแปลงต้นแบบที่เป็นตัวอย่างแก่เกษตรกรรายอื่นและผู้สนใจ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

กิจกรรม	หน่วยนับ	แผน	ผล
(1) เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	ราย	250	289
(2) การส่งเสริมความรู้เชิงปฏิบัติการ โดยการจัดทำแปลงต้นแบบทฤษฎีใหม่	ไร่	1,250	2,516
(3) การส่งเสริมความรู้เชิงปฏิบัติการ โดยการอบรมให้ความรู้ตามความต้องการของกลุ่ม	ราย	250	289
(4) จำนวนเกษตรกรในความรับผิดชอบของกรมที่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต	ราย	250	289 โดยสนับสนุนพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต ดังนี้ 1) กล้าไม้ผล เช่น ฝรั่งกิมจู ส้มไร้เมล็ด ส้มโอ เซอร์รี่ มะละกอ มะขามเทศ ขนุน มะม่วง มะนาว จำนวน 943 ต้น 2) เมล็ดพันธุ์ผัก เช่น ถั่วฝักยาว คะน้า กวางตุ้ง ผักบุ้ง ถั่วเขียว พริก มะเขือ ผักจิงจูฉ่าย อัญชัน จำนวน 33 กิโลกรัม 3) ปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยคอก แหนแดง ปุ๋ยหมักเติมอากาศ จำนวน 4,210 กิโลกรัม
(5) เกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนถ่ายทอดความรู้ ด้านอื่น ๆ เช่น การรวมกลุ่ม การแปรรูป ฯลฯ	ครั้ง	-	95

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 289 ราย สามารถเป็นต้นแบบ เป็นจุดเรียนรู้ในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่มาเยี่ยมชม

ส่วนที่ 2 การถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงสังคมและเชิงพาณิชย์ ปีงบประมาณ 2563

1. การถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงสังคม

ลำดับ	เทคโนโลยี	ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี/ ผู้นำไปใช้ประโยชน์	การใช้ประโยชน์/ ปริมาณการผลิต ปี 2563	ข้อมูลสรุปโดยย่อ	หมายเหตุ
(1)	อากาศยานไร้คนขับเพื่อการฉีดพ่นสารชีวอินทรีย์	บริษัท ดีจีไอ โปรดักชั่น จำกัด	84 เครื่อง	สามารถทำงานได้ 3 - 5 นาทีต่อไร่ หากใช้แรงงานคนพ่นด้วยเครื่องแบบสะพายหลังใช้เวลา 30 นาทีต่อไร่ จึงมีความรวดเร็วกว่า 6 - 10 เท่า ใช้พ่นชีวอินทรีย์ เช่น <i>Bacillus subtilis</i> <i>Bacillus thuringiensis</i>	ผลิตจำหน่ายให้เกษตรกร
(2)	เครื่องขุดมันสำปะหลัง	บริษัท บี.ที. โอโต้พาร์ท จำกัด	15 เครื่อง	เครื่องขุดมันสำปะหลังแบบไถหัวหมูสำหรับแทรกเตอร์ 50 แรงม้า สามารถทำงานได้ 1.4 ไร่ต่อชั่วโมง สามารถขุดเก็บเกี่ยวผลผลิตมันสำปะหลังได้มากกว่า 10 ไร่ต่อวัน มีความรวดเร็วกว่าแรงงานคน 2 - 2.5 เท่า (แรงงานคนเก็บเกี่ยวได้ 4 - 5 ไร่ต่อวัน)	ผลิตจำหน่ายให้เกษตรกร
		บริษัท พรเจริญ (ช่างคิด) 2014 จำกัด	5 เครื่อง		
(3)	เครื่องเก็บผลปาล์มร่วงแบบตะกร้อ	บริษัท จักรวาลคาร์ เซ็นเตอร์ จำกัด	20 เครื่อง	เครื่องมือเก็บผลปาล์มร่วงแบบตะกร้อ เหมาะสมสำหรับเกษตรกรรายย่อย มีอัตราการเก็บผลปาล์มร่วงเฉลี่ยที่ 1.32 กิโลกรัม	ผลิตจำหน่ายให้เกษตรกร
		บริษัท คำ-วี การเกษตร จำกัด	15 เครื่อง		
		เกษตรกร	200 เครื่อง	ต่อนาที หากใช้แรงงานคนสามารถเก็บได้เฉลี่ย 2.01 กิโลกรัมต่อนาที แม้ว่าการทำงานของเครื่องจะช้ากว่าการใช้แรงงานคน แต่การก้มลงเก็บของเกษตรกรเป็นเวลานาน อาจทำให้มีผลเสียต่อสุขภาพในระยะยาว	ขอพิมพ์เขียวไปผลิตใช้เอง

ลำดับ	เทคโนโลยี	ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี/ ผู้นำไปใช้ประโยชน์	การใช้ประโยชน์/ ปริมาณการผลิต ปี 2563	ข้อมูลสรุปโดยย่อ	หมายเหตุ
(4)	อุปกรณ์ช่วยปีน ต้นมะพร้าว	บริษัท จักรวาลคาร์ เซ็นเตอร์ จำกัด	10 ชุด	อุปกรณ์ช่วยปีนต้นมะพร้าวมี น้ำหนักของชุดอุปกรณ์ 10 กิโลกรัม (ข้างละ 5 กิโลกรัม) มี ความเร็วในการขึ้นต้นมะพร้าว 0.13 เมตรต่อวินาที ความเร็วใน การลง 0.12 เมตรต่อวินาที ที่ ความสูงต้นมะพร้าวเฉลี่ย 5.7 เมตร จึงเป็นทางเลือกให้เกษตรกร ในการขึ้นต้นมะพร้าวโดยใช้ อุปกรณ์ช่วย	ผลิตจำหน่าย ให้เกษตรกร ราคาชุดละ 5,000 – 8,000 บาท ขึ้นอยู่กับวัสดุ ที่นำมาผลิต
		บริษัท คำ-วี การเกษตร จำกัด	8 ชุด		
(5)	ห้องเย็นสำหรับ การเก็บรักษา เมล็ดพันธุ์พืช ความจุ 5 ตัน (กว้าง 3 x ยาว 4 x สูง 3 เมตร)	บริษัท คูลิ่ง มูฟ จำกัด	2 ห้อง	สามารถควบคุมได้ทั้งอุณหภูมิและ ความชื้นสัมพัทธ์ โดยไม่ต้องใช้ เครื่องลดความชื้น ซึ่งห้องเย็นของ กรมวิชาการเกษตรมีราคาต้นทุน เครื่องละ 750,000 บาท ถูกกว่า ห้องเย็นที่ใช้กันอยู่ทั่วไปที่ต้องนำ เครื่องลดความชื้นมาใช้ร่วมด้วย ราคาประมาณ 1,500,000 บาท ช่วยลดต้นทุนถึงร้อยละ 50 การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทาง เศรษฐศาสตร์สำหรับการเก็บ รักษาเมล็ดพันธุ์พืชในห้องเย็น ต้นแบบนี้ โดยมีราคาต้นทุน เครื่องจักร 750,000 บาท และมี อายุการใช้งาน 15 ปี ค่าซ่อมบำรุง ประจำปีเฉลี่ย 3,000 บาทต่อปี ใช้พลังงานไฟฟ้าเฉลี่ย 0.46 หน่วย ต่อชั่วโมง คิดค่าไฟฟ้าเฉลี่ย 3.5 บาทต่อหน่วย (1,100 บาทต่อ เดือน) เมื่อประเมินความคุ้มค่าที่ เก็บเมล็ดพันธุ์พืชจำนวน 5 ตันต่อปี จะมีค่าใช้จ่ายเท่ากับ 1.1 บาทต่อ กิโลกรัมต่อเดือน	ผู้ผลิต จำหน่าย และ ติดตั้ง

ลำดับ	เทคโนโลยี	ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี/ ผู้นำไปใช้ประโยชน์	การใช้ประโยชน์/ ปริมาณการผลิต ปี 2563	ข้อมูลสรุปโดยย่อ	หมายเหตุ
(6)	เทคโนโลยีการเพาะเห็ดร่างแหสายพันธุ์ไทย (K8)	กรมส่งเสริมการเกษตร (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 5 จังหวัดสงขลา)	19 ชุด	คัดเลือกเห็ดร่างแหในประเทศไทย และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อให้สามารถผลิตเป็นเชิงการค้าได้	(หัวเชื้อ 1 ชุด ขยายได้ 11 ก้อน กระทบขนาด 60x200x30 เซนติเมตร ใช้หัวเชื้อ 8 ชุด
(7)	ไถระเบิดดินดาน	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีกำแพงแสนมอเตอร์	30 ตัว	เป็น อุปกรณ์ พ่วง ท้าย รถแทรกเตอร์ใช้ไถเพื่อระเบิดชั้นดินดานหรือดินชั้นล่างที่ถูกอัดแน่น เนื่องจากการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน หรือเครื่องพ่นแรงที่มีน้ำหนักมากเคลื่อนที่ผ่านบ่อย ๆ ทำให้เกิดการอัดตัวของชั้นดิน เป็นอุปสรรคต่อการซอกไชของรากพืช การไหลซึมของน้ำ และการถ่ายเทอากาศไม่ดี เกิดการท่วมขังของน้ำและก่อให้เกิดการระบาดของโรค กระทบต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืช ประสิทธิภาพในการทำงานสามารถไถได้ที่ความลึกเฉลี่ย 41 เซนติเมตร ทำงานเฉลี่ย 2.41 ไร่ต่อชั่วโมง ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ย 3.52 ลิตรต่อไร่	ผลิตจำหน่ายให้เกษตรกร
(8)	เครื่องกำจัดวัชพืชติดรถไถเดินตามแบบจานพร้อมล้อเหล็กหน้าแคบแบบปรับได้	บริษัท เอส ที ขอนแก่น	20 เครื่อง/100 ตัว (ล้อเหล็ก)	เป็นผลผลิตสำหรับพ่วงต่อกับรถไถเดินตามสำหรับกำจัดวัชพืชสามารถทดแทนแรงงานและการใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช	ผลิตจำหน่ายให้เกษตรกร

ลำดับ	เทคโนโลยี	ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี/ ผู้นำไปใช้ประโยชน์	การใช้ประโยชน์/ ปริมาณการผลิต ปี 2563	ข้อมูลสรุปโดยย่อ	หมายเหตุ
(9)	จอบหมุนกำจัด วัชพืชในร่องอ้อย พ่วงรถแทรกเตอร์ ขนาดเล็ก	บริษัท คุโบต้า ก.แสงยนต์ ลูกแก-กาญจนบุรี จำกัด	50 ตัว	การใช้จอบหมุนเพื่อพรวนดินและ สับกลบใบอ้อย ลดความเสี่ยง เนื่องจากเกิดไฟไหม้ในแปลงอ้อย และยังช่วยพรวนดิน เป็นการเพิ่ม อินทรีย์วัตถุและปริมาณอากาศ ในดินด้วย สำหรับจุดคุ้มทุนอยู่ที่ 7 ปี	นำต้นแบบไป ผลิตและ จำหน่ายให้กับ เกษตรกรใน เขตพื้นที่ภาค กลาง
(10)	เครื่องหยอดเมล็ด พืชหลังนา	บริษัท สยามอิมพลีเม้น จำกัด	8 เครื่อง	ใช้หยอดเมล็ดข้าวโพด ถั่วเขียว และถั่วเหลือง ทำงานได้รวดเร็ว ขึ้น ลดต้นทุนด้านแรงงาน และลด อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ได้ ประสิทธิภาพในการทำงาน 3.47- 6.01 ไร่ต่อชั่วโมง ใช้ปริมาณเมล็ด เฉลี่ย 5.6 กิโลกรัมต่อไร่ จากเดิม ใช้เมล็ดเฉลี่ย 12 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสามารถลดต้นทุนเมล็ดพันธุ์ได้ ประมาณร้อยละ 53	ผลิตจำหน่าย ให้เกษตรกร
(11)	เครื่องกะเทาะ เปลือกเขียวเมล็ด มะคาเดเมีย	นายดนัย ชัยวงศ์	30 เครื่อง	ลดต้นทุนแรงงาน ทำงานได้เร็ว กว่าใช้แรงงานคน 30 เท่า	ผลิตจำหน่าย ให้เกษตรกร
(12)	เครื่องกะเทาะ กะลาเมล็ดมะคา เดเมีย	นายประพัฒน์ ทอง จันทร์	45 เครื่อง	ลดต้นทุนแรงงาน ได้น้ำมันเมล็ด มะคาเดเมียเต็มเมล็ดร้อยละ 70 กะเทาะเร็วกว่าใช้ค้อนทุบ แบบเดิม 20 เท่า	ผลิตจำหน่าย ให้เกษตรกร
(13)	ชุดตรวจสอบดิน อย่างง่าย (Soil Test Kit)	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการ ใช้ชุดตรวจดินอย่างง่าย ให้เกษตรกรใน 16 จังหวัด คือ ยะลา	60 ชุด	ตรวจสอบดินอย่างง่ายที่สามารถ ใช้ตรวจสอบอินทรีย์วัตถุ ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมใน	(1 ชุด ตรวจ ได้ 50 ตัวอย่าง)

ลำดับ	เทคโนโลยี	ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี/ ผู้นำไปใช้ประโยชน์	การใช้ประโยชน์/ ปริมาณการผลิต ปี 2563	ข้อมูลสรุปโดยย่อ	หมายเหตุ
		ขอนแก่น บุรีรัมย์ มหาสารคาม อุดรดิตต์ อุดรธานี สตุล นครสวรรค์ ศรีสะเกษ กาฬสินธุ์ สุรินทร์ เพชรบูรณ์ พิจิตร หนองคาย ปทุมธานี สุโขทัย		ดิน โดยไม่ต้องนำส่งตัวอย่างดินไป ตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ	

หมายเหตุ : ถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงสังคม หมายถึง การนำเทคโนโลยี งานวิจัย หรือสิ่งประดิษฐ์ที่เกิดจากการคิดค้นขึ้นมาใหม่
นำไปขยายผลงานสู่กลุ่มเป้าหมาย โดยไม่คิดค่าแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากการใช้ประโยชน์ในเทคโนโลยี งานวิจัย หรือ
สิ่งประดิษฐ์ดังกล่าว

2. การถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงพาณิชย์

ลำดับ	เทคโนโลยี	ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี/ ผู้นำไปใช้ประโยชน์	การใช้ประโยชน์/ ปริมาณการผลิต ปี 2563	ข้อมูลสรุปโดยย่อ	หมายเหตุ
(1)	สูตรและกรรมวิธี การผลิตปุ๋ย ชีวภาพฟิซีฟิอาร์ สำหรับข้าว ข้าวโพดและข้าว ฟาง อ้อยและมัน สำปะหลัง	บริษัท อินโนฟาร์ม ไบโอเทค จำกัด (สูตร 2) บริษัท อะโกรไบโอเมท จำกัด (3 สูตร) บริษัท ไบโอฟิล เทคโนโลยี จำกัด (สูตร 2)	*	- ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์หรือปุ๋ย ชีวภาพแบคทีเรียส่งเสริมการ เจริญเติบโตของพืช (Plant Growth Promoting Rhizobacteria or PGPR) ประกอบด้วยแบคทีเรียที่อาศัยอยู่ ในดินบริเวณรอบรากพืช และช่วย ส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืชได้ โดยแบคทีเรียกลุ่มนี้มี ความสามารถในการตรึง ไนโตรเจน เพิ่มความเป็น ประโยชน์ของธาตุอาหารพืชและ สามารถสร้างฮอร์โมนพืช (Phytohormones) เช่น ฮอร์โมน กลุ่มออกซิน (Auxins) ซึ่งช่วย กระตุ้นการยึดตัวของเซลล์และ เพิ่มจำนวนเซลล์	* ลงนามวันที่ 17 มกราคม 2563 และอยู่ ระหว่างการ ขอขึ้น ทะเบียนเพื่อ ผลิตจำหน่าย

ลำดับ	เทคโนโลยี	ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี/ ผู้นำไปใช้ประโยชน์	การใช้ประโยชน์/ ปริมาณการผลิต ปี 2563	ข้อมูลสรุปโดยย่อ	หมายเหตุ
				- ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์จะช่วยเพิ่มปริมาณรากร้อยละ 15 – 20 เพิ่มผลผลิตร้อยละ 5 - 10 และลดการใช้ปุ๋ยเคมีร้อยละ 10 – 25	

หมายเหตุ : ถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงพาณิชย์ หมายถึง การนำเทคโนโลยี งานวิจัย หรือสิ่งประดิษฐ์ที่เกิดจากการคิดค้นขึ้นมาใหม่ นำไปขยายผลงานสู่ภาคเอกชน โดยมีการคิดค่าแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากการต่อยอดขยายผลเทคโนโลยี งานวิจัย หรือสิ่งประดิษฐ์ดังกล่าว

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย

กรมวิชาการเกษตรร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ ในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย โดยการสำรวจพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบด้านพืชและแจกถุงยังชีพในช่วงประสบภัยพิบัติ พร้อมทั้งดำเนินการอบรมให้ความรู้ด้านพืชแก่เกษตรกรในช่วงก่อน ระหว่างและหลังประสบภัยพิบัติ นอกจากนี้ได้มีการจัดงาน “ร่วมใจ สร้างความสุข ผู้ประสบอุทกภัย” ณ สหกรณ์นิคมศรีสำโรง จำกัด ตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์) เป็นประธานในพิธีและได้มอบพืชพันธุ์ดีที่มาจากผลงานวิจัยของกรมจำนวน 7 ชนิด เป็นเมล็ดพันธุ์ ข้าวโพดเทียน ผักบุ้ง ถั่วฝักยาว อัญชัน จำนวน 2,519 กิโลกรัม ยอดพันธุ์มันเทศจำนวน 25,000 ยอด ต้นพันธุ์มะนาวและส้มโอ จำนวน 1,000 ต้น เพื่อบรรเทาความเดือนร้อนและลดค่าใช้จ่ายในการยังชีพให้แก่เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ จำนวน 500 ราย โดยคาดว่าจะสามารถสนับสนุนพื้นที่ปลูกได้ไม่น้อยกว่า 650 ไร่

2. การแก้ไขปัญหาศัตรูพืชอุบัติใหม่

กรมวิชาการเกษตรดำเนินการเฝ้าระวังสถานการณ์หรือแก้ไขปัญหาการระบาดของศัตรูพืช โดยการออกมาตรการควบคุมหรือคำแนะนำเมื่อได้รับการแจ้งเตือน เพื่อให้เกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาตราการหรือคำแนะนำไปปฏิบัติ ทั้งสิ้น 6 เรื่อง ได้แก่ 1) การป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด 2) การสำรวจ เฝ้าระวังศัตรูพืชและวิธีการป้องกันกำจัด รวมทั้งออกมาตรการการควบคุมหนอนผีเสื้อขนใบมะเขือเทศ (*Tuta absoluta* (Meyrick)) 3) คำแนะนำการติดตั้งและการบันทึกข้อมูล การสำรวจผีเสื้อหนอนขนใบมะเขือเทศ (*Tuta absoluta* (Meyrick)) โดยใช้กับดักฟีโรโมน 4) การเฝ้าระวังตักแตนไผ่ (Yellow-spined bamboo locust) ในประเทศไทย 5) การเฝ้าระวังตักแตนทะเลทราย (Desert locust) ในประเทศไทย 6) หนอนผีเสื้อขนใบมะเขือเทศ (Tomato Leafminer)

ความสำเร็จจากการดำเนินการตามมาตรการที่กำหนด สามารถยับยั้งการระบาดหรือควบคุมพื้นที่การระบาดของศัตรูพืช 4 ชนิด ได้แก่ 1) หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด โดยการออกคำแนะนำให้เกษตรกรและผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด ทำให้สามารถควบคุมการระบาดไม่ให้เกิดความเสียหายได้ 2) หนอนผีเสื้อขนใบมะเขือเทศ (*Tuta absoluta* (Meyrick)) โดยการติดตั้งกับดักเพื่อเฝ้าระวังหนอนผีเสื้อขนใบมะเขือเทศ (*Tuta absoluta* (Meyrick)) บริเวณด่านตรวจพืช 48 ด่าน ทั่วประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถป้องกันความเสียหายจากการเข้าทำลายของผีเสื้อหนอนขนใบมะเขือเทศได้ 3) ตักแตนไผ่ (Yellow-spined bamboo locust) และ 4) ตักแตนทะเลทราย (Desert locust) โดยการออกมาตรการเฝ้าระวังและจัดทำอินโฟกราฟิก ทำให้สามารถป้องกันความเสียหายจากการเข้าทำลายได้

หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด

ส่วนที่ 4 ผลการดำเนินงานที่สำคัญด้านต่าง ๆ

1. งานการต่างประเทศ

1) เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2562 นางสาวปรียานุช ทิพยะวัฒน์ ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช ได้รับมอบหมายจากนางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ในการเป็นประธานเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ AFACI Program Workshop on Basic Agriculture, Food Crops, and Animal Science ซึ่งกรมวิชาการเกษตรเป็นเจ้าภาพจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการฯ ร่วมกับ Asian Food and Agriculture Cooperation Initiative (AFACI) เพื่อติดตามความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานของโครงการ ภายใต้แผนงาน Basic Agriculture, Food Crops, Animal Science พร้อมติดตามผลการดำเนินโครงการผลสำเร็จ และประเมินผลการดำเนินโครงการของประเทศสมาชิก ภายใต้กรอบความร่วมมือของ AFACI จำนวน 14 ประเทศ ณ โรงแรม รามา การ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร

2) เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Mr. Takashi Inoue, CEO Inoue Calcium Corporation ประเทศญี่ปุ่น ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อหารือแนวทางและความเป็นไปได้ในการจัดทำความร่วมมือในการลดภาวะ pm 2.5 ที่เกิดจากการเผาในภาคการเกษตร เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอโครงการความร่วมมือภายใต้ Japan International Cooperation Agency (JICA) ในปี 2563

3) เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2562 นางวลัยกร รัตนเดชากุล ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบควบคุมการนำเข้า-ส่งออกสินค้าพืชและปัจจัยการผลิต กรมวิชาการเกษตร เป็นผู้แทนกรมวิชาการเกษตรในการกล่าวต้อนรับ (Welcome Remarks) ในการสัมมนานานาชาติ เรื่อง Phytosanitary Controls and Certification Systems ซึ่งมีผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนของไทย และสหภาพยุโรป เข้าร่วมการสัมมนา โดยการสัมมนาดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลประสบการณ์ด้าน Phytosanitary Controls and Certification Systems ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนของสหภาพยุโรปและประเทศไทย พร้อมสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศไทยและสหภาพยุโรป ณ โรงแรม Conrad Bangkok กรุงเทพมหานคร

4) เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Mr. Alexandre Bouchot, Agricultural Counsellor for South East Asia สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศเวียดนาม ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ Agricultural Counsellor ในประเทศไทยด้วย ในโอกาสนี้เข้าเยี่ยมชมคารวะและหารือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเปิดตลาดสินค้าเกษตรร่วมกัน ณ กรมวิชาการเกษตร

5) เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Ms. Wolf-Martin Maier, Senior Expert of the Agriculture, Fisheries and Sanitary and Phytosanitary (SPS) Market Access, European Commission's Directorate-General for Trade และ Ms. Sylvie Coulon, Policy Officer (Thailand Desk Officer), DG SANTE พร้อมด้วยคณะผู้แทนจากประเทศสมาชิก EU (ประเทศเบลเยียม เนเธอร์แลนด์ และสเปน) และร่วมหารือในประเด็นความร่วมมือด้านสุขอนามัยพืชและการเปิดตลาดสินค้าเกษตร ณ กรมวิชาการเกษตร

6) เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ นายสมศักดิ์ วิจิตรเกียรติ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายการเกษตร) สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงจาการ์ตา เข้าเยี่ยมคารวะ เพื่อแนะนำตัวในโอกาสเข้ารับตำแหน่ง และรับมอบนโยบายการดำเนินงานด้านการเกษตรต่างประเทศ รวมทั้งหารือในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ณ กรมวิชาการเกษตร

7) เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร มอบหมายให้นายสนอง จรินทร์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพืชสวน ให้การต้อนรับ Ms. Qiong Li Professor / Director of Analytical and Testing Center (ATC) และคณะ จากศูนย์วิเคราะห์และทดสอบ (ATC) ภายใต้สถาบันวิทยาศาสตร์การเกษตรเขตร้อนแห่งประเทศจีน (Chinese Academy of Tropical Agricultural Sciences : CATAS) เข้าเยี่ยมชมการวิเคราะห์และหารือแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับวิกฤตดินเสื่อมโทรม (ดินเปรี้ยวและดินเค็ม) คุณภาพและความปลอดภัยของผลไม้เขตร้อน ณ กรมวิชาการเกษตร

8) เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร มอบหมายให้นายศรุต สุทธิอารมณ์ นักกีฏวิทยาชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช ให้การต้อนรับ Dr. Ilona Stobutzki อัครราชทูตที่ปรึกษาด้านการเกษตรออสเตรเลีย และเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย เพื่อส่งมอบเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับอาโวคาโด และหารือในประเด็นเงื่อนไขการนำเข้าอาโวคาโดพันธุ์ Hass จากออสเตรเลียมายังประเทศไทย ณ กรมวิชาการเกษตร

9) เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Dr. Ilona Stobutzki อัครราชทูตที่ปรึกษาด้านการเกษตรออสเตรเลีย (Counsellor (Agriculture)) และเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย เพื่อหารือเกี่ยวกับรายละเอียดการจัดงานศิษย์เก่าออสเตรเลีย และออสเตรเลียขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับการยกเลิกการใช้ 3 สารเคมี (พาราควอต คลอร์ไพริฟอส และไกลโฟเซต) ในประเทศไทย ณ กรมวิชาการเกษตร

10) เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2562 กรมวิชาการเกษตรเป็นเจ้าภาพร่วมกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ)) และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) ในการจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “National Project End Workshop: Facilitating Trade for Agricultural Goods in ASEAN (FTAG)” ณ โรงแรม รามา การ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการสัมมนา

11) เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562 นางสาวอิงอร ปัญญากิจ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ "The Regional Consultation Workshop on Crop Insurance Promotion in ASEAN" ณ ห้องประชุมชั้น 11 โรงแรม อีสติน แกรนด์ สาทร กรุงเทพมหานคร ซึ่งจัดขึ้นโดย GIZ โครงการ ASEAN Sustainable Agrifood Systems (ASEAN SAS) (Extension-Crop Insurance) เพื่อเป็นเวทีให้คณะทำงานด้านพืชอาเซียน และผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งรับผิดชอบเรื่องการประกันพืชผล ตลอดจนผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและหารือในรายละเอียดและเนื้อหาของร่างโครงการความร่วมมืออาเซียนต่อไป

12) วันที่ 19 ธันวาคม 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร มอบหมายให้ นายสุรภิตติ ศรีกุล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตพืช ผู้อำนวยการสำนักผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้แทนในนามกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับและร่วมหารือกับ Mr. Tamás Amer, Economic and Commercial Counsellor สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐฮังการีประจำประเทศไทย ในประเด็นเรื่องความเป็นไปได้ในการทำความร่วมมือในสาขาการวิจัยสิ่งแวดล้อมการเกษตร (agro-environmental reserch) เทคโนโลยีชีวภาพการเกษตร วิศวกรรมการเกษตรและการวิจัยพืชไร่ ณ กรมวิชาการเกษตร

13) วันที่ 25 ธันวาคม 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ H.E. Mr. Aziz Aliev กงสุลใหญ่ สถานกงสุลใหญ่สาธารณรัฐอุซเบกิสถานประจำประเทศไทย ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อเข้าเยี่ยมชมการวะและหารือในประเด็น Plant Quarantine

14) เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้ต้อนรับ Ms. Almudena Mingues Matorras, Counsellor Agriculture and Fisheries and Food for South East Asia ซึ่งประจำอยู่ที่สถานทูตสเปน ประจำประเทศสิงคโปร์ เพื่อเข้าพบอธิบดีกรมวิชาการเกษตรและหารือในประเด็นการส่งออกเชอร์รี่ แพร์ และองุ่น จากสเปนมายังไทย ณ กรมวิชาการเกษตร

15) เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2563 นายสุรเดช ปัจฉิมกุล รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธาน ในการประชุมคณะทำงานโครงการสุนัขดมกลิ่นในงานกักกันพืช ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินการโครงการสุนัขดมกลิ่นในงานกักกันพืช โดยความร่วมมือกับ Department of Agriculture ของ เครือรัฐออสเตรเลียและบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตร

16) เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร มอบหมายให้ นางสาวปรียานุช ทิพย์ะวัฒน์ ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืชเป็นหัวหน้า คณะผู้แทนไทย ในการประชุม Informal contact group ระหว่างกรมวิชาการเกษตร และคณะผู้แทนสหภาพยุโรป ประจำประเทศไทย ครั้งที่ 5 เพื่อหารือในเรื่องสถานการณ์เปิดตลาดสินค้าเกษตรระหว่างไทยและประเทศสมาชิก สหภาพยุโรป ณ กรมวิชาการเกษตร

17) เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2563 นางจันทวี ไทยงาม ผู้อำนวยการกลุ่มเกษตรต่างประเทศ กรมวิชาการเกษตร ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้ร่วมประชุม คณะกรรมการประสานงานกับองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติและการเกษตรต่างประเทศครั้งที่ 1/2563 โดยมีนายพิศาล พงศาพิชณ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในการประชุม ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อพิจารณาทำที่ประเทศไทย สำหรับการประชุมสมัชชาขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization : FAO) ประจำปีภูมิภาคและเอเชียแปซิฟิก (FAO Regional Conference for Asia and the Pacific ครั้งที่ 35)

18) เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตรและ H.E. Mr. Kees Rade, The Netherlands Ambassador ร่วมกันเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามข้อตกลงความเป็นหุ้นส่วนระหว่างกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย และสำนักงานความปลอดภัยอาหารและสินค้าบริโภค กระทรวงเกษตร ธรรมชาติ และคุณภาพอาหารแห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ว่าด้วยการรับรองอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าของสินค้าพืชและผลิตภัณฑ์พืช รวมถึงเป็นการส่งเสริมการค้าแบบดิจิทัลระหว่างไทยและเนเธอร์แลนด์ โดยมีนางสาวอิงอร ปัญญากิจ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร และ Mr. Willem Schoustra, Agricultural Counsellor The Netherlands Embassy เป็นผู้ลงนามในข้อตกลงฯ ณ กรมวิชาการเกษตร

19) เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ร่วมประชุมหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ H.E. Mr. Christian Rehren เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐชิลีประจำประเทศไทย พร้อมด้วย Mr. Fernando Balart ผู้ช่วยทูตฝ่ายเกษตร ณ กรมวิชาการเกษตร ในประเด็นเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการเกษตร และความคืบหน้าการเจรจาเปิดตลาดผลสาลีสดและอัลมอนต์จากสาธารณรัฐชิลีมายังไทย และการเปิดตลาดลำไยและมังคุดผลสดจากไทยไปสาธารณรัฐชิลี

20) เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับและร่วมหารือกับ Mr. AR. Subbia Director, Regional Integrated Multi-Hazard Early Warning System for Africa and Asia (RIMES) และ Asian Institute of Technology (AIT) ในการสร้างความร่วมมือกับกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้ประเทศสมาชิกสามารถเรียนรู้การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและการพัฒนาด้านการเกษตรจากกรมวิชาการเกษตร โดยในขณะเดียวกัน RIMES และ AIT จะสามารถสนับสนุนกรมวิชาการเกษตรในด้านที่ต้องการ โดยเฉพาะการใช้ SESAME และ FARM เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรไทย ณ ห้องประชุมใหญ่ ชั้น 2 อาคารศูนย์ปฏิบัติการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมวิชาการเกษตร

21) เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Dr. Ilona Stobutzki อัครราชทูตที่ปรึกษาด้านการเกษตรออสเตรีย สหราชอาณาจักรออสเตรีย ประจำประเทศไทย เพื่อขอบคุณในความร่วมมือสนับสนุนความสัมพันธ์ด้านการเกษตรระหว่างสองประเทศ ทั้งในด้านการเปิดตลาดสินค้าเกษตรและกิจกรรมต่าง ๆ มาโดยตลอด ณ ห้องประชุมผู้บริหาร อาคารศูนย์ปฏิบัติการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมวิชาการเกษตร

2. งานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1) โครงการทหารพันธุ์ดี

เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2562 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ค่ายวชิรปราการ มณฑลทหารบกที่ 310 ตำบลน้ำร้อน อำเภอเมืองตาก โดยมีนางสาวอิงอร ปัญญากิจ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 310 ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดตากและข้าราชการ ฝ้าฯ รับเสด็จ ในการนี้ เสด็จฯ ทอดพระเนตรการดำเนินงานของโครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายวชิรปราการ อาทิ การเลี้ยงไก่สบายดี การเลี้ยงเป็ดสบายใจ แปลงผักปลอดภัยและแปลงสมุนไพร แปลงผลิตกิ่งพันธุ์ไม้ผลพระราชทาน ทรงปลูกต้นมะม่วงน้ำดอกไม้เบอร์ 4 โดยมูลนิธิชัยพัฒนาจัดถวาย และทรงพระราชทานเมล็ดพันธุ์ผักแก่ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 310 และผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 14 เพื่อให้นำไปปลูกในโครงการทหารพันธุ์ดี

2) ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ จังหวัดระยอง

เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2562 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินติดตามความก้าวหน้าศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ จังหวัดระยอง และทรงปลูกต้นทุเรียนพันธุ์หมอนทอง จากศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ในการนี้ นางสาวอิงอร ปัญญากิจ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร กราบบังคมทูลถวายรายงานความก้าวหน้าในการเตรียมพื้นที่ปลูกไม้ผล บนพื้นที่ 40 ไร่ ในป่าวังจันทร์ โดยจะได้ปลูกทุเรียนพันธุ์การคำ และพันธุ์พื้นเมือง ขนุน เงาะ มังคุด กาแฟ สะตอ มะม่วงหิมพานต์ และพืชสมุนไพร เมื่อเตรียมพื้นที่เรียบร้อยแล้วในโอกาสต่อไป พร้อมกันนี้ได้ทูลเกล้าฯ ถวายผลผลิตพริกไทยจากแปลงเกษตรกร GAP และจากแปลงอินทรีย์

3) โครงการเพาะและขยายกิ่งพันธุ์ไม้ผลพันธุ์ดี ตำบลตากฟ้า อำเภอดงตาล จังหวัดนครสวรรค์

เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2563 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรการดำเนินงานของมูลนิธิชัยพัฒนา โครงการเพาะและขยายกิ่งพันธุ์ไม้ผลพันธุ์ดี ตำบลตากฟ้า อำเภอดงตาล จังหวัดนครสวรรค์ โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานที่เพาะและขยายพันธุ์ไม้ผลพันธุ์ดีให้แก่ราษฎร และเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเกษตรกร โอกาสนี้ นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร นางสุนณา งามพ่องใส ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน นายธีรภัทร เข้มทอง ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินางสาวปริญญา ศรีบุญเรือง รักษาการผู้อำนวยการศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์ ฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ โดยในปี 2563 นี้ โครงการฯ จะดำเนินการขยายกิ่งพันธุ์ไม้ผลพันธุ์ดี เพื่อทูลเกล้าฯ ถวาย สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อพระราชทานแก่เกษตรกรต่อไป

4) งานเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ มาเป็นองค์ประธานในงานเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ณ อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (อุทยาน ร.2) อำเภอดงตาล จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมี นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วยนายปัญญา พุกสุ่น ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 และข้าราชการกรมวิชาการเกษตร ร่วมเฝ้าฯ รับเสด็จ ซึ่งภายในงานนี้ กรมวิชาการเกษตรได้จัดแสดงนิทรรศการเรื่อง พริกบางช้าง อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ทูลเกล้าถวายรายงาน เรื่อง การอนุรักษ์พริกบางช้าง และจะได้นำวิธีการป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนสในพริกบางช้าง โดยใช้สารชีวภัณฑ์บาซิลลัส ซับทิลิส ซึ่งเป็นเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร มาใช้ในการปลูกพริกบางช้าง

5) ศูนย์วิจัยและพัฒนาขาน้ำมันและพืชน้ำมัน

เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2563 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทอดพระเนตรนิทรรศการ ในโอกาสนี้ นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร และคณะทำงานของกรมวิชาการเกษตร กราบบังคมทูลรายงานเรื่อง การผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ และสารชีวภัณฑ์ เพื่อใช้ป้องกัน กำจัดศัตรูพืช ในโครงการของศูนย์วิจัยและพัฒนาขาน้ำมันและพืชน้ำมัน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

6) ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชพระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2563 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชพระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง โดยมีนายสุรเดช ปัจฉิมกุล รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร กราบบังคมทูลถวายรายงานผลการดำเนินการสนับสนุนกิจกรรมภายในโครงการของกรมวิชาการเกษตร ณ บริเวณค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ กองทัพภาคที่ 3 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

7) โครงการแปลงสาธิตปลูกพริกไทยค้างย้อยป่า

เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร กราบบังคมทูลถวายรายงานการดำเนินงาน "โครงการแปลงสาธิตปลูกพริกไทยค้างย้อยป่า" พร้อมด้วยข้าราชการและเจ้าหน้าที่ เฝ้ารับเสด็จ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลาและสงขลา ระหว่างวันที่ 21 - 24 กันยายน 2563

ทั้งนี้ "การปฏิบัติงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาและโครงการพระราชดำริ เป็นการน้อมนำศาสตร์พระราชามาไปสู่การปฏิบัติและประยุกต์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับชุมชนและพื้นที่ ช่วยให้เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์มากขึ้นบนพื้นฐานทรัพยากรของท้องถิ่นนั้น ๆ กรมวิชาการเกษตรจะมุ่งสร้างอาชีพ สร้างความมั่นคงทางอาหาร ทำให้ชุมชนยั่งยืน กรมวิชาการเกษตรจะพัฒนางานด้านวิชาการให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรยิ่งขึ้นและภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการสนองพระราชดำริ ต่อไป

7) อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ตรวจสอบและให้กำลังใจผู้ปฏิบัติงาน โครงการศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ตรวจสอบและให้กำลังใจผู้ปฏิบัติงาน โครงการศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่โครงการพิเศษที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายให้ กรมวิชาการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบ โดยมีนายชลธิ นุ่มหนู ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จันทบุรี ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการโครงการฯ และเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการบริหารจัดการ และบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการและคณะทำงานศูนย์พัฒนาไม้ผลฯ ซึ่งมีหน่วยงานบูรณาการในจังหวัดจันทบุรีร่วมเป็นคณะทำงานฯ ในพื้นที่ 109 ไร่

3. งานประชุมวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยี

1) งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day)

เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563 นางวิไลวรรณ พรหมคำ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานในการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field day) เรื่อง “การจัดการใบและเศษซากอ้อยหลังเก็บเกี่ยวอ้อยสด” เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการใบและเศษซากอ้อยหลังเก็บเกี่ยวอ้อยสดและก่อนเตรียมดินปลูกอ้อยตามโครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ กรมวิชาการเกษตร ปีงบประมาณ 2563 ซึ่งจัดโดยศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน ร่วมกับสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี อำเภอดู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ร่วมงานประกอบด้วยเกษตรกร นักวิชาการเกษตร เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และเอกชน จำนวน 127 คน

2) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ สร้างการรับรู้นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2563 นางวิไลวรรณ พรหมคำ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วย นายชลธี นุ่มหนู ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จันทบุรี นางรัตน์ติยา พวงแก้ว ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฉะเชิงเทรา นายพินิจ กัลยาศิลป์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจันทบุรี นายปราโมทย์ นัยศรี ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง ได้รับมอบหมายจากนางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้ติดตาม นางสาวมณีนุชญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ สร้างการรับรู้นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ สหกรณ์นิคมชุมแสงจันทร์ จำกัด อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ทั้งนี้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พร้อมคณะผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบเอกสารสิทธิในที่ดินทำกิน กสน.3, กสน.5 แก่สมาชิกนิคมสหกรณ์ จำนวน 60 ราย และมอบใบรับรองแหล่งผลิตพืช GAP ให้กับเกษตรกร จำนวน 5 ราย เพื่อให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกินสำหรับการทำการเกษตรได้

3) การสัมมนาระดมความเห็นต่อร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้อปฏิบัติสำหรับการบรรจุหีบห่อและการขนส่งผักและผลไม้สด

เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2563 นางสาวอิงอร ปัญญากิจ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานในการอภิปราย ร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้อปฏิบัติสำหรับการบรรจุหีบห่อและการขนส่งผักและผลไม้สด ในการสัมมนาระดมความเห็นต่อร่างมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้อปฏิบัติสำหรับการบรรจุหีบห่อและการขนส่งผักและผลไม้สด ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพมหานคร

4) การอบรมเชิงปฏิบัติการ "สัมมนาเกษตรกรต้นแบบกาแฟพรีเมียม ทดสอบกาแฟพรีเมียมและแสดงผลการดำเนินงาน"

เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2563 นางวิไลวรรณ พรหมคำ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้รับมอบหมายจากนางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้เป็นประธานในพิธีเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการ "สัมมนาเกษตรกรต้นแบบกาแฟพรีเมียม ทดสอบกาแฟพรีเมียมและแสดงผลการดำเนินงาน" พร้อมมอบเทคโนโลยีสู่เกษตรกรพรีเมียมต้นแบบ จำนวน 7 ราย โดยมีนายชูชาติ วัฒนวรรณ ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาวิชาการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลิตผลเกษตร กล่าวรายงานความสำคัญของโครงการกาแฟพรีเมียม ณ Cafe' Noir Co-working Space งามวงศ์วาน 44 กรุงเทพมหานคร

4. กิจกรรมในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

1) มาตรการเฝ้าระวังป้องกันและเตรียมความพร้อมในการรองรับสถานการณ์ การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

กรมปศุสัตว์ ร่วมกับกรมวิชาการเกษตรบูรณาการร่วมต้านเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เพื่อควบคุม ป้องกันโรค ตามมาตรการเฝ้าระวังป้องกันและเตรียมความพร้อมในการรองรับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โดยทำการฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อ บริเวณ ห้องโถง ห้องประชุม ห้องทำงาน ลิฟต์ ห้องน้ำ และบริเวณรอบลานจอดรถ โอกาสนี้ คณะผู้บริหาร กรมวิชาการเกษตร ให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความมั่นใจและสุขภาพอนามัยของบุคลากรและบุคคลภายนอกที่มาติดต่อราชการกับกรมวิชาการเกษตร

2) เจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตรร่วมกันผลิตหน้ากากป้องกันใบหน้า (Face Shield)

เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร มอบหมายให้นางวิไลวรรณ พรหมคำ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่จิตอาสากรมวิชาการเกษตร ร่วมกันผลิตหน้ากากป้องกันใบหน้า (Face Shield) ที่ทำมาจากแผ่นใส ฟองน้ำ กระดาษขาว จำนวน 1,000 ชิ้น เพื่อมอบให้กับ สถาบันบวรรัตนราศูร จำนวน 800 ชิ้น โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 100 ชิ้น และ โรงพยาบาลราชวิถี จำนวน 100 ชิ้น ณ ห้องประชุมสำนักงานเลขานุการกรม ตึกกสิกรรม กรมวิชาการเกษตร

เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร มอบหมายให้นางวิไลวรรณ พรหมคำ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่จิตอาสากรมวิชาการเกษตร ร่วมกันผลิตหน้ากากป้องกันใบหน้า (Face Shield) ที่ทำมาจากแผ่นใส ฟองน้ำ กระดาษขาว จำนวน 3,000 ชิ้น ทัศนศึกษากรรรมวิชาการเกษตร เพื่อส่งมอบให้กับบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั่วประเทศ ในวันนั้นเองนางวิไลวรรณ พรหมคำ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้ส่งมอบความห่วงใยไปกับ Face Shield ถึงมือคุณหมอ และพยาบาล โรงพยาบาล ธรรมศาสตร์ รังสิต แล้วจำนวน 200 ชิ้น

3) การประชุมเพื่อหารือแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ประสานการปฏิบัติภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2563 นายสำราญ สารบรรณ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในการประชุมเพื่อหารือแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ประสานการปฏิบัติภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งวิเคราะห์สถานการณ์ผลกระทบและความเสี่ยงด้านการเกษตร การดำเนินการเว้นระยะห่างทางสังคม โดยการทำงานที่บ้าน ปรับลดเวลาและวันทำงาน และการกำหนดแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกร ผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณ รายการงบกลาง ประจำปีงบประมาณ 2562 - 2563 พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินงานภายใต้ 8 นโยบาย ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผ่านระบบ Web Conference ในโอกาสนี้ นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร มอบหมายให้นางสาวอิงอร ปัญญากิจ และนางวิไลวรรณ พรหมคำ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมคณะผู้บริหารกรมวิชาการเกษตร ร่วมการประชุมดังกล่าวด้วย ณ ห้องประชุมอาคารศูนย์ปฏิบัติการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมวิชาการเกษตร

4) ตู้ DOA ปันน้ำใจสู้ภัยโควิด-19

เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2563 นางวิไลวรรณ พรหมคำ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เติมสิ่งของ บริโภคใส่ตู้ DOA ปันน้ำใจสู้ภัยโควิด-19 ณ บริเวณด้านหน้าสถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม กรมวิชาการเกษตร เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของบุคลากรรวมทั้งประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

5) การติดตามผลการดำเนินงานและมอบนโยบายการปฏิบัติงานภายใต้ภารกิจกรมวิชาการเกษตร ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ติดตามผลการดำเนินงานและมอบนโยบายการปฏิบัติงานภายใต้ภารกิจกรมวิชาการเกษตร ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ให้แก่เจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร ในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ณ ห้องประชุมสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 อําเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยนายวิรัตน์ ธรรมบำรุง ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 และหน่วยงานในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน กรมวิชาการเกษตร ร่วมให้การต้อนรับ

5. วันสถาปนากกรมวิชาการเกษตร ครบรอบ 47 ปี

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วย นางสาวอิงอร ปัญญากิจ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับผู้แทนหน่วยงานราชการ และคณะบุคคล เข้าร่วมแสดงความยินดีในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากกรมวิชาการเกษตร ครบรอบ 47 ปี และร่วมบริจาคสมทบทุนโครงการจัดซื้อเครื่องมือแพทย์เพื่อ "อาคารศรีสวรินทิราอนุสรณ์ 150 ปี" สภากาชาดไทย ณ บริเวณห้องโถงอาคารศูนย์ปฏิบัติการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมวิชาการเกษตร

6. พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทานกรมวิชาการเกษตร ประจำปี 2562

เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานในพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทานกรมวิชาการเกษตร ประจำปี 2562 โดยมีข้าราชการในสังกัดกรมวิชาการเกษตร และประชาชนในจังหวัดสระบุรี ร่วมในพิธี ณ วัดเขาแก้ววรวิหาร ตำบลต้นตาล อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี และในโอกาสนี้ได้มีพิธีมอบทุนการศึกษาให้โรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดสระบุรีด้วย โดยมียอดกฐินรวมทั้งสิ้น 1,740,826 บาท

7. วันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2562

เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ร่วมพิธีถวายพานพุ่มดอกไม้และพิธีถวายบังคม หน้าพระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในวันพ่อแห่งชาติ 5 ธันวาคม 2562 เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง กรุงเทพมหานคร

8. รางวัลเครือข่ายเกษตร PIM ดีเด่นประจำปี 2562

เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2562 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร มอบหมายให้นางสาวอิงอร ปัญญากิจ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร รับรางวัลเครือข่ายเกษตร PIM ดีเด่นประจำปี 2562 จากอธิการบดี สถาบันจัดการปัญญาภิวัฒน์ ณ สถาบันจัดการปัญญาภิวัฒน์ ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี รางวัลเครือข่ายเกษตรเป็นรางวัลที่ยกย่องเชิดชูเกียรติเครือข่ายเกษตรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีความโดดเด่นในเรื่องการบริการจัดการด้านเกษตรที่มีการพัฒนาตนเองและธุรกิจการเกษตรอย่างสม่ำเสมอ ทำคุณประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคม อีกทั้งให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนด้านองค์ความรู้ ทุนการศึกษา สถานที่ปฏิบัติงานและบรรจุนานให้กับนักศึกษาคณะนวัตกรรมเกษตรอย่างต่อเนื่อง

9. โครงการส่งความสุขปีใหม่ มอบให้เกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2563

กรมวิชาการเกษตรร่วมบูรณาการกับหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดกิจกรรมในโครงการส่งความสุขปีใหม่ มอบให้เกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2563 โดยกิจกรรมหลักที่กรมวิชาการเกษตรร่วมจัดมี 3 กิจกรรมหลัก ดังนี้

1. กิจกรรม มอบของขวัญเกษตรกรไทย มีกิน มีใช้ มีรายได้พอเพียง

1) จัดกิจกรรมสนับสนุนพันธุ์พืชเสริมรายได้ ฝึกทักษะการขยายพันธุ์พืช การผลิตชีวภัณฑ์ และมอบปัจจัยการผลิต เช่น ต้นกล้าพริก ค่ะน้า กะเพรา มะเขือ มะเขือเทศ ต้นพันธุ์ส้มโอ มะม่วง กาแฟ มะคาเดเมีย มะนาว มะขาม กระจวาน หม่อน สะตอข้าว เมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง ถั่วเขียว ถั่วฝักยาว กระจับเขียว พริก ค่ะน้า กวางตุ้ง ปุยชีวภาพ PGPR ปุยหมักเติมอากาศ แหนแดง เอกสารวิชาการ พร้อมให้คำแนะนำในการปลูกและการดูแลรักษา รวมถึงให้บริการเครื่องตีมี เกษตรกรและประชาชนสนใจเข้าร่วมงาน จำนวน 6,246 ราย โดยดำเนินงานในพื้นที่ 21 จังหวัด 21 แห่ง ดังนี้

ศูนย์วิจัยพืชไร่ 1 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยปาล์มกระบี่

ศูนย์วิจัยพืชสวน 7 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์

ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตร 12 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรลำปาง ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรที่สูงเชียงราย ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรกาฬสินธุ์ ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรนครพนม ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรร้อยเอ็ด ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรบุรีรัมย์ ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรจันทบุรี ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรชุมพร ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรสตูล ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรพัทลุง ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรสงขลา ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรสุรินทร์

สำนักวิจัยและพัฒนากาเกษตร 1 แห่ง ได้แก่ สำนักวิจัยและพัฒนากาเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท

ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ สนับสนุนต้นพันธุ์พริกหัวเรือเบอร์ 13 ต้นพันธุ์พริกหัวเรือเบอร์ 25 ต้นพันธุ์มะเขือเทศศรีสะเกษ 1 ให้แก่เกษตรกรที่เข้าเยี่ยมชมศูนย์และมาเที่ยวงานเทศกาลปีใหม่สี่เผ่าไทยศรีสะเกษประจำปี 2563

ศูนย์วิจัยและพัฒนากาเกษตรบุรีรัมย์ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ ถั่วลิสง ถั่วเขียว กระเจี๊ยบเขียว ถั่วฝักยาว ข้าวโพดเทียน และปัจจัยการผลิตแทนแดง และคู่มือการปลูกพืช

2) จัดกิจกรรมสนับสนุนเครื่องต็มเพื่อสุขภาพ

โดยศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ จัดกิจกรรมสนับสนุนน้ำเต้าหู้ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากถั่วเหลือง ณ วัดห้วยเกียง ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ และมอบไอศกรีมถั่วเหลือง ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ให้กับประชาชน เด็กนักเรียน เกษตรกร ที่มาเยี่ยมชมนิทรรศการของกรมวิชาการเกษตรในงานวันเกษตรแห่งชาติ ปี 2563 รวมมีผู้ร่วมงานทั้งสิ้น 300 ราย

มอบไอศกรีมถั่วเหลือง ให้กับประชาชน เด็กนักเรียน เกษตรกร ที่มาเยี่ยมชมนิทรรศการของกรมวิชาการเกษตร
ในงานวันเกษตรแห่งชาติ ปี 2563 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา

2. กิจกรรม เพิ่มพลังปีใหม่ จำหน่ายสินค้าราคาพิเศษ สินค้าเกษตรคุณภาพ

โดยจัดกิจกรรมตลาดนัดร้านค้าชุมชนให้เกษตรกร ประชาชนนำผลิตภัณฑ์พื้นบ้านมาจำหน่าย จัดพื้นที่ต้นแบบตลาดสินค้าปลอดภัย จำหน่ายให้กับประชาชนบุคคลทั่วไปในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด จำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์แปรรูปของศูนย์ฯ ในราคาที่ถูกลงกว่าร้านทั่วไป จำหน่ายพืช ผัก และผลผลิตทางการเกษตร เช่น มะระหวาน เสาวรส ยอดฟักแม้ว กาแฟสด มะคาเดเมีย อาโวคาโด จัดเตรียมบ้านพักราคาถูกลงกว่ารีสอร์ทข้างเคียง มีเกษตรกรและประชาชนสนใจเข้าร่วมงาน จำนวน 6,189 ราย โดยดำเนินงานในพื้นที่ 3 จังหวัด 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรที่สูงเชียงราย ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ และศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรที่สูงเชียงราย จัดตลาดนัดร้านค้าชุมชนให้เกษตรกรประชาชนนำผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน มาจำหน่าย จำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์แปรรูปของศูนย์ฯ ในราคาที่ถูกกว่าร้านทั่วไป บ้านพักราคาถูกกว่ารีสอร์ท

3. กิจกรรม ปีใหม่เที่ยวทั่วไทยสุขใจไปกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการใน 2 กิจกรรม ดังนี้

1) เปิดสถานที่ราชการ ปรับภูมิทัศน์รองรับนักท่องเที่ยว

ดำเนินการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร และศูนย์เรียนรู้การผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ โดยเปิดให้ประชาชนเข้าเยี่ยมชมเครื่องมือทางการเกษตร พิพิธภัณฑ์ ที่จัดแสดงไว้บริเวณสวนทางเข้าศูนย์ฯ เปิดให้เข้าเยี่ยมชมแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตพืช พืชสมุนไพรปลอดภัย ศึกษาเรียนรู้การผลิตชีวภัณฑ์ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ เปิดให้เยี่ยมชมแปลงไม้ผลเมืองหนาว ไม้ดอกเมืองหนาว โรงเรือนแสดงพรรณที่หายาก เดินศึกษาธรรมชาติและเทศกาลกินผักเมืองหนาว แหล่งอนุรักษ์ความหลากหลายของพันธุ์ไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ผล พุทธอุทยาน บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ พร้อมให้บริการห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักค้างคืน เป็นต้น มีเกษตรกรและประชาชนสนใจเข้าร่วมงาน จำนวน 29,767 ราย โดยดำเนินงานในพื้นที่ 19 จังหวัด 23 แห่ง ดังนี้

ศูนย์วิจัยพืชไร่ 1 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่

ศูนย์วิจัยพืชสวน 9 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์ ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวางและแม่จอนหลวง) ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย ศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร 10 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมหาสารคาม ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแพร่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเชียงใหม่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรที่สูงเชียงราย ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย ศูนย์พัฒนา

การเกษตรภูสิงห์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรบุรีรัมย์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกระบี่

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร 3 แห่ง ได้แก่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 (สถานีทดลองพืชสวนร่มเกล้า) สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4 จังหวัดอุบลราชธานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดจันทบุรี

ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวางและแม่จอนหลวง) ปรับภูมิทัศน์รองรับนักท่องเที่ยวทุกฤดูกาล

2) จุดบริการประชาชน

ดำเนินการบริการประชาชนที่เดินทางช่วงเทศกาลปีใหม่ เช่น ห้องน้ำ ขนม กาแฟสด เครื่องดื่ม รวมถึงสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว บวบหอม ต้นพันธุ์มะพร้าว มะม่วง หน่อกล้วย ผลส้มโอ และเอกสารวิชาการ ดำเนินการในพื้นที่ 28 จังหวัด 33 จุด ทั่วประเทศ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี จัดตั้งศูนย์บริการประชาชน แจกต้นไม้ และบริการน้ำดื่ม บริเวณหน้าศูนย์ฯ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี จัดกิจกรรม (แจกน้ำดื่ม) ช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ บริเวณหน้าศูนย์ฯ

10. งานวันเด็กแห่งชาติปี 2563

เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วย นายสุรเดช ปัจฉิมกุล รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร นายอุทัย นพคุณวงศ์ อธิบดีรองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมคณะ มอบผ้าห่มกันหนาวจำนวน 500 ผืน และอุปกรณ์การเรียนการสอน ในงานส่งความสุขปีใหม่มอบให้เกษตรกรและงานวันเด็กแห่งชาติปี 2563 ณ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวาง) อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

11. ผู้บริหารกรมวิชาการเกษตรลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินโครงการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่อ้อย และเยี่ยมชมงานวิชาการเกษตร โครงการมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านกุดแห่

เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563 นายสุรเดช ปัจฉิมกุล รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วย นายจักรพรรดิ วัณสีแสง ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4 จังหวัดอุบลราชธานี นายบุญธรรม ศรีหาล้า ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยโสธร และคณะผู้บริหารในสังกัดสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4 ลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ (อ้อย) อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร พร้อมทั้งมอบทุนพันธุ์อ้อยพันธุ์ขอนแก่น 3 และปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-ทรี ให้แก่เกษตรกรสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่อ้อย จำนวน 33 ราย จากนั้นเดินทางไปเยี่ยมชมงานวิชาการเกษตร โครงการมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านกุดแห่ ตำบลกุดแห่ อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร โดยมี ดร.ศักดิ์พงษ์ หอมหวล ผู้จัดการโครงการและคณะเจ้าหน้าที่ให้การต้อนรับ พร้อมนำคณะเยี่ยมชมงานในโครงการฯ

12. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบปะสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด

เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2563 นางสาวอิงอร ปัญญากิจ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้รับมอบหมายจากนางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้ติดตามนางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบปะสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเขาคิชฌกูฏ จำกัด และเยี่ยมชมแปลงสาธิต อนุรักษ์พันธุกรรมและพืชเศรษฐกิจ (แปลงอินทรี) ซึ่งได้รับการสนับสนุนวิทยากร และนักวิชาการจากหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการบำรุงรักษาภายในแปลง

13 พิธีถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตรเป็นประธานในพิธีถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 28 กรกฎาคม 2563 และพิธี ถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน ประจำปี 2563 โดยมี นายสุรเดช ปัจฉิมกุล นางสาวอิงอร ปัญญากิจ นางวิไลวรรณ พรหมคำ รองอธิบดี พร้อมด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญ กรมวิชาการเกษตร ร่วมในพิธี ณ บริเวณโถงชั้นล่าง อาคารศูนย์ปฏิบัติการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมวิชาการเกษตร

14. ผู้บริหารระดับสูงในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วยคณะผู้บริหารระดับสูงในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 28 กรกฎาคม 2563 ณ ห้องแดง อาคารหน่วยราชการ ในพระองค์ 904 ในพระบรมมหาราชวัง

15. พิธีถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตรเป็นประธานในพิธีถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 12 สิงหาคม 2563 โดยมีนายสุรเดช ปังฉิมกุล นางวิไลวรรณ พรหมคำ รองอธิบดี พร้อมด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญ กรมวิชาการเกษตร ร่วมในพิธี ณ บริเวณโถงชั้นล่าง อาคารศูนย์ปฏิบัติการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมวิชาการเกษตร

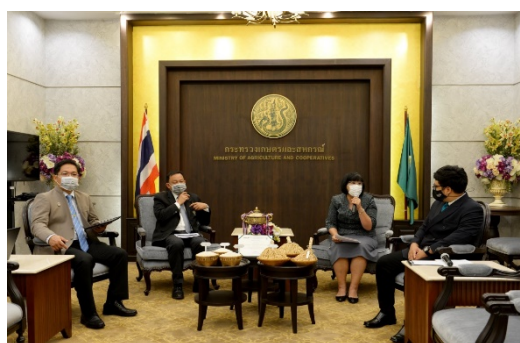
16. ผู้บริหารระดับสูงในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามถวายพระพรชัยมงคลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพชร อธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วยคณะผู้บริหารระดับสูงในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมลงนามถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ประจำปีพุทธศักราช 2563 โดยมีนายอนันต์ สุวรรณรัตน์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

17. งานแถลงข่าวประจำสัปดาห์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2563 นางณัฐิมา โฆษิตเจริญกุล นักวิชาการโรคพืชชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช เป็นผู้แทนกรมวิชาการเกษตรร่วมงานแถลงข่าวประจำสัปดาห์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับกรมการข้าว และกรมชลประทาน โดยกรมวิชาการเกษตร แถลงข่าวประเด็น “สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง” ซึ่งปัจจุบันพบการระบาดใน 29 จังหวัด รวมพื้นที่การระบาดทั้งหมด จำนวน 295,344 ไร่ โดยย้ำเตือนให้เกษตรกรปลูกมันสำปะหลังพันธุ์ที่มีผลงานวิจัยรองรับว่ามีความทนทานต่อการเกิดโรคใบด่าง จำนวน 3 พันธุ์ คือ พันธุ์ระยอง 72 พันธุ์ KU 50 และพันธุ์ห้วยบง 60 เพื่อควบคุมและป้องกันไม่ให้เกิดพื้นที่การระบาดขยายเป็นวงกว้างเพิ่มขึ้น ณ ห้องประชุม 112 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

18. นายกรัฐมนตรีเยี่ยมชมตลาดสินค้าครบวงจร เทศบาลบ้านเพ

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2563 นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ร่วมต้อนรับ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พร้อมด้วยคณะรัฐมนตรี (ครม.) ในการเดินทางมาเยี่ยมชมตลาดสินค้าครบวงจร เทศบาลบ้านเพ และให้ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนดีเด่น จังหวัดระยอง พร้อมรับฟังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการ นอกสถานที่ ครั้งที่ 2/2563 ณ ตลาดสินค้าครบวงจร เทศบาลบ้านเพ (ตลาด 100 เส้า) จังหวัดระยอง

19. ข้าราชการกรมวิชาการเกษตร เข้าเฝ้าฯ กราบถวายบังคมลา สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสที่จะเกษียณอายุราชการ

เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2563 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ข้าราชการกรมวิชาการเกษตร เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลา ในโอกาสที่จะเกษียณอายุราชการ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

